

Bakalářská práce

Cesta k ženskému volebnímu právu v Connecticutu v letech 1905-1920

Studijní program:

B0114A300071 Dějepis se zaměřením na vzdělávání

Studijní obory:

Dějepis se zaměřením na vzdělávání
Základy společenských věd se zaměřením na vzdělávání

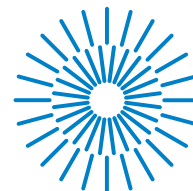
Autor práce:

Barbora Prokorátová

Vedoucí práce:

PhDr. Michal Ulvr, Ph.D.
Katedra historie

Liberec 2023

Zadání bakalářské práce

Cesta k ženskému volebnímu právu v Connecticutu v letech 1905-1920

<i>Jméno a příjmení:</i>	Barbora Prokorátová
<i>Osobní číslo:</i>	P20000463
<i>Studijní program:</i>	B0114A300071 Dějepis se zaměřením na vzdělávání
<i>Specializace:</i>	Dějepis se zaměřením na vzdělávání Základy společenských věd se zaměřením na vzdělávání
<i>Zadávací katedra:</i>	Katedra historie
<i>Akademický rok:</i>	2021/2022

Zásady pro vypracování:

Cílem bakalářské práce bude analyzovat vývoj CWSA (Connecticut Woman Suffrage Association) od roku 1905, kdy stagnující organizaci opouští Isabella Beecher Hooker, až do ratifikace 19. dodatku americké ústavy v roce 1920. Sekundárním cílem bude komparovat činnost tohoto hnutí s dalšími podobnými v rámci unie i s jeho britskou obdobou W.S.P.U. vedeným Emmeline Pankhurst. V rámci výzkumu studentka analyzuje cizojazyčné monografie, odborné studie, písemné dobové zdroje v podobě tisku a korespondence a autobiografie a biografie týkající se vybraných sufražetek. Studentka taktéž využije dobové pamflety, úřední dokumenty převážně získané z internetových archivů Spojených států amerických.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování práce:

Jazyk práce:

tištěná/elektronická

Čeština

Seznam odborné literatury:

- FREEDMAN, Estelle B. *No Turning Back: The History of Feminism and the Future of Women*. United States of America: A Ballantine Book, 2003. ISBN 0-345-45053-1.
- HEPBURN, Katharine. *Já: příběhy mého života*. Praha: Daniel, 1993. ISBN 80-900128-3-3.
- NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*. The Haworth Press, Inc., 28 East 22 Street, New York, NY 10010, 1983. ISBN 0-86656-192-7.
- PANKHURST, Emmeline. *My Own Story*. London: Vintage, 2015. ISBN 9781784870409.
- WOLLSTONECRAFT, Mary. *A Vindication of the Rights of Woman*. 3. United States of America, 1992. ISBN 9781857150865.

Vedoucí práce:

PhDr. Michal Ulvr, Ph.D.

Katedra historie

Datum zadání práce:

22. května 2022

Předpokládaný termín odevzdání: 14. července 2023

prof. RNDr. Jan Pícek, CSc.
děkan

L.S.

doc. PhDr. Jaroslav Pažout, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

Poděkování

Nejprve bych ráda vyjádřila své díky Katharine Hepburn, jejíž autobiografie mne k tomuto tématu přivedla a stala se ústředním motivem studie. Dále bych chtěla poděkovat všem ženám, sufražistkám či aktivistkám první vlny feminismu, jimž vděčím za to, že mohu vůbec nějaký výzkum veřejně provádět a studovat na univerzitě. Mé poděkování patří zejména i vedoucímu mé bakalářské práce – PhDr. Michalu Ulvrovi, PhD., jenž mi svým odborným dohledem a perspektivou zkušeného historika dokázal pokaždé hravě poradit. Nakonec děkuji své rodině, která mne v mém studiu a snech vždy podporuje.

V Příšovicích 26. 4. 2023

Anotace

Bakalářská práce sleduje a analyzuje vývoj Connecticutského sdružení za hlasovací práva žen mezi lety 1905-1920 a zkoumá tak jeho cestu k ratifikaci 19. dodatku Ústavy Spojených států. Zabývá se taktéž rozbohem především primárních písemných pramenů, které o této problematice vypovídají.

Klíčová slova:

Ženy, Connecticut, sufražistky, Connecticutské sdružení za hlasovací práva žen, aktivistky, ženské volební právo, první vlna feminismu, Spojené státy americké, devatenáctý dodatek, Národní sdružení za hlasovací práva žen, Národní strana žen, ratifikace

Annotation

This bachelor's thesis traces and analyzes the progression of the Connecticut Woman Suffrage Association between the years 1905-1920, exploring its path to the ratification of the Nineteenth Amendment to the Constitution of the United States. It also examines the analysis of particularly primary documentary sources that bear on this issue.

Keywords:

Women, Connecticut, suffragists, Connecticut Woman Suffrage Association, activists, women's suffrage, first wave feminism, United States of America, Nineteenth amendment, National Woman Suffrage Association, National Woman's Party

Seznam zkratk	10
ÚVOD	11
1. Probuzení prvních myšlenek ženského hnutí	13
1.1. Spojené státy na počátku výpravy za ratifikací ústavního dodatku	15
2. Cesty k založení Connecticutského sdružení za hlasovací práva žen (1869)	17
3. Odchod a poslední roky Isabelly Beecher Hooker (1905-1907)	19
4. Směrem k reformám (1907-1911)	20
4.1. Příliv nové generace	21
4.1.1. První návštěva Emmeline Pankhurst	22
4.2. Nové osazenstvo v connecticutském sdružení	23
4.2.1. Katharine Martha Houghton Hepburn	23
4.2.2. Maude Moris Hincks	26
4.2.3. Annie Gertrude Porritt	27
4.3. Nastolení nového pořádku ve výkonné radě CWSA	29
4.3.1. Connecticutské sdružení proti ženskému volebnímu právu	30
5. Progresivní éra CWSA (1912-1914)	31
5.1. Obchod s bílými otroky	31
5.2. Zadržení britské sufražetky na Ellis Islandu	35
5.3. Prosincová návštěva Bílého domu a postoj prezidenta Wilsona k „ženské otázce“	37
5.4. Konflikt s militantním Kongresovým svazem	38
5.4.1. Problematika konfliktu v dochované korespondenci	39
5.4.2. Problematika konfliktu v kronice CWSA	42
5.5. Průvody za hlasovací práva žen	43
5.5.1. Hartfordský průvod 2. května 1914	44
6. Přiblížení k cíli (1915-1917)	46
6.1. Demontrace před Bílým domem	47
7. Loučení se známými tvářemi	49
8. Poslední krůčky k ratifikaci (1918-1920)	51
8.1. „Brandegee-ismus“	52
8.2. Ratifikace 19. dodatku Ústavy Spojených států	53
ZÁVĚR	55
Seznam použitých zdrojů:	57

Literatura:	57
Elektronické zdroje:	57
Zdroje příloh:	63
PŘÍLOHY	68
1. Fotografie	68
1.1. Osobnosti	68
1.2. Skupinové snímky a ústředí CWSA	74
1.3. Demontrace a průvody za hlasovací práva žen	78
1.4. Kauza obchodu s bílými otroky na fotografiích členek CWSA	84
2. Písemné dokumenty	88
2.1. Úřední dokumenty a kronika CWSA	88
2.2. Korespondence členek CWSA	94
2.3. Pamflety a propagační plakáty CWSA	98

Seznam zkratek

AWSA	American Woman Suffrage Association Americké sdružení za hlasovací práva žen
CAOWSA	Connecticut Association Opposed to Woman Suffrage Connecticutské sdružení proti ženskému volebnímu právu
CU	Congressional Union Kongresový svaz
CNWP	Connecticut National Woman's Party Connecticutská národní strana žen
CWSA	Connecticut Woman Suffrage Association Connecticutské sdružení za hlasovací práva žen
NAOWSA	National Association Opposed to Woman Suffrage Národní sdružení proti ženskému volebnímu právu
NAWSA	National American Woman Suffrage Association Národní americké sdružení za hlasovací práva žen
NWP	National Woman's Party Národní strana žen
NWSA	National Woman Suffrage Association Národní sdružení za hlasovací práva žen
WJ	Woman's Journal Ženský deník
WSPU	Women's Social and Political Union Sociální a politická jednota žen

ÚVOD

Bakalářská práce se bude vymezovat, jak již ze samotného názvu vyplývá, zejména obdobím mezi lety 1905-1920, které bychom dnes směle mohli označit jako poslední fázi první vlny feminismu. Zatímco Evropa se postupně propadala do ničivé válečné krize, daleko za oceánem v malém státě situovaném v Nové Anglii se místní bojovnice a bojovníci za hlasovací práva žen připravovali na epochální proměnu v amerických dějinách. Mladá generace connecticutských sufražistek plná ideálů a pošetilých snů, že přeci musí existovat svět, kde si budou ženy i muži rovni, se totiž pomalu blížila k cílové čáře svého bájného cíle, tedy k ratifikaci devatenáctého dodatku Ústavy Spojených států.

Primárním cílem bádání je analýza vývoje *Connecticutského sdružení za hlasovací práva žen* v onom rozmezí let. Rozebrat tak jeho proměny a činnosti, které napomohly či přímo vedly k uzákonění dodatku. Záměrem je však také rozbor kampaní, jež státní asociace za svoji existenci provozovala. Plánem je i hledání a následná analýza jednotlivých trendů, metod či nezvyklých jevů, které se objeví v dochovaných písemných pramenech. Sekundárním cílem studie bude komparovat aktivitu CWSA s dalšími podobnými organizacemi z oblasti Spojených států či s britským sdružením WSPU, vedeným radikální aktivistkou Emmeline Pankhurst.

Jelikož budu zkoumat státní sdružení v práci se neobjeví zmínky o organizacích afroamerických žen, které vedly svůj boj nenávazně na CWSA či národní asociaci. Častou překážkou bližší spolupráce byly rasové předsudky. Afroameričanky si však zakládaly své vlastní spolky a ligy na podporu dodatku, ovšem z jejich iniciativy vznikaly také sdružení proti hlasovacímu právu pro ženy. Tématu jejich zapojení bych se ráda věnovala v pokračujícím výzkumu.

V bakalářské práci se zaměřuji na tři konkrétní členky CWSA. Katharine M. H. Hepburn, Maude M. Hincks a Annie G. Porritt jakožto zástupkyně „nové generace“, které měly na chod celého CWSA velký vliv. Nasnadě je sledování jistých odlišností a naopak společných postojů, které následně tvořily connecticutské sdružení jednotným či naopak.

Historický výzkum jsem vypracovala pomocí odborné literatury, obzvláště cizojazyčné. Z českých překladů jsem využívala především monografie zabývající se dějinami Spojených států amerických, v nichž se autoři samotným ženským hnutím zabývali spíše formou okrajového tématu. Naopak v zaoceánském písemnictví bychom se setkali dnes již s ohromným množstvím publikací, které se ohlíží za počátky ženské politické emancipace.

Nejtěžnějšími knižními díly pro mé bádání se stala dvě historická pojednání – *A New Force In Politics: The Suffragists' Experience in Connecticut* a *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut* ze sedmdesátých let minulého století od americké historičky Carole Nichols. První z jmenovaných studií se však zabývá zejména lety 1917-1920, druhá zmíněná se zaměřuje především na situaci v Connecticutu po ratifikaci dodatku. Autorka nabídla zmapovaný prostor a položila jednotlivé situace na dějinnou osu. V publikacích je však možné zaznamenat vliv druhé vlny feminismu, které se odráží například v označování aktivistek za feministky. Avšak, jak

poukazuje britská historička Lucy Delap, ne každý takový člověk se tehdy za feministku nebo feministu skutečně považoval.¹ Proto se i v tomto textu onomu pojmenování vyvaruji.

Čerpala jsem také z autobiografie Katharine Hepburn, která se bojuj za hlasovací práva žen zúčastnila ještě jako dítě. V pamětech také předložila svědectví o některých connecticutských sufražistkách, zvláště pak portrét své matky, jež byla prezidentkou CWSA. Další memoárovou literaturou budou vzpomínky zakladatelky britské WSPU – Emmeline Pankhurst, která byla pro vybrané americké ženy velkou inspirací. V práci se taktéž odkáží na americkou historičku Estelle B. Freedman, jež sledovala ženská hnutí po celém světě v průběhu dějin a na dříve jmenovanou Lucy Delap, která předkládá obdobnou studii různých projevů feminismu. Opřu se ovšem i o některé pasáže revolučního traktátu Simone de Beauvoir – *Druhé pohlaví*.

Nejdůležitějšími zdroji jsou však primární prameny, tedy dochované písemné dokumenty, mezi které se budou řadit kupříkladu pamflety, propagační letáky a plakáty. Ovšem také písemná korespondence, jež byla nejpoužívanější a nejefektivnější formou komunikace té doby. Důležité poznatky jsem získávala z kroniky tamějšího hnutí, která byla sepsána už od samého založení státního sdružení. Do roku 1910 byla psána perem, poté přešly členky CWSA na využívání psacích strojů. Avšak zápisy kroniky končí s rokem 1914. Následné informace tedy budu vyhledávat najmě v dobových novinových člancích a zpravodajích. Veškeré dobové prameny budu přebírat z internetových archivů Spojených států, jako například Library of Congress či přímo Connecticut Digital Archive.

Mezi další cíle se také řadí snahy přenést problematiku americké otázky ženského politického zrovnoprávnění do českého prostoru prostřednictvím překladů částí některých dochovaných spisů. Zároveň jsem se však rozhodla, i vzhledem k tématu, že ve studii nebudu užívat česká přechýlení jmen.

---

¹ DELAP, Lucy. *Feminismy: globální dějiny*. Přeložil Alžběta VARGOVÁ. Brno: Host, 2022. ISBN 978-80-275-1079-5, s. 18-20.

1. Probuzení prvních myšlenek ženského hnutí

Dějinné období, kterým se tato studie zabývá, je dnes v široké veřejnosti známé jako první vlna feminismu. Prvopočátky sahají na Britské ostrovy, kde se již koncem 18. století otevírá diskuze kolem „ženské otázky“. Tamější sociální teoretička Mary Wollstonecraft totiž v roce 1792 vydala revoluční publikaci *Obrana práv žen*.² V díle autorka poukazyvala zejména na myšlenku rovného vzdělávání bez pohlavního omezení, jak bylo dříve běžné. Čerpala ale také z filosofů společenské smlouvy a polemizovala nad jejich výroky: „*Nicméně Rousseau a většina spisovatelů mužského pohlaví, kteří následovali jeho kroky, vřele vštěpovali, že celá tendence výchovy žen by měla směřovat k jedinému bodu – aby se staly příjemnou společností.*“³ Svým důkladným rozbořením ženy v tehdejší společnosti postavila základní pilíř filosofie feminismu.⁴ Téměř o sto let později pak předstoupil před londýnský Parlament myslitel John Stuart Mill s ideou politického zrovnoprávnění,⁵ které nastínil i ve svém pojednání *O poddanství žen*.⁶

Ve stejné době ovšem tato myšlenka nebyla cizí ani nově se utvářejícím ženským hnutím na území amerického kontinentu. „Hlasovací práva pro ženy!“, rozeznávalo se snad každým koutem Spojených států. První náznaky boje za volební práva žen bychom mohli zaznamenat už v průběhu třicátých a čtyřicátých let 19. století, kdy některé americké ženy poprvé vystoupily na veřejnosti k podpoře 14. a 15. dodatku americké ústavy.⁷ Prvotní úsilí bychom ovšem mohli spatřit také v podpůrných organizacích za schválení dodatku o prohibici.⁸ Ženy už nechtěly zažívat psychické a fyzické týrání od svých opilých manželů. Jednou z hlavních představitelk takových hnutí byla

---

² Viz příloha 1.1., fotografie 1.

³ „*But Rousseau, and most of the male writers who have followed his steps, have warmly inculcated that the whole tendency of female education ought to be directed to one point – to render them pleasing.*“ WOLLSTONECRAFT, Mary. *A Vindication of the Rights of Woman*. Everyman's Library Alfred A. Knopf, 1992. ISBN 978-1-85715-086-5, s. 29.

⁴ HEYWOOD, Andrew. *Politologie*. 3. vydání. Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-115-1, s. 88.

⁵ BEAUVOIR, Simone de a Jan PATOČKA. *Druhé pohlaví: výbor*. 3. vyd. Praha: Orbis, 1967. Malá moderní encyklopedie (Orbis), s. 58.

⁶ Britský filosof studii vydal v roce 1869. HEYWOOD, Andrew. *Politologie*. 3. vydání. Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-115-1, s. 70.

⁷ Oba dodatky americké ústavy byly schváleny v době „rekonstrukční éry“, jež následovala po konci občanské války. Čtrnáctý dodatek měl zaručovat občanství každému obyvateli, který se ve Spojených státech narodil, včetně všech afroamerických nevolníků. Také občanům zabezpečuje rovnost před zákonem. Patnáctý dodatek zajišťoval afroamerickým mužům volební právo.

⁸ Osmnáctý dodatek Ústavy Spojených států měl nasadit zákaz prodeje i nákupu všech lihových nápojů. Později byl podpořen národním prohibičním zákonem, známým jako Volsteadův zákon. Dodatek neratifikovaly pouze dva státy – Rhode Island a shodou okolností ani Connecticut. Vešel v platnost roku 1920 na celých třináct let. *Eighteenth Amendment*. Constitution of the United States [online]. [cit. 2022-11-20]. Dostupné z: [<https://constitution.congress.gov/constitution/amendment-18/>].

nepochybně Carrie Nation,⁹ jež se se svou sekerou dostala do povědomí amerických občanů mnohem dříve než kdejaký komiksový hrdina.

Avšak byly to i důvody ekonomické, které přispěly k okamžitému vytvoření sdružení za hlasovací práva žen. Americká historička Estelle B. Freedman poukazuje na dva historické mezníky, jež vedly k ustavení „kultu správného ženství“. Nejprve se opírá o postoje, které už ve čtyřicátých letech minulého století částečně vyslovila francouzská existencialistka Simone de Beauvoir ve svém převratném díle *Druhé pohlaví*,¹⁰ tedy že „... nástup kapitalismu narušil starší vzájemné vztahy v rodinách způsobem, který z počátku zvýšil ekonomické příležitosti mužů a definoval ženy jako jejich závislé členy.“¹¹ De Beauvoir vše dokládá o poznání radikálnějším způsobem: „A žena vždycky byla když ne mužovou otrokyní, tedy aspoň jeho vazalkou. Obě pohlaví si nikdy nerozdělila svět rovným dílem.“¹² Za druhý přerod považuje Freedman vznik nových politických teorií spolu se zastupitelskou vládou, která byla opět rozšířena především do mužských kruhů.¹³ Na zmiňovanou skutečnost navazuje francouzská myslitelka takto: „Poněvadž tvůrci zákonů byli muži, dávali přednost svému pohlaví a právníci pak obrátili tyto zákony v zásadní principy.“¹⁴ Tento sociální konstrukt tedy postupně vytvářel jisté nároky a pravidla chování ženskému pohlaví. Správná žena měla být vzornou, submisivní a věrnou manželkou a matkou v domácnosti. Jak koneckonců zmínil jeden z tehdejších senátorů z New Jersey: „Jejich posláním je domov, kde laskavostí a láskou ukonejší vášně mužů, kteří se vracejí z životních bitev ... Bude to smutný den pro tuto zemi, až ony domácí ohně lásky a úcty vyhasnou.“¹⁵

Britská historička Lucy Delap pokládá za zlomový okamžik rok 1886, tedy období ohromné koloniální expanze zejména evropských mocností. Ve stejné době se však taktéž stále více proslýchá o stroji zvaném jízdní kolo, jenž má dopomoci jednodušší formě dopravy, „... ale vedlo

---

⁹ Carry (Carrie) Nation (1846-1911) – Militantní aktivistka se narodila v Garrard County v Kentucky jako Caroline Amelia Moore. Na konci 19. století se začalo jednat o zavedení prohibice. Sama Nation zažila na vlastní kůži domácí násilí od svého prvního manžela a k alkoholu měla odpor, proto doslova vzala spravedlnost do svých rukou, tedy přesněji v podobě sekery a Bible. Nevstoupila do žádného saloonu bez svého nástroje k ničení všeho lihového. Některé kansaské podniky v prvním desetiletí 20. století dokonce skýtal tabule s nápisy: „All nations welcome—Except Carrie.“ Za svůj život byla více než třicetkrát zavřena do vězení. I když se v mnohém lišila od svých nástupkyň, můžeme shledat i jisté podobnosti, především pak sympatie s militantními metodami. BLAKEMORE, Erin. *Activist Carry Nation Used a Hatchet to Smash Booze Bottles Before Prohibition*. History [online]. 2021 [cit. 2022-11-20]. Dostupné z: [<https://www.history.com/news/carry-nation-temperance-prohibition-alcohol>]; Viz příloha 1.1., fotografie 3.

¹⁰ Viz příloha 1.1., fotografie 2.

¹¹ „... the rise of capitalism disrupted older, reciprocal relations within families in ways that initially enhanced men's economic opportunities and defined women as their dependents.“ Dostupné z: FREEDMAN, Estelle B. *No Turning Back: The History of Feminism and The Future of Women*. United States: Ballantine Books, 2003. ISBN 0-345-45053-1, s. 1–2.

¹² BEAUVOIR, Simone de a Jan PATOČKA. *Druhé pohlaví*: výbor. 3. vyd. Praha: Orbis, 1967. Malá moderní encyklopedie (Orbis), s. 15.

¹³ FREEDMAN, Estelle B. *No Turning Back: The History of Feminism and The Future of Women*. United States: Ballantine Books, 2003. ISBN 0-345-45053-1, s. 2.

¹⁴ BEAUVOIR, Simone de a Jan PATOČKA. *Druhé pohlaví*: výbor. 3. vyd. Praha: Orbis, 1967. Malá moderní encyklopedie (Orbis), s. 16.

¹⁵ TINDALL, George Brown a David E. SHI. *Dějiny Spojených států amerických*. 2. opr. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1996. Dějiny států. ISBN 80-7106-088-7, s. 428.

také k obavám, které se zhmotnily v představě 'nové ženy' na kole a v pumpkách. "16 Právě jízdní kolo či postupná vyšší míra zapojení žen do zaměstnání přispívala k následné emancipaci a ideji politické rovnosti mezi ženou a mužem.17

1.1. Spojené státy na počátku výpravy za ratifikací ústavního dodatku

Spojené státy byly ve věci nově vzniklé závažné ženské otázky opět rozděleny. Zatímco státy západního bloku bychom mohli označit za pokrokové a snad i osvícené, východ byl v tomto ohledu konzervativnější. Západní stát Wyoming se pyšnil svým prvenstvím v zavedení ženských hlasovacích práv již v roce 1869,¹⁸ dále pak následovaly státy jako Utah, Colorado, Idaho, Washington, Kalifornie, Oregon, Montana, Nevada, Arizona a středozápadní Kansas, které stihly volební práva žen plně integrovat do tamějších zákoníků ještě dříve, než došlo k poslednímu dějství boje za ratifikaci devatenáctého dodatku Ústavy.¹⁹

Za přelomový moment v otázce ženského hlasovacího práva je pak obecně považován rok 1848, kdy se uskutečnil proslulý konvent ve městě Seneca Falls v New Yorku.²⁰ Elizabeth Cady Stanton zde předložila svou *Deklaraci o sentimentech*.²¹ Brzy po konání začaly vznikat avizované dobrovolné spolky a ligy na podporu zrovnoprávnění. Ještě před ustavením jakékoliv národní organizace se však objevily jisté neshody, ohledně oficiálního cíle budoucí asociace. Jedna skupina v čele s Elizabeth Cady Stanton a Susan Brownell Anthony neuvažovala nad soustředěním politického boje pouze za volební právo,²² ale, jak už zaznělo i v přednesu Stanton a její Deklaraci o sentimentech, žena strádala také v oblasti majetkových a manželských práv. Chyběla ji možnost dosažení důkladnějšího vzdělání a pozbývala i v Lockovském vlastnění sebe sama. „*Upíral jí práva, která jsou přiznávána těm nejnevědomějším a nejdegradovanějším mužům - domorodcům i cizincům. – Tím, že ji zbavil tohoto výsadního práva občana, volebního práva, a tím ji ponechal bez zastoupení v zákonodárných sálech, ji utiskoval po všech stránkách. – Učinil ji, pokud se provdala,*

¹⁶ DELAP, Lucy. *Feminismy: globální dějiny*. Přeložil Alžběta VARGOVÁ. Brno: Host, 2022. ISBN 978-80-275-1079-5, s. 10.

¹⁷ Tamtéž, s. 10.

¹⁸ Zpočátku se jednalo o teritorium Wyomingu, který se stal legitimním státem až v roce 1890.

¹⁹ Viz příloha 2.3., fotografie 9, 10.

²⁰ Konference v Seneca Falls (v ang. známý jako Seneca Falls Convention), později považována za počátek vzniku feministického hnutí, proběhla z 19. na 20. července roku 1848 ve Wesleyanské kapli. Jednalo se o první uspořádanou konferenci, která otevřeně jednala o ženském volebním právu. Jednou z hlavních organizátorek byla Elizabeth Cady Stanton, pozdější tvář první vlny feminismu. Na konferenci ještě nebyla přítomna pozdější další úhlavní postava první vlny feminismu – Susan B. Anthony. Oficiální setkání těchto žen proběhlo až v roce 1851. EDITORS, [history.com](http://www.history.com). Seneca Falls Convention. *History* [online]. 2017 [cit. 2022-11-6]. Dostupné z: [<https://www.history.com/topics/womens-rights/seneca-falls-convention>].

²¹ Deklarace o sentimentech (ang. Declaration of Sentiments) byla do jisté míry manifestem celého konventu, který sděloval americkému lidu požadavky a stížnosti žen na tehdejší politický stav. Autorka apelovala na politické zrovnoprávnění všech občanů a občanek před Ústavou Spojených států amerických. STANTON, Elizabeth Cady. “Entering Upon The Great Work Before Us”. Emerson Kent [online]. 1848 [cit. 2022-11-6]. Dostupné z: [http://www.emersonkent.com/speeches/declaration_of_sentiments.htm]; FREEDMAN, Estelle B. *No Turning Back: The History of Feminism and The Future of Women*. United States: Ballantine Books, 2003. ISBN 0-345-45053-1, s. 17–18; viz příloha 2.1., fotografie 1.

²² Viz příloha 1.1., fotografie 4-6.

v očích zákona občansky „mrtvou“. – Odebral jí veškerá majetková práva, dokonce i právo na mzdu, kterou vydělává.“²³

Roku 1869 je tedy onou Elizabeth C. Stanton a Susan B. Anthony zřízena Národní organizace za hlasovací práva žen.²⁴ Druhá vzniklá frakce, jež své síly nadále zaměřila na „pouhé“ získání volebního práva pro ženy, se ustavila téhož roku z iniciativy Lucy Stone a Julie Ward Howe s názvem Americká organizace za hlasovací práva žen.²⁵

NWSA se následně stalo doslova jistým oficiálním hybatelem všech nově vzniklých státních sdružení za volební práva žen, která se k této tradici hlásila. Majorita hnutí, která se totiž na národní organizaci odkazovala, se jí také musela do určité míry zpovídat. Podle korespondence, na kterou se budu později odkazovat, můžeme podotknout, že ve většině případů spočívalo finální rozhodnutí v rukou exekutivní rady Národního sdružení.

Na sklonku sedmdesátých let se americký Kongres poprvé setkal s dokumentem, jenž se v nadcházejícím období stal ústředním motivem boje za ženská volební práva v USA. Jednalo se o devatenáctý dodatek Ústavy Spojených států, dobovým jazykem taktéž známý jako dodatek Susan B. Anthony. Pouhá jedna jediná a poměrně úderná věta měla změnit chod celé tehdejší společnosti: „Právo volit nesmí být občanům Spojených států nijak odepřeno ani omezeno žádným ze států z hlediska pohlaví.“²⁶ S dovětkem: „Kongres má pravomoc prosazovat tento článek vhodnými právními předpisy.“²⁷ Zmiňovanou písemnou závažností se tedy reprezentanti nejvyššího zákonodárného orgánu U.S. plně zabývali již od roku 1878 až do jejího schválení 4. června 1919, kdy už následovala pouze samotná oficiální ratifikace.

V roce 1890 po dlouhých třech letech vyjednávání došlo ke vzájemnému smíru mezi organizacemi a ze spojení obou sdružení vznikla nová Národní americká organizace za hlasovací práva žen,²⁸ jež přebrala odpovědnost za všechny podřízené asociace. Na prezidentský post byla zvolena nejdříve Elizabeth C. Stanton a následně Anthony, jež byla hlavou instituce až do počátku nového století. Duchovní vůdkyně, které pozvedly břímě důležitosti politického zrovnoprávnění, se

---

²³ „He has withheld from her rights which are given to the most ignorant and degraded men — both natives and foreigners. — Having deprived her of this first right of a citizen, the elective franchise, thereby leaving her without representation in the halls of legislation, he has oppressed her on all sides. — He has made her, if married, in the eye of the law, civilly dead. — He has taken from her all right in property, even to the wages she earns.“ STANTON, Elizabeth Cady. „Entering Upon The Great Work Before Us“. Emerson Kent [online]. 1848 [cit. 2022-11-6]. Dostupné z: [http://www.emersonkent.com/speeches/declaration_of_sentiments.htm].

²⁴ NWSA – National Woman Suffrage Association

²⁵ AWSA – American Woman Suffrage Association; TINDALL, George Brown a David E. SHI. *Dějiny Spojených států amerických*. 2. opr. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1996. Dějiny států. ISBN 80-7106-088-7, s. 428–429.

²⁶ „The right of citizens of the United States to vote shall not be denied or abridged by the United States or by any State on account of sex.“ *Nineteenth Amendment*. Constitution of the United States [online]. [cit. 2023-04-10] Dostupné z: [<https://constitution.congress.gov/constitution/amendment-19/>].

²⁷ „Congress shall have power to enforce this article by appropriate legislation.“ *Nineteenth Amendment*. Constitution of the United States [online]. [cit. 2023-04-10] Dostupné z: [<https://constitution.congress.gov/constitution/amendment-19/>]; viz příloha 2.1., fotografie 2.

²⁸ NAWSA – National American Woman Suffrage Association

však zářného dne ratifikace nedožily. V době, na kterou se budeme zaměřovat, byly „u moci“ Anna Howard Shaw a Carrie Chapman Catt.²⁹

2. Cesty k založení Connecticutského sdružení za hlasovací práva žen (1869)

Už v 50. letech 19. století se objevují první myšlenky na založení hnutí za hlasovací práva žen i ve třetím nejmenším státě USA – Connecticutu. Základní kameny této ideje položila hartfordská rodačka Frances Ellen Burr,³⁰ která se poprvé roku 1853 účastnila konference v Clevelandu.³¹ Během několika následujících let se jí podařilo nasbírat dostatek podpisů na petici, aby mohlo být téma ženského volebního práva nadneseno i v connecticutské Sněmovně reprezentantů.³² Postupně se do bojů za politickou rovnoprávnost zapojila i Isabella Beecher Hooker.³³ Společnými silami pak roku 1869 uskutečnily první konvent v hlavním městě Connecticutu, do kterého se mimo jiných zapojují i Susan B. Anthony, Elizabeth C. Stanton, Paulina Wright Davis a další významné stoupenkyně a stoupenci hnutí. Nadšené účastnice historicky první konference následně ustavily Connecticutské sdružení za hlasovací práva žen,³⁴ které se stalo zároveň oficiální státní organizací na podporu „ženské otázky“ a zodpovídaly se mu přidružené městské ligy či kluby.

Na konventu byl zástupkyněmi a zástupci budoucí organizace představen manifest CWSA. Přičemž hned druhý článek onoho dokumentu poukazuje na přední cíl organizace: „*Cílem tohoto sdružení je zajistit ženám v Connecticutu volební právo za rovných podmínek s muži.*“³⁵ Ovšem znění tohoto článku bychom našli až v pozdější verzi manifestu z roku 1910.³⁶ V původním perem

---

²⁹ TINDALL, George Brown a David E. SHI. *Dějiny Spojených států amerických*. 2. opr. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1996. Dějiny států. ISBN 80-7106-088-7, s. 429; Viz příloha 1.1., fotografie 7, 8.

³⁰ Frances Ellen Burr (1831-1923) – Její petice byla poprvé v connecticutské Sněmovně reprezentantů projednávána roku 1867, bohužel neúspěšně. Později se společně s Isabellou Beecher Hooker stala zakladatelkou CWSA a 41 let sloužila v organizaci jako zapisovatelka. *Frances Ellen Burr*. Connecticut Women's Hall of Fame. [online]. 2020 [cit. 2022-11-6]. Dostupné z: [<https://www.cwhf.org/inductees/frances-ellen-burr>].

³¹ Tato informace nám může dokázat, že zájemkyně o otázku ženského volebního práva a budoucí členky takových hnutí a organizací většinou pocházely z materiálně i intelektuálně podnětějších vrstev.

³² NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*. The Haworth Press, Inc., 28 East 22 Street, New York, NY 10010, 1983. ISBN 0-86656-192-7, s. 5-6. Dostupné z: [<https://archive.org/details/votemoreforwome0000nich/page/6/mode/2up?view=theater>].

³³ Isabella Beecher Hooker (1822-1907) – Pocházela z prominentní rodiny Hookerů, jejími nevlastními sestrami byly například pedagožka, jež mimo jiné podporovala vzdělávání žen – Catherine Beecher či spisovatelka a abolitionistka – Harriet Beecher Stowe. V roce 1868, tedy rok před ustavením CWSA, pomáhá založit i Novoanglické sdružení za hlasovací práva žen. V čele CWSA stála dlouhých 37 let, tedy až do roku 1906. Dostupné z: NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 10; Viz příloha 1.1., fotografie 9.

³⁴ NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 6.

³⁵ „*The object of this Association shall be to secure to the women of Connecticut the right to vote on equal terms with men.*“ *Constitution and bylaws of Connecticut Woman Suffrage Association* (copy). Connecticut State Library. State Archives. Connecticut Woman Suffrage Association Records (RG 101). [online]. [cit. 2023-03-30] Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22228306>].

³⁶ Viz příloha 2.1., fotografie 4.

psaném spisu je dokonce artiklů o dva více než je tomu v novější listině, a ani jeden se nezabývá konkrétními záměry sdružení, nýbrž samotnou organizací asociace. K význačným signatářkám a signatářům manifestu z 29. října 1869 řadíme především samotou zakladatelku Isabellu Beecher Hooker s jejím manželem Johnem Hookerem hned na prvních řádkách a další zakladatelku Frances Ellen Burr, jež se objevuje až o několik jmen níže.³⁷ Dotyční svým podpisem zároveň stvrdili své členství ve státním sdružení. Hnutí si za svého prezidenta zvolilo reverenda Nathaniela J. Burtona, který na postu působil dva roky, než ho nahradila jedna ze zakladatelek – Isabella Beecher Hooker.³⁸

Založením CWSA se ovšem žádných velkých reforem tehdejší connecticutské sufražistky³⁹ bohužel nedočkaly, ba naopak, Frances E. Burr si dokonce v jednom z dopisů Susan B. Anthony stěžuje, že „... *tady byla* [v Connecticutu] *na otázku ženského volebního práva (dočista) sama*“.⁴⁰ Další „konflikt“ přišel v roce 1872, kdy sestry Julia a Abby Smith z Glastonbury odmítly zaplatit daně za své pozemky a odvolaly se na slavnou větu z amerických bojů za nezávislost – „*žádné zdanění bez zastoupení*“.⁴¹ Město ale na jejich protesty nebralo zřetel a daně si získalo jinou cestou. Například zabavilo a následně rozprodalo jejich veškerý majetek včetně dobytka.⁴²

Do roku 1878 panovala debata především kolem 14. a 15. dodatku americké ústavy. Avšak zraky se upřely také na v těchto listinách často se objevující označení „občan“. Aktivistky se bouřily a upozorňovaly na nerovné legislativní zacházení s ženským pohlavím. Jinak tomu nebylo ani v CWSA v čele s Hooker, která během ledna roku 1872 vedla společně s Elizabeth Cady Stanton, Elizabeth L. Bladen, Olympií Brown, Susan B. Anthony a Josephine L. Grifling diskuzi s Kongresem a Justičním výborem Spojených států amerických. Vše je patrné ze zprávy adresované Kongresu z 12. prosince 1871, signované v Harfordu všemi dříve zmíněnými představitelkami NWSA: „*Žádáme Váš ctihodný orgán, aby měl na paměti, že zatímco muži jsou zastoupeni na půdě Kongresu, a lze tedy říci, že jsou zde vyslyšeni, ženy, které nemají právo hlasovat, a tudíž ani být*

---

³⁷ *Connecticut Woman Suffrage Association Constitution and Members*. Connecticut Woman Suffrage Association Records (RG 101). Connecticut State Library. [online]. [cit. 2023-03-30] Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22223073#page/12/mode/2up>], s. 6-27; viz příloha 2.1., fotografie 3.

³⁸ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1895-1910)*. Connecticut State Library. Connecticut Woman Suffrage Association Records (RG 101). [online]. [cit. 2023-04-05]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22222381#page/208/mode/2up>], s. 209.

³⁹ Ve studii budu důkladně rozdělovat označení sufražistka (sufražista) a sufražetka. Zatímco pojmenování sufražistka náleží především aktivistkám umírněného typu, tedy většině amerických bojovnic za hlasovací právo. Pojem sufražetka je používán pro ženy, jež využívaly zejména radikálnější – militantní metody k získání volebních práv, například členky britského hnutí WSPU (viz kapitola 2.4.1.). DELAP, Lucy. *Feminismy: globální dějiny*. Přeložil Alžběta VARGOVÁ. Brno: Host, 2022. ISBN 978-80-275-1079-5, s. 19, 332.

⁴⁰ „... *pretty much alone here in those days, on the woman suffrage question*.“ Dostupné z: NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 6.

⁴¹ „*No taxation without representation*“.

⁴² NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 7.

zastoupeny, nemohou být skutečně vyslyšeny, ledaže by nám Kongres otevřel své dveře osobně.“⁴³ Dále v textu je zaznamenána argumentace samotné reprezentantky CWSA. „Mají ženy podle Ústavy Spojených států amerických v platném znění právo volit?“⁴⁴ Po kontroverzním dotazu podrobila pojem „občan“ stručné analýze a zároveň se nevyhýbala odkazům na podotýkané ústavní dodatky.

3. Odchod a poslední roky Isabelly Beecher Hooker (1905-1907)

Isabella Beecher Hooker se stala jistým ustáleným symbolem boje za hlasovací práva pro ženy v Connecticutu. Důkazem jsou i dobové záznamy v kronikách sdružení, v nichž se mnohdy nachází vlepené výstřižky různých novinových článků popisujících veřejná vystoupení sufražistky.⁴⁵ I pouhé proslovy například před pouličním publikem představovaly další krůčky na trnité cestě k ratifikaci. Kolegyně ze státní organizace její řečnické schopnosti obdivovaly. V roce 1905, který je pro tuto studii zásadní, je však Hooker úctyhodných 83 let a její síly už na vedení CWSA nestačily. Ve stejném období se již ve většině případů setkáním či veřejným vystoupením vyvarovala. Dokonce se nezúčastnila ani každoročního konventu 1. listopadu 1905, kde ji zastoupila Elizabeth Bacon.⁴⁶

Pomyslná pochodeň, kterou nesly ony duchovní vůdkyně ženského hnutí, pomalu vyhasínala. Už v roce 1902 všechny zasáhla zpráva o úmrtí autorky Deklarace o sentimentech a o čtyři roky později národní sdružení opustila i Susan B. Anthony. Památku uctila i tehdejší hlavní zastupitelka a spoluzakladatelka connecticutské asociace – Frances Ellen Burr: „Susan Anthony měla srdce, které dokázalo pojmout celý svět. Takový charakter, jaký měla, není dán žádné generaci ani každému století. Žila pro daný účel a její dílo bude vypovídat o příštích staletích.“⁴⁷ Později v textu se odkazuje i na sokratovský slogan, jenž provázel Anthony celým jejím životem. „... 'Nevím o ničem jiném než o ženě a o její zbavenosti občanských práv.' Tak i já dnes říkám: 'Od nyníška nebudu znát nic jiného než ženu a její zbavení občanských práv.'“⁴⁸

Ženské hnutí přišlo o své významné stoupenkyně, čímž klesala i jeho popularita, jeho aktivita se již neseťkávala s přílišnou přízní případných nových zájemkyň či zájemců. Dalo by se

⁴³ „We ask your honorable body to bear in mind that while men are represented on the floor of Congress, and so may be said to be heard there, women who are allowed no vote, and therefore no representation, cannot truly be heard except as Congress shall open its doors to us in person.“ *Memorial of Elizabeth Cady Stanton, Isabella Beecher Hooker, Elizabeth L. Bladen, Olympia Brown, Susan B. Anthony, and Josephine L. Griffing, to the Congress of the United States, and the arguments thereon before the Judiciary committee of the U. S. Senate, and Susan B. Anthony.* Washington, January 12, 1872. [online]. [cit. 2023-03-30] Dostupné z: <https://www.loc.gov/resource/gdscsd.00011406166/?sp=9>, s. 3.

⁴⁴ „Are women entitled to vote under the United States Constitution, as amended?“ Tamtéž, s. 5.

⁴⁵ *Connecticut Woman Suffrage Association Membership Book.* [online]. [cit. 2023-03-30]. Dostupné z: <https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22223108#page/68/mode/2up>, s. 69-70; viz příloha 2.1., fotografie 5.

⁴⁶ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1895-1910)*, s. 182.

⁴⁷ „Susan Anthony had a heart that could take in the world. Such a character as hers is not vouchsafed to every generation, nor to every century. She lived for a purpose, and her work will tell in future ages.“ Tamtéž, s. 208.

⁴⁸ „... , 'I know nothing but woman and her disfranchisement.' So I say to-day, 'Henceforth I shall know nothing but woman and her disfranchisement.'“ Tamtéž, s. 208.

řící, že postrádalo jiskru, která by mohla zaujmout nové generace. Jiný osud nepotkal ani connecticutské sdružení, jež se po více než třiceti letech fungování nořilo do „hlubin zapomnění“. Podle Nichols se CWSA v roce 1906 sestávalo pouze ze tří přidružených klubů na podporu hlasovacího práva pro ženy s celkovým počtem padesáti členek a členů.⁴⁹ Nakonec o jeho aktivní činnosti poměrně trefně posuzuje americká historička Nichols: „... *ženské hnutí v Connecticutu nebylo takřka vůbec hnutím.*“⁵⁰

První náznak přicházející změny se zjevil během konventu CWSA roku 1906. Dlouholetá předsedkyně po jedné z kolegyně poslala zprávu určenou celému sdružení, v níž se loučí se svou funkcí: „... *a přestože již nemohu konat aktivní službu v této velkolepé otázce emancipace žen, obracím se se slovy povzbuzení a požehnání k vám, mé sestry, kteréžto nadále usilujete o to, co má zachránit náš národ. Srdečně a oddaně Vaše, Isabella Beecher Hooker.*“⁵¹ Connecticutské sufražistky došly k vzájemnému konsenzu a nabídly Hooker symbolický titul „zasloužilé předsedkyně“. Na místo prezidentky usedla dřívější viceprezidentka Elizabeth Bacon,⁵² jež svou nově nabytou funkci neoficiálně vykonávala už v době předsednictví Hooker.

Ovšem další rána pro státní sdružení přišla už o rok později, kdy Hooker opouští tento svět i onu funkci čestné předsedkyně. V místních novinách Hartford Times z 26. ledna 1907 se objevil článek, který uctil památku velké osobnosti Connecticutu: „... *a říkávala pisateli těchto řádků: 'Ty a já zůstaneme ve svých funkcích, dokud budeme žít.'*“⁵³ Není údivem, že autorkou vzpomínky nebyl nikdo jiný než bývalá společnice Frances Ellen Burr.

4. Směrem k reformám (1907-1911)

Státní konvent roku 1907 se uskutečnil 29. října. Přednášky a debaty se jako obvykle rozdělily do ranního, odpoledního a večerního bloku. Kromě oficiálního uctění památky Hooker se probíral státní postup k ratifikaci dodatku.⁵⁴ Výsadní zájem jednání si vysloužil nový *Klub politické*

---

⁴⁹ NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 10.

⁵⁰ „... *the women's movement in Connecticut was hardly movement at all.*“ Dostupné z: [NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 9-10].

⁵¹ „... *And though I can no longer do active service in this glorious cause of the emancipation of woman, I tend my word of encouragement and blessing to you, my sisters, who are still laboring for that which shall save our nation. Cordially and Faithfully Yours, Isabella Beecher Hooker.*“ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1895-1910)*, s. 208.

⁵² Elizabeth Daken Bacon (1844-1917) – Narodila se do rodiny Kenyonů s kvakerskými kořeny. Svůj život zasvětila boji za získání ratifikace dodatku Susan B. Anthony. Již v roce 1892 jí členky CWSA zvolily jeho více-prezidentkou, funkci vykonávala do roku 1906, kdy převzala prezidentský úřad. Zajímala se také o vzdělávání dívek v Hartfordu. V hnutí zůstávala aktivní až do své smrti. Zemřela 12. prosince 1917 na těžké popáleniny a vysněného volebního práva se tak nedožila. WATT, Kathryn. *Biographical Sketch of Elizabeth D. Bacon*. Alexander Street. Part III: Mainstream Suffragists – National American Woman Suffrage Association. [online]. [cit. 2022-12-30]. Dostupné z: [<https://documents.alexanderstreet.com/d/1011147515>]; *Mrs. E. D. Bacon Dies From Burns*. Hartford Courant. Newspapers by ancestry. Hartford, Connecticut. [online]. 13 December 1917 [cit. 2023-01-12]. Dostupné z: [<https://www.newspapers.com/clip/116760895/hartford-courant/>], s. 8; Viz příloha 1.1., fotografie 10.

⁵³ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1895-1910)*, s. 209.

⁵⁴ Tamtéž, s. 215-217.

rovnosti z *New Havenu*,⁵⁵ který za pouhý rok své existence posbíral třicet nových členek a členů. Jeho činnost a aktivitu dávala za příklad ostatním klubům a ligám i tehdejší prezidentka NAWSA Anna Howard Shaw. New Havenský klub během jednoho roku uspořádal třináct různých veřejně přístupných debat, jichž se zúčastnilo vždy „... *přibližně tucet*...“⁵⁶ zájemkyň a zájemců.⁵⁷ K zaujetí široké veřejnosti využívaly jeho reprezentantky J. E. Kenyan, prezidentka H. Sturges či viceprezidentka Jenny K. Herz také distribuci vhodné osvětové literatury.⁵⁸

Na konferenci se Bacon pokoušela inspirovat skomírající connecticutské hnutí zahraničními organizacemi. Odkazovala se například na skandinávské země, které byly v „otázce ženské emancipace“ progresivnější než jiné evropské mocnosti. Upozorňovala také na Nový Zéland, který se vyznačoval jako první stát, jež schválil plné ženské hlasovací právo. Ovšem také jako území, kde „*se ženy mohou stát členkami horní komory Parlamentu*.“⁵⁹ Diskuze se dotkla i Britských ostrovů, které hrály v pozdějších letech ve státní organizaci velkou roli.⁶⁰ V podobném duchu se nesl i nadcházející rok 1908, ovšem éra plná změn už „stála za dvěma“.

4.1. Příliv nové generace

K největšímu obrození sdružení pak došlo v roce 1909. CWSA zažilo abnormální nárůst členek a členů především v oblastech Hartfordu a Greenwiche. Státní organizace prošla nejmarkantnějšími reformami za poslední léta svého fungování. Postupně se k asociaci připojovaly nově vznikající kluby a ligy, jež se navracely k odkazu původního samostatného NWSA, které si připisovalo za úkol nejen získání hlasovacích práv, nýbrž také zlepšení sociálního statusu ženy ve společnosti. Značný podíl na tomto úspěchu bychom mohli s jistotou přičíst anglickým sufražetkám v čele s jednou z nejvýznamnějších britských aktivistek – Emmeline Pankhurst.⁶¹

Jednou z nově přidružených skupin byla *Greenwichská liga za rovnoprávnost*,⁶² o níž Parker, jedna z představitelk hlavní organizace, na konventu prohlásila, že se: „... *jedná [se] o mladičkou Ligu, která představuje spontánní zrod, rychlý rozkvět, nadšení mládeže a mnoho nezkušenosti*.“⁶³ Liga se tak stala jakousi vhodnou předlohou pro další potenciální intence k zapojení do boje za volební práva pro ženy. Jak již bylo nastíněno v předchozím odstavci, cílem postupně vzrůstající nové generace už totiž nebyla pouze ratifikace dodatku, ale také zájem o „...“

---

⁵⁵ New Haven Political Equality Club

⁵⁶ „... *about a dozen*...“ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes* (1895-1910), s. 218.

⁵⁷ V roce 1908 město New Haven dokonce vyjimečně nahradilo Hartford v hostování každoročního konventu CWSA. Tamtéž, s. 228; viz příloha 1.2., fotografie 5.

⁵⁸ Tamtéž, s. 217-220.

⁵⁹ „... *women can become members of the upper House of Parliament*.“ Tamtéž, s. 219.

⁶⁰ Tamtéž, s. 219.

⁶¹ Viz příloha 1.1., fotografie 11.

⁶² Greenwich Equal Franchise League

⁶³ „... *this is an infant League, representing a spontaneous birth, rapid growth, the enthusiasm of youth, and much inexperience*.“ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes* (1895-1910), s. 245.

*občanské záležitosti ...*⁶⁴. Ovšem connecticutská organizace stále skýkala pouze padesát členek a členů. Ti zvažovali změnu názvu na *Klub Susan B. Anthony*, či dle návrhu předsedkyně Bacon na *Klub Isabelly Beecher Hooker*. Avšak ani jeden z námětů neprošel schválením.

4.1.1. První návštěva Emmeline Pankhurst

Anglie v čele s radikálním hnutím *Sociální a politické jednoty žen*⁶⁵ sloužila pro mladou generaci amerických sufražistek jako vzorný příklad fungování ženského hnutí. WSPU omámila několik příznivkyň 19. dodatku jejím nezvyklým přístupem a poměrně neústupnou taktikou. Národní organizace tedy vyzvala britskou asociaci v čele s přízrakem všech londýnských zastupitelů, nekompromisní Emmeline Pankhurst ke spolupráci a žádala, aby své zkušenosti přednesla na půdě amerického kontinentu.

Podle dochovaných pramenů Emmeline Pankhurst Spojené státy skutečně navštívila a nejen jednou.⁶⁶ Poprvé tak učinila v říjnu 1909 a při této příležitosti zavítala i do několika měst v Nové Anglii. Koneckonců svědčí o tom i zápis v jejích pamětech: „... v říjnu 1909 jsem poprvé navštívila Spojené státy. /.../ V Baltimoru byli organizátory setkání vyučující a studující university Johna Hopkinse. Také jsem si velice užila návštěvu vysoké školy v Bryn Mawr a navštívení nádherné dívčí školy Rosemary Hall v Connecticutu.“⁶⁷

Podle záznamů z kroniky connecticutského sdružení podávala přednášky o anglickém hnutí za hlasovací práva žen také v New Havenu, Greenwich a samozřejmě nevynechala ani návštěvu hlavního města Hartfordu.⁶⁸ Právě tam se s ní setkaly Katharine Houghton Hepburn a Emily Pierson, důležité zástupkyně „nové generace“. Podle všeho na ně zapůsobila natolik, že se rozhodly společně založit *Hartfordskou ligu politické rovnosti*⁶⁹ v pozdějších dobách známou pod názvem *Hartfordská liga rovných práv*⁷⁰. Při konventu CWSA roku 1909 byla Pankhurst označena za „žen[u] s velkými schopnostmi“⁷¹, a stala tak jakousi neoficiální mentorkou amerických ženských hnutí za politickou rovnoprávnost.

---

⁶⁴ „... civic affairs ...“ Tamtéž, s. 245.

⁶⁵ WSPU – Women’s Social and Political Union

⁶⁶ Viz příloha 2.3., fotografie 4.

⁶⁷ „... in October, 1909, I made my first visit to the United States. /.../ In Baltimore professors and students from John Hopkins University acted as stewards of the meeting. I greatly enjoyed my visit to Bryn Mawr College and to Rosemary Hall, a wonderful school for girls in Connecticut.“ Dostupné z: PANKHURST, Emmeline. *My Own Story*, s. 145-146.

⁶⁸ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1910-1914)*. Connecticut State Library. Connecticut Woman Suffrage Association Records (RG 101). [online]. [cit. 2022-12-28]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22222676#page/12/mode/2up>], s. 7.

⁶⁹ Hartford Political Equality League

⁷⁰ Hartford Equal Franchise League

⁷¹ „a woman of great ability“ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1895-1910)*, s. 250.

4.2. Nové osazenstvo v connecticutském sdružení

O tom, zda byly návštěvy britské sufražetky skutečně přínosné vypovídá i zápis v kronice ze stejného roku: „*Na dubnovém konventu Národního sdružení se totiž dozvěděla [tehdejší prezidentka CWSA Elizabeth Bacon], že Connecticut se v přírůstku za uplynulý rok umístil na čtvrtém místě [z celého USA].*“⁷² Mezi nové aktivní členky v Greenwich se řadily například absolventka Kolumbijské univerzity s doktorským titulem Ruutz-Rees nebo také známá propagátorka turistiky a spoluzakladatelka organizace *Dívky táborového ohně*⁷³ Grace Gallatin Seton. Dalšími byly také dříve zmíněné zástupkyně hlavního města – Katharine M. Houghton Hepburn a Emily Pierson.⁷⁴

Do čela Connecticutského sdružení za hlasovací práva žen si sufražistky na konventu roku 1909 jednohlasně zvolily Elizabeth Bacon. Ovšem mezi viceprezidentkami se objevilo několik nových jmen, zatímco greenwichský okres nedisponoval žádnou reprezentací, za hlavní město nastoupila do funkce Katharine Hepburn. Prezidentka Klubu politické rovnosti z New Havenu Hannah F. Sturges se stala zástupkyní stejnojmenného území.⁷⁵

4.2.1. Katharine Martha Houghton Hepburn

Pod zmíněným jménem se zřejmě většině vybaví legenda Hollywoodu Katharine Hepburn,⁷⁶ která v jednom rozhovorů s renomovanou novinářkou Barbarou Walters na otázku, zda někdy nosí sukni, odvětila poměrně humorně se špetkou cynismu: „*Jednu mám. Vezmu si ji na váš pohřeb.*“⁷⁷ Popravdě se tedy neubíráme nijak daleko od tématu. Držitelka čtyř zlatých sošek byla přímo ztělesněním toho, za co bojovaly americké sufražistky včetně její matky – Katharine Marthy Houghton Hepburn.⁷⁸

Katharine Martha Houghton se narodila 2. února 1878 ve druhém největším městě amerického státu New York – v Buffalu. Byla potomkem vlivné rodiny Houghtonů, zakladatelů sklářské společnosti Corning. Přesněji, byla dcerou Alfreda Augusta Houghtona, mladšího syna samotného zakladatele Amoryho Houghtona staršího. Největší odkaz ovšem nepochybně převzala od své matky, Caroline Garlinghouse, jež se snažila vést ji i její mladší sestry k nezávislosti a emancipaci. Naneštěstí oba rodiče velice brzy zemřeli.⁷⁹ Caroline Garlinghouse ještě před svou

---

⁷² „*It was learned at the National Convention in April that Connecticut stood fourth in gain in membership during the past year.*“ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1910-1914)*, s. 7.

⁷³ Camp Fire Girls

⁷⁴ NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 12-13.

⁷⁵ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1895-1910)*. Connecticut State Library, s. 252.

⁷⁶ Viz příloha 1.1., fotografie 15.

⁷⁷ „*Do you ever wear a skirt by the way? – I have one. – You have one? – I'll wear it to your funeral.*“ WALTERS, Barbara. *Interview with Katharine Hepburn*, 1981. Youtube. [online]. [cit. 2023-1-10]. Dostupné z: [<https://www.youtube.com/watch?v=nUB9WHpylik>], 60–80s.

⁷⁸ Viz příloha 1.1., fotografie 12-14.

⁷⁹ Otec byl jednoho dne nalezen mrtev, zastřelil se. Matce bylo zanedlouho po tragické události diagnostikována rakovina žaludku. Dostupné z: HEPBURN, Katharine. *Já: příběhy mého života*. Praha: Daniel, 1993. ISBN 80-900128-3-3, s. 14-16.

očekávanou smrtí zařídila šestnáctileté „Kit“, jak se tehdy Houghton přezdívalo, studium na prestižní vysoké humanitní škole v Bryn Mawr v Pensylvánii, určené výhradně pro dívky. Koneckonců, tak znělo i její životní motto: „*Jděte na vysokou školu! Získejte vzdělání!*“⁸⁰

Matčiny plány ale neměly dlouhé trvání. Po její smrti se samozřejmě do rodinných záležitostí vložil i autoritativní strýc Amory Houghton mladší, ředitel společnosti Corning. „*Podle jeho názoru mají být dívky dívkami a do školy mají chodit jen proto, aby se naučily chovat jako dámy. Tyto dívky ale chtěly vzdělání – aby se staly nezávislými.*“⁸¹ Osířelým děvčatům se pokoušel nalézt „nové“ zákonné zástupce, on sám se stal jejich poručníkem a spravoval jejich finance. Po dvou letech cestování od příbuzných k příbuzným se Houghton osamostatnila a konečně odchází studovat na zmiňovanou Bryn Mawr. Právě zde i díky své matce narazila na revoluční myšlenky britského dramatika George Bernarda Shawa, které ji následně provázely celým životem: „*Nevzdávej se. – Bojuj za svou budoucnost. – Jediným řešením je nezávislost. – Ženy jsou stejně dobré jako muži. – Vpřed!*“⁸² V roce 1899 získala bakalářský titul (BA) a o rok později magisterský (MA).⁸³

Podle dochované korespondence však můžeme soudit, že strýc si finance neteří ponechal ve své režii mnohem déle. Dopis pocházející z roku 1904 adresovaný nastávající Katharine Hepburn je toho důkazem: „*... zjišťuji, že sis posledních sedm let půjčovala peníze od Mary Towle[ové]; k dnešnímu dni to dělá tisíc dolarů, ... Vždycky jsi měla dost peněz a nikdy sis žádné nemusela půjčovat. ... Moje mínění o Tobě je stejné, jako bylo vždycky – že jsi extravagantní, prolhaná, nečestná, ničemná osoba. Rozházela jsi tisíce dolarů a svoje dluhy jsi neplatila. /.../ Až uvidíš Toma [budoucí manžel – Thomas N. Hepburn], vyřid' mu, prosím, že podle mého názoru nemohl udělat nic horšího. /.../ Líbá Tě Tvůj znechucený strýc A. Houghton, ml.*“⁸⁴

Po ukončení studií Katharine Houghton přijala práci pedagožky v Baltimoru.⁸⁵ Při návštěvě své sestry Edith, jež právě dokončovala vzdělání v oboru lékařství, se setkala s Thomasem Norvalem Hepburnem, který taktéž dovršoval svůj doktorát z medicíny na John Hopkinsově univerzitě. Za urologa se budoucí sufražistka provdala roku 1904 a společně se odstěhovali do hlavního města státu Connecticut, kde její manžel získal práci v městské nemocnici.⁸⁶ Nejprve se

---

⁸⁰ HEPBURN, Katharine. *Já: příběhy mého života*. Praha: Daniel, 1993. ISBN 80-900128-3-3, s. 16.

⁸¹ Tamtéž, s. 14.

⁸² Tamtéž, s. 16-17.

⁸³ NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*. The Haworth Press, Inc., 28 East 22 Street, New York, NY 10010, 1983. ISBN 0-86656-192-7, s. 74.

⁸⁴ HEPBURN, Katharine. *Já: příběhy mého života*, s. 14–15.

⁸⁵ NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 74.

⁸⁶ HEPBURN, Katharine. *Já: příběhy mého života*, s. 18-20.

novomanželskému páru narodil syn Tom (1905)⁸⁷ a o dva roky později dříve zmiňovaná „Kathy“.

„Takže takhle jsem dopadla, přemýšlela matka, dvě báječné děti a hezký, skvělý manžel, který se těší ze své skvělé kariéry. Ale co já, co já? Cožpak nejsem na světě pro nic jiného? Musí tady přece ještě něco být. Dosáhla jsem hodnosti bakaláře, magistra. Domů se vrátila zmatená; když přišel tatínek, třímala v ruce noviny: ‘Podívej se na to. Nějaká Emmeline Pankhurst[ová] mluví dnes večer o ženách a hlasovacím právu, co kdybychom ...’ Šli tam.“⁸⁸

Kromě založení hartfordské ligy rovných práv s Emily Pierson se hlavní protagonistka společně se svým manželem a sousedkami Katharine Beach Day a její dcerou Josephine Beach Bennett zajímali také o místní problémy, jakými byla prostituce, těhotenství nezletilých, obchodování s „bílými otroky“ či pohlavní choroby.⁸⁹ Tímto tedy můžeme potvrdit, že se sufražistky nezajímaly pouze o problematiku ženského volebního práva. Cílem takových žen bylo totiž i mnohokrát zdůrazňované „sociální blaho“⁹⁰. Navrací se tak, jak již bylo poukázáno, k původní myšlence samostatného NWSA.⁹¹

Houghton Hepburn se tedy už před vstupem do CWSA angažovala v sociální sféře. Posledním podnětem pro rozhodnutí, stát se jednou ze sufražistek, byl velmi působivý projev Emmeline Pankhurst. Doktoru Hepburnovi pomáhala se založením *Novoanglického sdružení pro sociální hygienu*⁹², které šířilo osvětu o pohlavních chorobách v široké veřejnosti a dále také založila *hartfodskou kampaň proti prostituci*.⁹³ Rok 1910 musel být pro Hepburn a její rodinu opravdu zlomovým. Již zmíněný zápis v kronice CWSA k příležitosti 41. connecticutskému konventu za hlasovací práva žen, následně uvádí, že byla Katharine H. Hepburn zvolena jeho předsedkyní.⁹⁴ Podle vzpomínek její dcery: „*Náš dům se v době odpoledního čaje stával místem schůzek. My, děti, jsme směly dovnitř, ale skoro jsme nemluvily. Chodila tam Emmeline Pankhurst[ová], Margaret Sanger[ová], Rebecca West[ová], Richard Bennett – a spousta vážených doktorů a profesorů.*“⁹⁵ Funkci prezidentky sdružení se ji podařilo získat hned dvakrát. Poprvé ji

---

⁸⁷ Nedlouho po získání ratifikace dodatku, tedy práva volit, nepřišlo do početné rodiny Hepburn zrovna nejveselejší období. O velikonocích roku 1921 děti Katharine a Tom odjely na obvyklou návštěvu k Mary Towle do New Yorku. Patnáctiletý syn Tom byl svou o dva roky mladší sestrou nalezen oběšený na kusu prostěradla. Dodnes není známý důvod proč k tragické události došlo. „*Byli jsme na lodi a vezli jsme Tomovu mrtvolu přes Hudson do krematoria v New Jersey. Vzpomínám, jak jsem stála s tátou na přídi. Ohlédla jsem se na maminku – stála s Jo[sephine] Bennett[ovou] – asi deset metrů od nás. Plakala. Maminka plakala. Panebože. Co mám dělat? Nikdy předtím jsem neviděla maminku plakat. A neviděla jsem ji plakat už nikdy potom. Nikdy. Byla statečná.*“ HEPBURN, Katharine. *Já: příběhy mého života*, s. 42-43; *Boy, 15, Hangs Himself After Seeing Death by Rope on Screen*. The New-York Tribune. Newspapers by ancestry. New York, New York. [online]. Monday, April 04, 1921 [cit. 2023-01-12]. Dostupné z: [<https://www.newspapers.com/image/207650049/?terms=Thomas%20Hepburn&match=1>], s. 1.

⁸⁸ HEPBURN, Katharine. *Já: příběhy mého života*, s. 20.

⁸⁹ NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 13.

⁹⁰ Social welfare

⁹¹ Viz příloha 2.3., fotografie 3.

⁹² New England Social Hygiene Association

⁹³ Hartford anti-prostitution crusade; HEPBURN, Katharine. *Já: příběhy mého života*, s. 20-22.

⁹⁴ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1910-1914)*. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22222676#page/14/mode/2up>], s. 9.

⁹⁵ HEPBURN, Katharine. *Já: příběhy mého života*, s. 39.

vykonávala v letech 1910-1911 a druhé volební období proběhlo během let 1913-1917, kdy na základě vlastního rozhodnutí podala resignaci a vstoupila do řad radikálnější organizace Národní strany žen.⁹⁶ Se svým manželem měli nakonec šest dětí. Katharine H. Hepburn zemřela 17. března 1951.

4.2.2. Maude Moris Hincks

První žena, která v Connecticutu získala svůj řidičský průkaz,⁹⁷ se narodila 27. ledna roku 1873 v jednom z nejlidnatějších měst – v Bridgeportu.⁹⁸ Po dokončení střední školy nastoupila na soukromou elitní dívčí školu Vassar College v Poughkeepsie nedaleko rušného New Yorku. Vysokou školu absolvovala taktéž s velkým úspěchem roku 1893 a následně se navrátila do svého rodného města.⁹⁹

Maude Morris se zde seznámila s Williamem Thurstonem Hincksem, nejstarším synem majora Williama B. Hinckse, který se pyšnil medailí za zásluhy ze slavné bitvy u Gettysburgu. Jeden z největších svatebních obřadů té doby proběhl 15. června 1897 v baptistickém kostele v Bridgeportu.¹⁰⁰ Nadějný mladý pár se usadil na Park Place, 152 a měli spolu dvě děti. Vystudovaný právník William T. Hincks společně se svým bratrem Robertem založil prosperující bankovní společnost.¹⁰¹

Hincks se v průběhu prvního desetiletí dvacátého století začala zajímat o opomíjené sociální blaho. Ostatně ani nikdy nepřestala být věrná své protestantské víře a stala se například členkou klubu YWCA.¹⁰² Zapojovala se ale také do *Sdružení návštěvních sester* či asociace *Čisté mléko pro kojence*, a dokonce chodila pomáhat do místní nemocnice. Manžel ji ve všech aktivitách plně podporoval.¹⁰³ Následně nastoupila také do Connecticutského sdružení za hlasovací práva žen.

V kronice CWSA z let 1910-1914 je několik zápisů, které předávají informaci o řečnickém talentu Maude M. Hincks. Například v roce 1910 byla prezidentkou Hepburn vyslána jako jedna z

---

⁹⁶ NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 14.

⁹⁷ IVANOFF, Carolyn. *Maude Morris Hincks – Bridgeport's Woman of Substance the Fight for the Right to Vote*. Bridgeport History Center, Bridgeport Library. [online]. [cit. 2022-12-28]. Dostupné z: [<https://bportlibrary.org/hc/social-justice/maude-morris-hincks-bridgeports-woman-of-substance-the-fight-for-the-right-to-vote/>]; viz příloha 1.1., fotografie 16-17.

⁹⁸ BARONE, Em. *Biographical Sketch of Maud Morris Hincks*. Alexander Street. Part III: Mainstream Suffragists – National American Woman Suffrage Association. [online]. [cit. 2022-12-28]. Dostupné z: [<https://documents.alexanderstreet.com/d/1009656357>].

⁹⁹ IVANOFF, Carolyn. *Maude Morris Hincks*. Dostupné z: [<https://bportlibrary.org/hc/social-justice/maude-morris-hincks-bridgeports-woman-of-substance-the-fight-for-the-right-to-vote/>].

¹⁰⁰ Tamtéž.

¹⁰¹ WITKOWSKI, Mary K. *Resident pushed women's right to vote*. The Bridgeport News. January 18, 1996. [online]. [cit. 2022-12-28]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/110002%3A18694?search=Hincks>], s. 8.

¹⁰² Tamtéž.

¹⁰³ NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 76.

delegátek na národní konvent, kde měla reprezentovat connecticutské sdružení.¹⁰⁴ Na 42. konventu CWSA, který se uskutečnil 27. října 1911, byla tehdejší předsedkyní vyzdvihnuta její přínosná práce prezidentky a zakladatelky *Bridgertonské ligy rovných práv*.¹⁰⁵ Na konventu také proběhla volba nového výkonného sboru asociace. „*Po jmenování zapisovatelů byly na post prezidentky navrženy dvě kandidátky – paní William T. Hincks z Bridgeportu a paní Jennie K. Herz z New Havenu. Paní Hincks byla zvolena.*“¹⁰⁶

Connecticutskému sdružení předsedala v letech 1911-1913, kdy se vzdala možnosti na znovuzvolení a nahradila ji „staronová“ prezidentka Hepburn. Avšak Hincks ve své pečlivé práci pokračovala. Po vstupu Spojených států do první světové války se angažovala v Červeném kříži a *Ústředním výboru pro válečnou činnost*,¹⁰⁷ který byl opět v područí CWSA. Hlavním důvodem založení tohoto výboru bylo, že „*Volební právo a vlastenectví jsou synonyma a ... je životně důležité, aby naše hnutí za hlasovací právo neztratilo během války svůj náskok.*“¹⁰⁸ Předsedala mu Katharine Ludington, jež se později stala taktéž hlavou státního sdružení.¹⁰⁹

4.2.3. Annie Gertrude Porritt

Annie Gertrude Webb se narodila 5. května 1861 v anglickém Manchesteru,¹¹⁰ tedy v rodišti již zmiňované Emmeline Pankhurst. Nejprve odjela na studie na Elmswood Collage¹¹¹ v Ashfieldu, kde absolvovala „*s vysokými počty*“,¹¹² které bychom dnes nejspíše označili za „červený diplom“. Podle americké historičky Carole Nichols, se budoucí vážená novinářka také zúčastnila některých přednášek na prestižní univerzitě v Cambridge.¹¹³ Avšak, jak bylo známo, jako žena nemohla být její oficiální studentkou, tedy alespoň neměla možnost získat titul jako muži.¹¹⁴

---

¹⁰⁴ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes* (1910-1914), s. 49.

¹⁰⁵ Tamtéž, s. 55.

¹⁰⁶ „*Tellers having been appointed, Mrs. William T. Hincks of Bridgeport and Mrs. Jennie K. Herz of New Haven were nominated for President. Mrs. Hincks elected.*“ Tamtéž, s. 57; viz příloha 2.1., fotografie 8.

¹⁰⁷ The Central Committee on War Work

¹⁰⁸ „*Suffrage and patriotism are synonymous and ... it is vitally important that our suffrage movement should not lose headway during the war.*“ Dostupné z: NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 17.

¹⁰⁹ WITKOWSKI, Mary K. *Resident pushed women's right to vote*. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/110002%3A18694?search=Hincks>], s. 8.

¹¹⁰ *CT Suffragists*. *Women Vote*. *Connecticut Suffrage Centennial*. [online]. [cit. 2022-12-28]. Dostupné z: [<https://votesforwomenct.com/ct-suffragettes/>]; Viz příloha 1.1., fotografie 18.

¹¹¹ Dnes existuje vysoká škola Elmwood v Edinburghu, tehdy se ale jednalo o Elmswood Collage v anglickém Ashfieldu. *Elmswood Collage, Ashfield*. *The Sydney Morning Herald*. 28. prosinec 1917. [online]. [cit. 2023-1-16]. Dostupné z: [<https://trove.nla.gov.au/newspaper/article/15777886>], s. 5.

¹¹² NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 81.

¹¹³ Tamtéž, s. 81.

¹¹⁴ JOHNSON, Joanna. *Annie Gertrude Webb Porritt Papers, 1898-1976*. Biographical note. [online]. [cit. 2023-1-9]. Dostupné z: [<http://infomotions.com/sandbox/liam/pages/mnsss283.html>].

Stejně jako její budoucí spolupracovnice Hepburn se stala pedagožkou. Do Ameriky odcestovala v osmdesátých letech s vidinou rozmanitějších pracovních příležitostí. V Connecticutu, kde právě vyučovala na soukromé škole slečny Porter, se seznámila s Edwardem Porrittem, který ji zřejmě ještě více zasvětil do světa žurnalistiky. Politického historika a publicistu si vzala v roce 1891. Manžel její spisovatelský talent podporoval, dokonce spolu napsali knihu *Historie Dolní sněmovny*. Za život se několikrát stěhovali, nejprve se navrátili do jejího rodného města, ale pobývali také v Jižní Africe.¹¹⁵

Pár měl čtyři potomky a nakonec se v roce 1903 definitivně usadil v Hartfordu, kde se uvědomělá žena poprvé setkala s connecticutskými sufražistkami. Angažovala se v Hartfordské školní radě a následně vstoupila do CWSA. Nejprve se stala tiskovou tajemnicí, dostala se také do výkonné rady státního sdružení.¹¹⁶ Za své působení ve sdružení napsala několik publikací. Mezi nejvýznamnější eseje patří „Militantní hnutí za práva žen v Anglii“ či „Příčiny vzpoury anglických žen“, které vydala connecticutská organizace v knižní podobě.¹¹⁷

V roce 1915 se v Connecticutu ustavila pobočka Kongresového svazu¹¹⁸ (pozdější Národní strana žen).¹¹⁹ Společně s Katherine Beach Day do něj vstoupila, ale i nadále spolupracovala se státní organizací.¹²⁰ Resignaci ze všech zbývajících funkcí podala až během roku 1917 společně s kolegyní Hepburn a dalšími.¹²¹ Když v roce 1918 kandidovala do Hartfordské školské správní rady Josephine Bennett o ní v dopise napsala: „*Slyšela jste, že paní Porritt, která v Connecticutu už léta se svou obvyklou a razantní přímočarostí rozmetává Demokratickou stranu prostřednictvím tisku, byla nominována demokraty do školské správní rady a zvolena s celou demokratickou kandidátkou?*“¹²²

---

¹¹⁵ JOHNSON, Joanna. *Annie Gertrude Webb Porritt Papers*. Dostupné z: [<http://infomotions.com/sandbox/liam/pages/mnsss283.html>].

¹¹⁶ NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 81.

¹¹⁷ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1910-1914)*. Connecticut State Library. Connecticut Woman Suffrage Association Records (RG 101). [online]. [cit. 2022-12-28]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22222676#page/12/mode/2up>], s. 57.

¹¹⁸ CU – Congressional Union

¹¹⁹ NWP – National Woman's Party

¹²⁰ NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 18.

¹²¹ NICHOLS, Carole. *A New Force in Politics: The Suffragists' Experience in Connecticut*. Women's History Theses, 1979. Dostupné z: [https://digitalcommons.slc.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1020&context=womenshistory_etd], s. 37.

¹²² „*Have you heard that Mrs. Porritt, who has been swatting the Democratic Party for years in Connecticut through the press with her usual and emphatic directness was nominated by the Democrats on the Board of Education and elected with the whole Democratic ticket?*“ Dostupné z: NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 8.

Po ratifikaci devatenáctého dodatku neskončila se spoluprací s NWP a angažovala se také v hnutí za regulaci porodnosti,¹²³ dokonce založila connecticutskou ligu na podporu této organizace.¹²⁴ V srpnu 1932 zemřela na následky autonehody v 71 letech.¹²⁵

4.3. Nastolení nového pořádku ve výkonné radě CWSA

Volby na 41. konventu CWSA proměnily podobu celé výkonné rady.¹²⁶ Předsedkyní sdružení byla zvolena, jak bylo nastíněno již v předchozí kapitole, zástupkyně nové generace – Katharine M. H. Hepburn. Viceprezidentkou se stala další z nových tváří Grace Gallatin Seton a zapisovatelkou Annie G. Porritt.¹²⁷ „Na základě návrhu, který byl patřičně podpořen, bylo jednomyslně odhlasováno, že paní Bacon bude jmenována čestnou předsedkyní s možností hlasovat [ve výkonné radě CWSA].“¹²⁸

Státní sdružení se však potýkalo s proměnami i na poli písemnictví, jelikož na počátku prvního desetiletí minulého století se organizaci nevyhnula jistá forma mechanizace. Do veřejné sféry nejen ve Spojených státech totiž stále častěji pronikalo ono mechanické zařízení známé jako psací stroj. Tento moderní krok se odrazil především v kronikách asociace, jež byly až do roku 1910 psané perem Frances Ellen Burr.¹²⁹ Tehdejší zapisovatelka tedy po více než čtyřiceti letech odešla do zaslouženého důchodu. Avšak 11. listopadu téhož roku na schůzi connecticutského hnutí byla Burr,¹³⁰ podobně jako dříve Beecher Hooker nebo Bacon, jmenována jako čestná viceprezidentka a disponovala vlastním hlasem ve výkonném sboru CWSA.¹³¹

Terčem zájmu connecticutských aktivistek se stalo avizované „sociální blaho“. Tento zájem o chod společnosti jako takové, měl podnítit lokální politiky k podpoře 19. dodatku. „*Ženy odhalily mnoho problémů, které tvořily součást špatného svědomí Hartfordu: ‘Věděli jste, že hned vedle policejní stanice je dům plný prostitutek?’ – ‘Věděli jste, že na té a té adrese se utopilo dítě v záchodě?’/.../ Když muži o něčem hlasovali, sufražetky [sufražistky] postavily hned vedle svou vlastní plentu s velkým nápisem (jeden z tátových [Thomas N. Hepburn] skvostů): ŽENY, IDIOTI A ZLOČINCI HLASUJÍ ZDE.*“¹³²

---

¹²³ Birth Control Movement

¹²⁴ NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 81.

¹²⁵ JOHNSON, Joanna. *Annie Gertrude Webb Porritt Papers*. Dostupné z: [<http://infomotions.com/sandbox/liam/pages/mnsss283.html>].

¹²⁶ Viz příloha 1.2., fotografie 1-3.

¹²⁷ Viz příloha 2.1., fotografie 7.

¹²⁸ „*On motion, duly seconded, it was unanimously voted that Mrs. Bacon be made Honorary President with power to vote.*“ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1910-1914)*, s. 10.

¹²⁹ Viz příloha 2.1., fotografie 6.

¹³⁰ Schůze se uskutečnila v domě prezidentky Hepburn (Hawthornská ulice 133, Hartford). *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1910-1914)*, s. 12.

¹³¹ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1910-1914)*, s. 12.

¹³² HEPBURN, Katharine. *Já: příběhy mého života*, s. 20; Viz příloha 1.3., fotografie 1.

4.3.1. Connecticutské sdružení proti ženskému volebnímu právu

Mezi řady odpůrců získání ženského volebního práva nepatřili pouze muži. Mnohé obyvatelky Spojených států vyjadřovaly nesouhlas s ženským hnutím. Zatímco NWSA a AWSA do 90. let 19. století nabývalo stále většího počtu zájemkyň a zájemců, stejně tak se začala utvářet pevná základna anti-sufražistek a anti-sufražistů. Nejprve založili státní organizaci v Massachusetts. Později pokračovali například v New Yorku, kde jejich kampaň mnohokrát zkřížila cesty tamním sufražistkám. Podobná sdružení se však ustavovala i ve státech západního bloku jako Oregon, Washington či Kalifornie. V době, kdy měly takové státy provedenou ratifikaci dodatku, požadovali navrácení starých pořádků.¹³³

Anti-sufražistky a anti-sufražisté obvykle varovali své okolí před nebezpečnými aktivistkami, které prý měly nasnadě prostřednictvím politického zrovnoprávnění zavést do Ameriky socialismus.¹³⁴ V roce 1910 založili státní sdružení i v Connecticutu s názvem *Connecticutské sdružení proti ženskému volebnímu právu*,¹³⁵ podporovalo je na 161 spolků z různých koutů tohoto území. Jejich práce spočívala především v publikování literatury, ovšem zakládali si taktéž na produkci letáků a plakátů, jež měly podnítit voliče k nepodpoření 19. dodatku.¹³⁶

Předsedkyní CAOWSA se stala Grace G. Markham, která se dokonce v dochovaném dopisu státníkovi z 2. dubna 1913 nechala slyšet: „*Naprostá většina žen v Connecticutu se postavila proti ženskému volebnímu právu. Požadují ho jen asi čtyři procenta. Volební právo znamená aktivní zapojení do politiky a ženy nejsou fyzicky ani duševně uzpůsobeny na stres a vypětí spojené s politickou činností. /.../ Volební právo nepotřebují, a ani ho nechtějí.*“¹³⁷

Z hlavního města Connecticutu pocházela také Josephine Jewell Dodge, příslušnice elit, jejíž rodina se ztotožňovala s republikánskou stranou. V roce 1911 zastánci hnutí odporu zřídili nové *Národní sdružení proti ženskému hlasovacímu právu*,¹³⁸ které jim do té doby chybělo a zvolili Dodge jeho prezidentkou.¹³⁹

---

¹³³ RIX, Rebecca A. *Anti-Suffragism in the United States. The 19th Amendment And Women's Access To The Vote Across America*. National Park Service. [online]. [cit. 2023-01-02]. Dostupné z: [https://www.nps.gov/articles/anti-suffragism-in-the-united-states.htm#_edn27].

¹³⁴ Tamtéž.

¹³⁵ CAOWS – Connecticut Association Opposed to Woman Suffrage

¹³⁶ *The Antis: Women Who Fought Against The Vote*. New England Historical Society. [online]. 2022 [cit. 2023-01-02]. Dostupné z: [<https://newenglandhistoricalsociety.com/antis-women-fought-vote/>].

¹³⁷ „*The vast majority of Connecticut women are opposed to Woman Suffrage. Only about 4 per cent. are requesting it. The vote means active politics, and women are physically and temperamentally unfitted for the stress and strain of political activity. /.../ They do not need the vote, and they do not want it.*“ MARKHAM, Grace G. *The Connecticut Association Opposed to Woman Suffrage. Anti-suffrage correspondence, 1912-1916. MS 100682. Connecticut Historical Society*. [online]. 1913 [cit. 2023-01-02]. Dostupné z: [<https://crisradio.org/wp-content/uploads/2020/06/Connecticut-Association-Opposed-to-Woman-Suffrage.pdf>].

¹³⁸ NAOWSA – National Association Opposed to Woman Suffrage

¹³⁹ *The Antis: Women Who Fought Against The Vote*. New England Historical Society. [online]. 2022 [cit. 2023-01-02]. Dostupné z: [<https://newenglandhistoricalsociety.com/antis-women-fought-vote/>].

5. Progresivní éra CWSA (1912-1914)

Dle dopisu tehdejší předsedkyně Hincks z 18. července 1913 adresovaného Agnes Ryan, editorce Ženského deníku,¹⁴⁰ je patrné, že CWSA na své cestě za ratifikací opět postoupilo. Prezidentka hnutí ke korespondenčnímu listu připojila i seznam všech přidružených lig a klubů na podporu dodatku, jichž bylo v onom období už 53.¹⁴¹ Tři menší organizace z tohoto soupisu patřily do New Havenu a dvě do Harfordu.¹⁴² Autorka také upozorňovala na přesun ústředí connecticutského sdružení z Ford Street, 24 na Pratt Street, 55.¹⁴³ „*Máme teď krásné nové středisko v přízemí budovy na této noblesní hartfordské ulici.*“¹⁴⁴ Tuto událost sufražistky v krátkém ohlédnutí za rok 1913 v kronice CWSA označily za jednu „*z nejvíce potěšující okolností*“¹⁴⁵, jelikož dosáhly možnosti rozšíření počtu zaměstnankyň v kanceláři centrály sdružení.¹⁴⁶

To, že toto období bylo pro connecticutské sufražistky skutečně klíčovým, dokazuje i fakt, že na konci roku 1913 patřilo ke státnímu sdružení už 58 lig. Státní organizace se zároveň pyšnila 15 576 zapsanými členkami a členy, „*což, jak vám řekne předsedkyně registračního oddělení, ani zdaleka nepředstavuje naše reálné členské zastoupení.*“¹⁴⁷

5.1. Obchod s bílými otroky

V prvním desetiletí dvacátého století zažily Spojené státy velký příliv nových přistěhovalců z Evropy a Asie. Výhodně situovaná přímořská oblast Nové Anglie samozřejmě nově příchozími nebyla opomenuta. Mezi oblíbená místa usídlení patřil také stát Connecticut, geograficky nepříliš vzdálený od „Velkého jablka“ a pověstného Ellis Islandu. Stal se tak jednou z nejoblíbenějších destinací tisíců nových obyvatel. Imigranti povětšinou mířili do velkoměst, kde hledali naději na

---

¹⁴⁰ *Woman's Journal* – Týdeník založila Lucy Stone, jedna ze strůjkyní AWSA, se svým manželem Henrym Blackwellem. Po sloučení sdružení v NAWSA sloužil jako zpravodaj o tehdejší dění v jednotlivých státech a jejich asociacích. THE EDITORS OF ENCYCLOPAEDIA BRITANNICA. *Woman's Journal*. American periodical. Britannica. [online]. [cit. 2023-01-03]. Dostupné z: [<https://www.britannica.com/topic/Womans-Journal>].

¹⁴¹ Na počátku století skýtala CWSA pouze tři taková městská sdružení.

¹⁴² HINCKS, Maude Morris to Agnes Ryan. National American Woman Suffrage Association Records: *General Correspondence*, 1839-1961; Connecticut suffrage associations. [online]. [cit. 2023-01-02]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=8]; viz příloha 2.2., fotografie 4, 5.

¹⁴³ Na Ford Street, 24 bychom dnes našli park a parkoviště. Pracoviště na Pratt Street je dnes zastavěno kancelářskými budovami.

¹⁴⁴ „*We have fine new headquarters on the ground floor of the fashionable street of Hartford.*“ HINCKS, Maude Morris to Agnes Ryan. *General Correspondence*. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=8].

¹⁴⁵ „... *of the most gratifying things ...*“ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1910-1914)*, s. 137.

¹⁴⁶ Tamtéž, s. 137; viz příloha 1.2., fotografie 4.

¹⁴⁷ „... *and 15,576 enrolled members, which does not, as the chairman of enrollments will tell you, nearly represent our actual membership.*“ Tamtéž, s. 139.

lepší život. Ve státě ústavy¹⁴⁸ můžeme velké přírůstky zaznamenat především v hlavním městě Hartfordu, kde za pouhých deset let přibylo 19 065 nových obyvatel. Populace Bridgeportu se zvýšila o 31 058 osob a New Haven se v roce 1910 pyšnil navýšením o 25 578.¹⁴⁹ Samozřejmě nemůžeme všechen číselný nárůst považovat za důsledek imigrační vlny. Avšak americký historik George B. Tindall zmiňuje, že „na vrcholu přistěhovalecké vlny mezi lety 1900 a 1910 přišlo jednačtyřicet procent nového městského obyvatelstva z ciziny.“¹⁵⁰ Carole Nichols ve své publikaci zaměřené výhradně na Connecticut podotýká: „V roce 1910 tvořili lidé narození v zahraničí asi třetinu obyvatel státu.“¹⁵¹

S migrační vlnou přicházel také příliv možností nového využití cizinecké síly. Přistěhovalci byli často ochotni zaplatit jakkoli vysokou cenu, aby se zaslíbené zemi zavděčili. Počet případů obchodování s bílými otroky narůstal, ostatně stejně jako zneužívání mladých dívek pro prostituci. Jinak tomu nebylo ani v Connecticutu, který se stal jednou z hlavních provincií této ilegální a nehumánní činnosti.¹⁵²

Korespondenční list z 22. září 1913 obsahuje konverzaci mezi bývalou prezidentkou CWSA a editorkou *Ženského deníku* Agnes Ryan.¹⁵³ Na počátku hovoru Hepburn nejprve otevřela téma, které už zřejmě s Ryan probíraly o dva roky dříve. „Vzpomínám, že když jsme tu měly před dvěma lety tu agitaci ohledně obchodu s bílými otroky, měla jste zájem získat nějaká fakta pro Deník [Ženský deník]...“¹⁵⁴ V případě obchodu s bílými otroky vyvstala nová skutečnost. Mravnostní komise, jež si držela podporu od místních aktivistek, konečně dokončila své vyšetřování. „Zpráva [z šetření] byla zveřejněna v druhé polovině července. Nechám Vám poslat kopii, i když si troufám tvrdit, že už se k Vám dostala. Jak uvidíte podle obálky, sufražistky ji nechaly znovu otisknout.“¹⁵⁵

---

¹⁴⁸ Connecticut byl poprvé označen tímto titulem už v devatenáctém století. Nazval jej tak connecticutský historik John Fiske. Dostupné z: *Connecticut's Nicknames*. The “Constitution State”. CT State Library, 2013. [online]. [cit. 2023-1-5]. Dostupné z: [<https://ctstatelibrary.org/CT-nicknames>].

¹⁴⁹ *Population of Connecticut Towns 1900-1960*. Secretary of the State, Office of the Secretary of the State. Connecticut's Official. [online]. [cit. 2023-1-9]. Dostupné z: [<https://portal.ct.gov/SOTS/Register-Manual/Section-VII/Population-1900-1960>].

¹⁵⁰ TINDALL, George Brown a David E. SHI. *Dějiny Spojených států amerických*. 2. opr. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1996. Dějiny států. ISBN 80-7106-088-7, s. 410-411.

¹⁵¹ „By 1910, the foreign born constituted about one-third of the state's population.“ NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 10.

¹⁵² Connecticutské sufražistky nafotily sérii fotografií, které na tuto kauzu upozorňovaly. Viz příloha 1.4., fotografie 1-7.

¹⁵³ Viz příloha 2.2., fotografie 1, 2.

¹⁵⁴ „Two years ago when we had the agitation here in regard to the white slave traffic I remember that you were interested in getting some of the facts for the Journal ...“ HEPBURN, Katharine Houghton to Agnes Ryan. National American Woman Suffrage Association Records: *General Correspondence*, 1839-1961; Connecticut suffrage associations. Image 15. [online]. [cit. 2022-10-25]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=15].

¹⁵⁵ „The report was published the latter part of July. I am having a copy mailed to you though I daresay that you have had one. As you will see by the cover the suffragists have had it reprinted.“ HEPBURN, Katharine Houghton to Agnes Ryan. *General Correspondence*. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=15].

Mravnostní komise nechala namnožit pouze pět set výtisků závěrečné zprávy, které následně předala městské radě. Bohužel si nemohla dovolit zprostředkovat pamfletů více a doufala, že tak učiní jinak lhostejná městská rada. Ta už předtím odmítla přispět z městské kasy na samotné vyšetřování, a tak členové mravnostního sboru museli získat finance jinou cestou.¹⁵⁶ Hepburn se nechala slyšet, že o dostupné výtisky byl obrovský zájem a „... *byly pryč téměř okamžitě*.“¹⁵⁷ Ústředí Hartfordské ligy rovných práv se tedy z iniciativy tehdejší předsedkyně rozhodlo zapojit do osvěty a na vlastní náklady nechalo vytisknout několik dalších letáčků. Za každý si pak sufražistky účtovaly 25 centů, výdělek měl putovat „... *organizaci pro boj proti sociálnímu zlořádství*.“¹⁵⁸

Následně do oken vyvěsily transparenty, jež měly přimět místní k většímu zájmu o danou problematiku, jež ovlivňovala chod celého města. „*Posléze jsme se dozvěděly o rozhořčených majitelích hostinců a lokálů, kteří se domnívali, že město záměrně zpravu zlikvidovalo ... novináři a radní a všichni lidé, kteří šli náhodou kolem, byli překvapeni*.“¹⁵⁹ Pro zpravu si chodili občané z různých poměrů a různých částí města.¹⁶⁰ Dokonce zavítaly i anti-sufražistky, které se prý tehdy vozily jediné v limuzínách. Když obdržely leták, řekly: „*Nechci volit, ale v tomhle jsem s Vámi, to Vám můžu říct*.“¹⁶¹ Sufražistky na sebe opravdu upozornily, o jejich aktivním zapojení se psalo téměř v každých novinách. Hepburn si v dopise stěžovala, že činnost hnutí ale podporovaly pouze noviny vycházející v menších počtech výtisků – *Hartford Post*.¹⁶² Zavření těchto „*domů se špatnou pověstí*“¹⁶³ ovšem nebylo jedinou prioritou aktivně zapojeného sdružení. Vše mělo vyšší záměr, tedy upozornit na důležitost udělení volebního práva ženám Connecticutu.¹⁶⁴

---

¹⁵⁶ HEPBURN, Katharine Houghton. *The White Slave Traffic in Hartford, Connecticut. Some Striking Examples of the Need of Votes for Women taken from the Hartford Campaign Against Commercialized Vice*. Address before the National Association of Collegiate Alumnae in Philadelphia, April 15, 1914. Published by The Connecticut Woman Suffrage Association, 55-57 Pratt Street, Hartford, Conn. [online]. [cit. 2023-1-10]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A21996509#page/14/mode/2up>].

¹⁵⁷ „... *they were gone in almost no time*.“ HEPBURN, Katharine Houghton to Agnes Ryan. *General Correspondence*. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=15].

¹⁵⁸ „... *to an organization for combatting the social evil*.“ HEPBURN, Katharine Houghton to Agnes Ryan. *General Correspondence*. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=15].

¹⁵⁹ „*We have since heard that the saloon keepers and dive keepers were outraged for they thought the city had disposed of the report ... it was the reporters and councilmen and all men who happened by who were surprised*.“ HEPBURN, Katharine Houghton to Agnes Ryan. *General Correspondence*. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=15].

¹⁶⁰ Tamtéž.

¹⁶¹ „*I don't want to vote, but I am with you in this, I can tell you*.“ HEPBURN, Katharine Houghton. *The White Slave Traffic in Hartford, Connecticut. Some Striking Examples of the Need of Votes for Women taken from the Hartford Campaign Against Commercialized Vice*, s. 11.

¹⁶² HEPBURN, Katharine Houghton to Agnes Ryan. *General Correspondence*. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=16].

¹⁶³ „... *the house of ill-fame ...*“ *Hartford's City Council and Commercialized Vice*. Published by the Hartford Equal Franchise League, 55-57 Pratt Street, Hartford, Conn. National American Woman Suffrage Association Records: General Correspondence, 1839-1961; Connecticut suffrage associations. [online]. [cit-2022-12-17]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=17&r=0.202,1.103,0.838,0.409,0].

¹⁶⁴ *Hartford's City Council and Commercialized Vice*. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=19].

Ze zprávy se dalo snadno vyčíst, že řada zastupitelů městské rady hlasovala pro odložení daného sporu „... a prakticky se ukázalo, že většina radních chce tolerovat komercializovanou neřest [obchod s bílými otroky].“¹⁶⁵ V posledním hlasování se vyslovilo 24 pro odklad na dobu neurčitou, proti se jich postavilo pouze 5.¹⁶⁶ Zmíněný třístránkový pamflet své čtenáře nabádal k důkladnému pročtení a zamyšlení se nad svárem, jenž měl zasáhnout téměř každou hartfordskou domácnost. „Pak si uvědomte, že těchto čtyřiaadvacet mužů může kandidovat ve volbách a že žádná žena proti nim hlasovat nemůže.“¹⁶⁷

Connecticutské bojovnice za rovnoprávnost se nebály píchnout do už takhle rozdováděného vosího hnízda a vyvěsily do oken svého ústředí na frekventované Pratt Street nové plakáty se zněním: „HARTFORDSKÉ MATKY, VÍTE, jak hlasovali níže jmenovaní členové HARTFORDSKÉ MĚSTSKÉ RADY, kteří se označují za Vaše zastupitele, ve věci potlačování KOMERCIALIZOVANÉ NEŘESTI VE VAŠEM MĚSTĚ?“¹⁶⁸ Pod úvodním nápisem spočívala jména a adresy všech dvaceti čtyř mužů, kteří hlasovali ve prospěch odložení a tolerance onoho obchodu. Na malá okna pak sufražistky vyvěsily cedule s nápisem: „Přijďte si pro brožuru – zdarma – řekne Vám, co pro Vás volba těchto čtyřiaadvaceti mužů znamená.“¹⁶⁹ Část fotodokumentace těchto transparentů ve výlohách sídla CWSA se dochovalo prostřednictvím později vydané brožury *Obchod s bílými otroky* sepsané hlavní agitátorkou Hepburn.¹⁷⁰

Po této akci bylo jisté jedno, „Ženy v dnešní době už nemohou mlčet. Už mlčely příliš dlouho. Velkou hanbou není to, že se začínáme ozývat proti těmto zlořádům, ale to, že v nich žijeme a přitom proti nim tak málo bojujeme.“¹⁷¹ Avšak, z původních dvaceti čtyř zastupitelů bylo sedmáct navrženo na kandidaturu. Patnáct jich bylo znovuzvoleno do městské rady, aby nadále “důstojně” reprezentovali své občany.¹⁷²

---

¹⁶⁵ „... and practically proved that the majority of the councilmen are in favour of the toleration of commercialized vice.“ *Hartford's City Council and Commercialized Vice*. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=18].

¹⁶⁶ *Hartford's City Council and Commercialized Vice*. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=19].

¹⁶⁷ „Then realize that these twenty-four men may stand for re-election and that no woman will be able to vote against them.“ *Hartford's City Council and Commercialized Vice*. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=19].

¹⁶⁸ „MOTHERS OF HARTFORD DO YOU KNOW how the following members of the HARTFORD CITY COUNCIL who claim to represent you voted in regard to the suppression of COMMERCIALIZED VICE IN YOUR CITY?“ HEPBURN, Katharine Houghton to Agnes Ryan. *General Correspondence*. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=16].

¹⁶⁹ „Come In / and get a pamphlet / Free / telling what the vote of these twenty-four men means to you.“ HEPBURN, Katharine Houghton to Agnes Ryan. *General Correspondence*. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=16].

¹⁷⁰ Viz příloha 1.4., fotografie 8-9.

¹⁷¹ „Women in the present day cannot keep silent any longer. They have already kept silent too long. The great shame is not that we are beginning to cry out against these evils but that we are living in the midst of them and doing so little about them.“ HEPBURN, Katharine Houghton. *The White Slave Traffic in Hartford, Connecticut. Some Striking Examples of the Need of Votes for Women taken from the Hartford Campaign Against Commercialized Vice*, s. 12.

¹⁷² HEPBURN, Katharine Houghton. *The White Slave Traffic in Hartford, Connecticut. Some Striking Examples of the Need of Votes for Women taken from the Hartford Campaign Against Commercialized Vice*, s. 14.

5.2. Zadržení britské sufražetky na Ellis Islandu

Z 23. října roku 1913 se dochoval noční telegram od znovuzvolené předsedkyně hnutí Katharine H. Hepburn cílený na prezidenta Spojených států Woodrowa Wilsona.¹⁷³ Abychom mohli správně uchopit obsah onoho dopisu, je třeba také v krátkosti uvést, za jakých okolností vznikl.

V předchozí kapitole již bylo nastíněno období jedné z nejsilnějších migračních vln, které moderní Amerika zažila. Federální přistěhovalecký úřad se pokoušel vyhledat efektivnější metodu k přijetí nových obyvatel. V roce 1892 se tedy otevřelo nové středisko na Ellis Islandu, situovaného nedaleko Manhattanu a pobřeží New Jersey. Imigrační úředníci měli za cíl odbavit všechny příchozí, kteří se s dobrým očekáváním vydali hledat v zemi svobody azyl.¹⁷⁴

Rok 1913 byl pro britskou sufražetku a zakladatelku WSPU Emmeline Pankhurst poměrně složitý. Během pořádání militantních stávek, při nichž se jí a jejím stoupenkyním podařilo poničit několik příbytků londýnských státníků, se několikrát dostala za mříže. Dokonce si v tentýž rok vyslechla verdikt tříletého trestu odnětí svobody. Avšak právě ve vězení mohla vyzkoušet novou protestní metodu – „žízňovou stávkou“, která většinou přinutila bachaře radikální aktivistky po třech dnech propustit.¹⁷⁵ Ve svých memoárech předložila zkušenost s obávanou stávkou: „*Tělo se třese a je promrzlé, neustále bolí hlava a je vám nevolno, někdy se dostaví i horečka. Ústa a jazyk se zalepí a otékají, hrdlo zhrubne a hlas klesá k dusivému šepotu.*“¹⁷⁶

Po propuštění 24. července 1913 plánovala cestu do Paříže za jednou ze svých dcer – Christabel, se kterou chtěla vymyslet program aktivit hnutí na nadcházející podzim. Nechtěla vynechat ani návštěvu svých obdivovatelek v zámoří. Nechala se slyšet: „*Potřebovala jsem si odpočinout po bojích posledních pěti měsíců, během nichž jsem si z tříletého trestu ve vězení odpykala necelé tři týdny.*“¹⁷⁷ Ve Spojených státech ji ale čekalo nemilé přivítání.

Pankhurst ve své autobiografii zmínila, že na americkou pevninu připlula až 26. října, což ovšem není tak úplně pravda.¹⁷⁸ Podle dochovaných dokumentů *Zvláštní vyšetřovací komise*,¹⁷⁹ ale také rozebíraného telegramu, máme důvod předpokládat, že se vylodila již 18. října. S ohledem na americké imigrační zákony byl vydán zákaz vstupu do země všem politickým radikálům či lidem,

---

¹⁷³ Viz příloha 2.2., fotografie 3.

¹⁷⁴ TINDALL, George Brown a David E. SHI. *Dějiny Spojených států amerických*. 2. opr. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1996. Dějiny států. ISBN 80-7106-088-7, s. 412-415.

¹⁷⁵ PANKHURST, Emmeline. *My Own Story*. London: Vintage, 2015. ISBN 9781784870409, s. 283-284.

¹⁷⁶ „*The body becomes cold and shivery, there is constant headache and nausea, and sometimes there is fever. The mouth and tongue become coated and swollen, the throat thickens and the voice sinks to thready whisper.*“ Dostupné z: PANKHURST, Emmeline. *My Own Story*. London: Vintage, 2015. ISBN 9781784870409, s. 284.

¹⁷⁷ „*I needed rest after the struggles of the past five months, during which I had served, of my three years' in prison sentence, not quite three weeks.*“ Dostupné z: Tamtéž, s. 289.

¹⁷⁸ PANKHURST, Emmeline. *My Own Story*. London: Vintage, 2015. ISBN 9781784870409, s. 291.

¹⁷⁹ Board of Special Inquiry

kteří se dopustili „morální křivdy“¹⁸⁰ a stali se předmětem trestního stíhání.¹⁸¹ Následně ji tedy eskortovali na Ellis Island, kde čelila Zvláštní vyšetřovací komisi.

Imigrační úředníci nejprve zkoumali důvod její návštěvy Spojených států. Další dotazy směřovaly k jejímu trestnímu rejstříku, například kolikrát byla sufražetka za mřížemi.¹⁸² Část výslechu se týkala radikalismu předsdkyně hnutí WSPU: „*D. Jaká byla povaha těchto úkonů? O. Rozbily jsme výlohy několika obchodů. D. Udělali lidé, kterým výlohy patřily, nebo kteří byli obyvateli domů, něco, co Vás k takovým činům přimělo, nebo byli nevinnými oběťmi? O. Byli to zástupci široké veřejnosti.*“¹⁸³

V následujících dnech na podporu Emmeline Pankhurst vystoupilo několik žen či celých hnutí včetně toho connecticutského.¹⁸⁴ Z dochovaného telegramu je zřejmé, že sufražistky už s Bílým domem komunikovaly a angažovaly se ve prospěch britské aktivistky. „*Vzhledem k tomu, že Connecticut zaslal prezidentu Wilsonovi telegramy apelující na něj, aby věnoval zvláštní pozornost případu zadržení anglické politické vůdkyně imigračními úřady, ...*“¹⁸⁵

Sufražistky z některých států za předsdkyni WSPU agitovaly v Bílém domě už v září. Důkazem je například dochovaný telegram Harriot Stanton Blatch¹⁸⁶, z 15. září 1913, v němž žádala Wilsona o stejné zacházení s Pankhurst a dalšími členkami britského militantního hnutí, jaké bylo americkou vládou „... *prokázáno ruským revolucionářům, madam Brešovsky a hraběti Čajkovskému? Nebyli podrobeni žádnému vyšetřování, pokud jde o jejich činy v Rusku nebo postoj k carovi ...*“¹⁸⁷

Předsdkyně britského hnutí za hlasovací práva žen vzpomínala, že na Ellis Islandu nakonec strávila zhruba dva a půl dne, než se její složka dostala až na stůl do oválné pracovny.¹⁸⁸ Prezident

---

¹⁸⁰ „*moral turpitude*“ KRATZ, Jessie. *Emmeline Pankhurst Comes to America*. Pieces of History. National Archives. August 28, 2020. [online]. [cit. 2023-1-9]. Dostupné z: [<https://prologue.blogs.archives.gov/2020/08/28/emmeline-pankhurst-comes-to-america/>].

¹⁸¹ Tamtéž.

¹⁸² *Emmeline Pankhurst's Questioning at Ellis Island*. 18 October 1913. DocsTeach. [online]. [cit. 2023-1-9]. Dostupné z: [<https://www.docsteach.org/documents/document/emmeline-pankhurst-questioning-ellis-island>].

¹⁸³ „*Q. What was the nature of these acts? A. Some shop windows were broken. Q. Had the people who owned the windows, or who were occupants of the houses done anything to cause you to do such things, or were they innocent victims? A. They were members of the general public.*“ *Emmeline Pankhurst's Questioning at Ellis Island*. Dostupné z: [<https://www.docsteach.org/documents/document/emmeline-pankhurst-questioning-ellis-island>], s. 3-4; Pozn. překladatele – D (dotaz), O (odpověď).

¹⁸⁴ Avšak, jsou také doložky opačného výstupu a agitací některých sufražetek pro nevpustění britské vůdkyně na americký kontinent. KRATZ, Jessie. *Emmeline Pankhurst Comes to America*. Dostupné z: [<https://prologue.blogs.archives.gov/2020/08/28/emmeline-pankhurst-comes-to-america/>].

¹⁸⁵ „*Whereas Connecticut has sent telegrams appealing to president Wilson to give special consideration to the detention by the Immigration Bureau of a political leader from England.*“ HEPBURN, Katharine Houghton to president Woodrow Wilson. Night letter. 23 October 1913. DocsTeach. [online]. [cit. 2023-1-9]. Dostupné z: [<https://www.docsteach.org/documents/document/katherine-houghton-hepburn-to-wilson?tmpl=component&print=1>].

¹⁸⁶ Dcera Elizabeth C. Stanton – jedné z matek zakladatelek hnutí za hlasovací práva žen.

¹⁸⁷ „*[was] shown the Russian revolutionists, Madam Breshovsky and Count Tschaikovsky? They were not subjected to any inquiry as to their acts in Russia or attitude towards the Czar ...*“ BLATCH, Harriot Stanton to president Woodrow Wilson. *Correspondence*. [online]. [cit. 2023-1-9]. Dostupné z: [https://s3.amazonaws.com/NARAprodstorage/opastorage/live/29/5039/18503929/content/dc-metro/rg-085/559947/51728_017012_001.jpg].

¹⁸⁸ PANKHURST, Emmeline. *My Own Story*, s. 292.

Wilson pak s okamžitou platností nechal Pankhurst osvobodit. To bylo také závěrem probíraného telegrafu iniciovaného connecticutským sdružením, které „... mu [prezidentu Wilsonovi] tímto děkuje za její přijetí v souladu s nejlepšími tradicemi země, která vždy poskytovala útočiště politickým revolucionářům z jiných zemí.“¹⁸⁹

Pankhurst se nakonec rozhodla i přes všechny nepříjemnosti svůj původní plán uskutečnit a svými přednáškami obohatila většinu velkých měst východního bloku Spojených států. V Hartfordu 13. listopadu podala jeden ze svých slavných projevů *Svoboda nebo smrt*, v němž se označovala za „vojáka, který dočasně opustil bitevní pole, aby mohl vysvětlit ... jak probíhá občanská válka¹⁹⁰ když je vedena ženami.“¹⁹¹ Neopomenula však ani její současný stav jakožto občanky Anglie: „Nevypadám příliš jako voják ani jako trestankyně, a přesto jsem obojí.“¹⁹² Slavnostní řeč sloužila doslova jako určitá obhajoba radikálního jednání, především pak militantních metod britských sufražetek před, v tomto ohledu konzervativnějším, americkým publikem. „... každý muž a každá žena pochopí revoluční metody, jsou-li používány muži.“¹⁹³

Vše následně podpořila zmínkami o velké nespravedlnosti, se kterou se ženy z Británie i z USA musejí potýkat vinnou politiků, jenž jim jejich přirozená práva odpírají. Kritizovala i to, že je ve společnosti nepřijatelné, aby žena vzala za své radikální metody avšak pokud by se nacházel ve stejných nesnázích muž, bylo by jisté a vlastně i očekávané, že tak by právě on jednal. „Protože jsem však žena, je třeba ve dvacátém století vysvětlit, z jakého důvodu ženy přijaly revoluční metody, aby si vydobily svá občanská práva.“¹⁹⁴ Nezapomněla se opřít i o příklad z americké historie, tedy období boje za nezávislost, zejména pak slavnou větu, „žádné zdanění bez zastoupení“, kterou ostatně využívaly už sestry Smith v roce 1872.

5.3. Prosincová návštěva Bílého domu a postoj prezidenta Wilsona k „ženské otázce“

Zatímco v evropském prostoru se právě ustavovaly smlouvy mezi jednotlivými mocnostmi a pomalu se schylovalo k jednomu z nejděsivějších a do té doby nevídaných konfliktů v dějinách lidstva, američtí muži si zvolili nového prezidenta. V březnu roku 1913 nastoupil k moci Woodrow Wilson. Přestože byl osmadvacátý prezident USA jakožto příslušník demokratické strany ženským národním hnutím silně podporován, vůči otázce politického zrovnoprávnění se stavil spíše

¹⁸⁹ „... thank him for admitting her in accordance with the best traditions of the country which has ever extended welcome and refuge to political revolutionaries from other lands.“ HEPBURN, Katharine Houghton to president Woodrow Wilson. Dostupné z: [<https://www.docsteach.org/documents/document/katherine-houghton-hepburn-to-wilson?tmpl=component&print=1>].

¹⁹⁰ V proslovu často poměruje občanskou válku a boj za volební práva pro ženy.

¹⁹¹ „... soldier who has temporarily left the field of battle in order to explain ... what civil war is like when civil war is waged by women.“ PANKHURST, Emmeline. *Freedom or Death speech*. Emerson Kent [online]. 1913 [cit. 2022-10-16]. Dostupné z: [http://www.emersonkent.com/speeches/freedom_or_death.htm].

¹⁹² „I do not look either very like a soldier or very like a convict, and yet I am both.“ Tamtéž.

¹⁹³ „... every man and every woman to understand revolutionary methods when they are adopted by men.“ Tamtéž.

¹⁹⁴ „But since I am a woman it is necessary in the twentieth century to explain why women have adopted revolutionary methods in order to win the rights of citizenship.“ Tamtéž.

ostýchavě. Ovšem například Wilsonův rychlý zákrok proti uvěznění britské sufražetky napovídá, že mu tato záležitost jistě nebyla lhostejná. Nicméně určitým faktorem jeho skeptičnosti mohly být také aktuální problémy na evropském kontinentu, a v jeho zájmu tedy nebylo zpřetrhat si vcelku dobré vztahy i v oblasti vnitřní politiky.

Woodrow Wilson vykázal ochotu jednat s bojovnicemi za volební práva osobně, a to dokonce několikrát.¹⁹⁵ Dokladem mohou být mnohé dochované dopisy zejména s předsedkyněmi NAWSA. Z perspektivy connecticutského sdružení je pak důležitý článek z 6. prosince 1913 v prominentním *New York Times*, jenž oznamoval nadcházející setkání vybraných sufražistek s prezidentem Spojených států. Text jmenovitě uváděl hned tři zástupkyně z Connecticutu – Katharine H. Hepburn, Emily Pierson a Claru Hill.¹⁹⁶ Předmětem jednání v Bílém domě se stala především ona problematika, včetně probírání možných alternativních a efektivnějších způsobů k dosažení ratifikace.

Tento poměrně vřelý postoj amerických sufražistek k prezidentu Wilsonovi a celé demokratické straně se postupem času začal proměňovat s příchodem dvou radikálních aktivistek Alice Paul a Lucy Burns do národního sdružení. Bojovnice za volební práva zapříčinily jisté rozdělení do té doby ve většině případů jednotného NAWSA.

5.4. Konflikt s militantním Kongresovým svazem

Můžeme říci, že celý konflikt započal už v roce 1913, kdy se Alice Paul¹⁹⁷ a její společnice Lucy Burns¹⁹⁸ po návratu ze Spojeného království ujaly vedení Kongresového výboru NAWSA. Podle zmínky v předchozí podkapitole je zřejmé, že do jejich příchodu do vedení se strategie národní asociace zakládala na loajalitě vůči demokratické straně a zároveň naopak kritice té republikánské.

---

¹⁹⁵ Sufražistky navštívily Bílý dům například i 28. března 1913, mezi nimi byla taktéž zástupkyně z Connecticutu – Elsie Hill (sestra Clary Hill). *Detailed Chronology National Woman's Party History*. American Memory. The Library of Congress. [online]. [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://www.loc.gov/static/collections/women-of-protest/images/detchron.pdf>], s. 2; viz příloha 1.2., fotografie 6.

¹⁹⁶ *Women to see Wilson*. The New York Times. [online]. 1913 [cit. 2022-11-13]. Dostupné z: [<https://timesmachine.nytimes.com/timesmachine/1913/12/07/100290338.pdf>].

¹⁹⁷ Alice Paul (1885-1977) – Narodila se do rodiny kvakerů, její rodiče se zajímali o chod tehdejší společnosti, zejména pak o vzdělávání dívek a ženská hlasovací práva. Její matka Tacie Parry, sufražistka z New Jersey, ji poměrně často brávala na setkání, kde se o oněch problematikách jednalo. Paul dosáhla doktorského titulu na Pensylvánské univerzitě. Při návštěvě Anglie ji ovlivnilo tamní hnutí WSPU se svými převratnými metodami, které se pokusila zavést do sdružení v USA. Spolu se svou Národní stranou žen výrazně přispěla k ratifikaci dodatku Ústavy. Později sepsala také Dodatek o rovnosti pohlaví (Equal Rights Amendment – ERA), se kterým byl Kongres poprvé seznámen v roce 1923. O jeho přijetí se nadále snažily ženy druhé vlny feminismu během 60. a 70. let minulého století. Avšak dodnes se jej nepodařilo zavést do Ústavy Spojených států. MICHALS, Debra. Alice Paul. National Women's History Museum. [online]. 2015 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://www.womenshistory.org/education-resources/biographies/alice-paul>]; Viz příloha 1.1., fotografie 19.

¹⁹⁸ Lucy Burns (1879-1966) – Pocházela z Brooklynu z rodiny irského původu. Vystudovala Vassar College, poté odjela na studie do Británie, kde se setkala s Emmeline Pankhurst a vstoupila do řad WSPU, kde se později seznámila i s Alice Paul. Po získání ratifikace odešla do ústraní a nadále se v NWP narázdil od Paul neangažovala v boji pro získání dodatku o rovnosti pohlaví. *Lucy Burns: „Resistance to Tyranny is Obedience to God“*. National Park Service. [online]. 2020 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://www.nps.gov/people/lucy-burns.htm>]; Viz příloha 1.1., fotografie 20.

Rázná aktivistka Alice Paul se však inspirovala od svých britských kolegyně a ve své nové organizaci – Kongresovém svazu, který vycházel z onoho Kongresového výboru, doporučovala tuto strategii změnit. Navrhovala „nezbroit“ pouze proti straně republikánů, ale také vůči všem demokratům, kteří neměli v úmyslu schválit dodatek Susan B. Anthony. V plánu měly vést kampaň jako nezávislá Ženská [politická] strana proti americkému prezidentovi.¹⁹⁹ Sufražetky²⁰⁰ přinesly do národní asociace nové podněty, které zajisté silně napomohly přiblížit se ke kýženému cíli. Zejména pak v Anglii už vcelku běžně využívané průvody za hlasovací práva žen, ale pokoušely se také o uplatnění typicky britských radikálních metod na území Spojených států.

Viceprezidentka Carrie Chapman Catt a prezidentka Anna Howard Shaw, hlavní představitelky NAWSA, však na nové plány hleděly velmi skepticky. V roce 1914 se jejich nepřízeň projevila v prohlášení o vykázní této frakce v podobě Kongresového svazu z NAWSA.²⁰¹ Právě tato událost v Connecticutu rozvířila konverzaci mezi tehdejší prezidentkou státní organizace Katharine H. Hepburn a novou zástupkyní kongresového výboru národního sdružení Medill McCormick.

5.4.1. Problematika konfliktu v dochované korespondenci

Podle korespondenčního listu z 22. ledna 1914 můžeme usuzovat, že McCormick předchozího dne navštívila Connecticut. V dopise se Hepburn nejprve omluvila nové zástupkyni kongresového výboru za sebe i za své kolegyně, jelikož se členky státního sdružení nebály výrazného vyjádření nesouhlasu s výroky McCormick. Diskuze se s velkou pravděpodobností soustředila na postoj CWSA vůči národnímu hnutí a Kongresovému svazu. „*Skutečnost, že některé z nás mají pocit, že předsednictvo nejednalo se slečnou Paul a slečnou Burns zcela vhodně, nás nezaslepuje před kvalitami jimiž jako předsedkyně výboru disponujete.*“²⁰² Dále v textu znovu vyjádřila omluvy a poukázala na jakousi connecticutskou zvyklost „... *diskutovat o politických záležitostech s maximální upřímností ...*“²⁰³

Z ústředí CWSA byl 27. ledna odeslán dopis adresovaný další z členek kongresového výboru národního sdružení – Helen H. Gardener. Jeho rozhořčená autorka Hepburn pátrala po důvodu, proč došlo k tak radikálnímu zacházení s Kongresovým svazem a s metodami, které slečny Paul a Burns používaly už po celý rok. „... *nedokázala jsem si představit, co dobrého by přineslo, kdyby náš kongresový výbor změnil svou politiku, když už je dodatek na půli cesty schválení*

¹⁹⁹ Woman's Party

²⁰⁰ Zde používám již pojem „sufražetka“, jelikož se Paul a Burns silně inspirovaly britským militantním hnutím a přebraly jejich taktiku i některé metody.

²⁰¹ NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 17-18.

²⁰² „*The fact that some of us feel that the Board was not quite wise in their dealings with Miss Paul and Miss Burns does not blind us to the value of your qualities as chairman of the Committee.*“ HEPBURN, Katharine Houghton to Medill McCormick. National American Woman Suffrage Association Records: Subject File, 1851-1953; *Congressional Union*. January 22, 1914. [online]. [cit. 2023-1-9]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-033_00217_00228/?sp=2].

²⁰³ „... *discussing matters of policy with the utmost frankness ...*“ HEPBURN, Katharine Houghton to Medill McCormick. *Congressional Union*. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-033_00217_00228/?sp=2]

Kongresem. “²⁰⁴ Ještě několikrát v dopise zmíní své přesvědčení, že taktika užívaná za poslední rok, byla tou nejprogresivnější, jakou NAWSA doposud vyzkoušelo.²⁰⁵

Zmiňuje také možné využití žen ze západních států, které už své volební právo měly. Sufražistky by pak mohly upotřebit jejich hlasy k volbě proti straně, jež nepodpořila ratifikaci devatenáctého dodatku, jak bylo dohodnuto. Podotkla, že ji, jakožto členice výkonné rady, ráno [27. ledna] přišel dopis od prezidentky národního hnutí Anny Howard Shaw. Doktorka Shaw se výkonné rady tázala, zda by souhlasila s uznáním CU jako sesterské organizace NAWSA. „... a já jsem odpověděla, že bych jej zaručeně odsouhlasila a že si nemyslím, že by jejich současná politika byla v jakémkoli rozporu s nestraničným postojem ... postavily by se proti každé straně, která by odmítla udělit ženám volební právo. Ať už by to byli demokraté, republikáni, zastánci dodatku o prohibici, socialisté či progresivisté.“²⁰⁶

Nejen, že svým postojem vyjádřila podporu CU, ale také se pokoušela vysvětlit, že Kongresový svaz “nebrojí” výhradně proti demokratické straně včetně Wilsona, ale proti každému, kdo nesouhlasí s uzákoněním ústavního dodatku. Ostatně vše ještě jednou zopakovala v o poznání kratší zprávě z 9. února, kterou následně odeslala i dalším členkám výkonné rady a Ženskému deníku, „... abych předešla jakémukoli nedorozumění, které by mohlo vyplynout z mého předchozího dopisu [z 27. ledna 1914].“²⁰⁷

Komunikace s předsedkyní kongresového výboru národního sdružení dále pokračovala a již 31. ledna Hepburn reagovala na odpověď Medill McCormick.²⁰⁸ Z druhého listu je patrné, že návštěva nové předsedkyně kongresového výboru měla být pouze formalitou. Connecticutské sufražistky ji měly představit svou současnou činnost a budoucí plány. Debata „*pravidelné schůze výkonného sboru*“²⁰⁹ CWSA se však ubrala trochu jiným směrem a většina členek hnutí se toužila dozvědět o sporu mezi CU a NAWSA více.

Už během slavnostního oběda se nejspíše diskuze na ono téma otevřela: „... *celá diskuze u oběda byla, alespoň co se mne týče, čistě přátelským a bezprostředním způsobem, jak se dobrat*

---

²⁰⁴ „... *I could not see what good would come of having our Congressional Committee change its policy with our amendment half way through Congress.*“ HEPBURN, Katharine Houghton to Helen H. Gardener. *Congressional Union*. January 27, 1914. [online]. [cit. 2022-12-30]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-033_00217_00228/?sp=8].

²⁰⁵ Tamtéž.

²⁰⁶ „... *and I replied that I should approve very highly, and that I do not think their present policy in any way conflicts with the non-partisan attitude ..., and they would oppose any party that refused to give women the vote. Whether Democratic, Republican, Prohibition, Socialists or Progressive.*“ HEPBURN, Katharine Houghton to Helen H. Gardener. *Congressional Union*. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-033_00217_00228/?sp=9].

²⁰⁷ „*in order to avoid any misapprehension that might result from my previous letter.*“ HEPBURN, Katharine Houghton to Helen H. Gardener. *Congressional Union*. February 9, 1914. [online]. [cit. 2022-12-30]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-033_00217_00228/?sp=8&r=-0.065,0.071,0.727,0.354,0].

²⁰⁸ K dispozici máme pouze dopisy ze strany odesílatele z CWSA.

²⁰⁹ „... *regular executive meeting ...*“ HEPBURN, Katharine Houghton to Medill McCormick. *Congressional Union*. January 31, 1914. [online]. [cit. 2022-12-30]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-033_00217_00228/?sp=4].

pravdy o podstatě věci.“²¹⁰ Sufražistky odsouhlasily, že bude celé kontroverzi věnována část programu v odpoledním zasedání. Avšak na to už se Medill McCormick nedostavila.²¹¹

Prezidentka státního hnutí zmínila: „*Domnívám se, že tato záležitost týkající se národního sdružení a Kongresového svazu je závažná, a proto je velmi důležité, aby se jí rada důkladně zabývala, ... měli bychom svolat zvláštní schůzi ...*“²¹² Její zpráva tedy končí prosbou, zda by si členka národního sdružení nemohla najít volný termín, kdy by se tato zvláštní schůze mohla v New Yorku uskutečnit.

Další dopis odešel z Connecticutu 5. února 1914. Mezitím však Medill McCormick zřejmě předsedkyni CWSA záměrně upozornila, že má již naplánovanou schůzku v domě Ernest Thompson Seton v New Yorku, kde by si měly connecticutské ženy vyslechnout „*téma prezentované z pohledu kongresového výboru.*“²¹³ Neexistuje tedy žádný další důvod, proč chystat ještě jiné setkání.

V listu se tedy Hepburn odkazovala na prohlášení nové předsedkyně kongresového výboru NAWSA, jež se 31. ledna objevilo v tisku. Tázala se adresátky, zda je pravdivé a skutečně vyšlo z úst Medill McCormick. Velmi ostrý článek přiložila connecticutská sufražistka ke zprávě, aby nedošlo k nedorozumění. Přičemž v probíraném textu bychom našli silné narážky na CU. Titulek hlásal, že „*Alice Paul uvrhla cestu k volebnímu právu o deset let zpět*“.²¹⁴ V úryvku pak citují přímé výroky McCormick: „*Slečna Alice Paul a slečna Lucy Burns, předsedkyně a místopředsedkyně svazu, byly obě ovlivněny militantními metodami paní Pankhurst. /.../ Tyto metody se možná osvědčily v Anglii, ale tady jsou k ničemu.*“²¹⁵

---

²¹⁰ „... the whole discussion at luncheon was so far as I was concerned, purely a friendly and interesting way of getting at the truth of the matter.“ HEPBURN, Katharine Houghton to Medill McCormick. *Congressional Union*. January 31, 1914. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-033_00217_00228/?sp=4].

²¹¹ HEPBURN, Katharine Houghton to Medill McCormick. *Congressional Union*. January 31, 1914. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-033_00217_00228/?sp=4]; podle zápisu v kronice CWSA se Medill McCormick nemohla zúčastnit odpoledního bloku, jelikož musela stihnout vlakový spoj. *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes* (1910-1914), s. 158.

²¹² „This matter in regard to the National and the Congressional Union is such a serious one that I feel that it is very important for the board to have the matter thoroughly gone into, ... we should have called a special meeting ...“ HEPBURN, Katharine Houghton to Medill McCormick. *Congressional Union*. January 31, 1914. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-033_00217_00228/?sp=4].

²¹³ „... the subject presented from the point of view of the Congressional Committee.“ HEPBURN, Katharine Houghton to Medill McCormick. *Congressional Union*. February 5, 1914. [online]. [cit. 2022-12-30]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-033_00217_00228/?sp=6].

²¹⁴ „Alice Paul has set back the vote ten years.“ MCCORMICK, Medill. *Mrs. McCormick says Alice Paul has set back the vote ten years*. National American Woman Suffrage Association Records: Subject File, 1851-1953; *Congressional Union*. [online]. [cit. 2022-12-30]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-033_00217_00228/?sp=7&r=0.307,0.185,0.761,0.371,0].

²¹⁵ „Miss Alice Paul and Miss Lucy Burns, president and vice-president of the union, have both been trained under the militant methods of Mrs. Pankhurst. /.../ These methods may go in England, but they are no good here.“ MCCORMICK, Medill. *Mrs. McCormick says Alice Paul has set back the vote ten years*. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-033_00217_00228/?sp=7&r=0.307,0.185,0.761,0.371,0].

5.4.2. Problematika konfliktu v kronice CWSA

Většina sufražistek z Connecticutu měla na daný spor mezi CU a NAWSA velmi podobný náhled jako jejich prezidentka Hepburn. Dokazují to i mnohé zápisy z kroniky sdružení. První zmínky nalézáme v záznamu z 21. ledna 1914, kdy stát navštívila předsedkyně kongresového výboru NAWSA Medill McCormick. Problematika se probírala i v odpoledním bloku za její nepřítomnosti. „*Poté, co se znovu rozproudila diskuze o rozkolu mezi národním sdružením a Kongresovým svazem, navrhla slečna Pierson ..., že nepodpoříme ani jedno z těchto sdružení v žádném bodě, kde je jejich politika v rozporu.*“²¹⁶ Návrh upravila Annie G. Porritt tak, aby platil pouze do další schůze státní asociace, na niž měla být záležitost neshod důkladně prodiskutována.

V návaznosti na to se uskutečnilo zvláštní setkání věnované problematice Kongresového svazu. Mnohé z členek CWSA zde předstoupily s ověřenými fakty, jež se ke skutečnosti vztahovala jako například Ruutz-Rees, která „... *podrobně informovala o průběhu zasedání a jednání mezi Národní radou a Kongresovým svazem. Jednalo se o dvě věci; zaprvé o rozkol mezi Národní radou a Kongresovým svazem a zadruhé o politiku vyhlášenou CU.*“²¹⁷

Ženy, které vystoupily na oné schůzi, ve většině případů vyjadřovaly obdiv strůjkyním tohoto rozkolu – Alice Paul a Lucy Burns a projevovaly jistou kritiku vůči vedení NAWSA.²¹⁸ Jejich příznivější pohled mohl být zapříčiněn i hojnými kontakty s britským hnutím, zejména pak s jeho hlavní představitelkou Pankhurst, která connecticutským ženám na přednášce v říjnu 1913 značně ospravedlnila své radikální jednání.²¹⁹ „*Ríkáte, že je to velmi nesmyslné: i kdyby tyto ženy měly dostatek inteligence, aby pochopily, co činí, a skutečně chtěly volební právo, přijaly velmi iracionální prostředky k jeho získání. ‘Jak chtějí přesvědčit veřejnost, že by měly mít hlasovací právo, pokud jí rozbíjejí okna?’ ... Chci vám ukázat, že když dochází k páchání škod na cizím majetku, neděje se tak proto, aby se lidé přiklonili k volebnímu právu žen. Je to praktický politický prostředek, ten jediný prostředek, který považujeme za jediný možný pro osoby, jež volebními právy nedisponují, aby bylo možné dosáhnout politické pozice, kterou by šlo vyřešit výhradně přiznáním volebního práva ženám.*“²²⁰ Proto nebyla taktika Kongresového svazu členkám CWSA nijak cizí.

---

²¹⁶ „*Discussion having again arisen as to the break between the National and Congressional Union, Miss Pierson moved, ..., that we do not support either Association on any point where their political policies conflict.*“ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1910-1914)*, s. 159.

²¹⁷ „... *gave a detailed account of the transactions and negotiations between the National Board and the CU. Two things were involved; 1st the break between the National and the Congressional Union, and 2nd the policy announced by the C.U.*“ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1910-1914)*, s. 160.

²¹⁸ Tamtéž, s. 160.

²¹⁹ Viz kapitola 2.7.2.

²²⁰ „*It is very irrational you say: even if these women had sufficient intelligence to understand what they were doing, and really did want the vote, they have adopted very irrational means for getting the vote. ‘How are they going to persuade people that they ought to have the vote by breaking their windows?’ ... I want to show you that when damage is done to property it is not done in order to convert people to woman suffrage at all. It is a practical political means, the only means we consider open to voteless persons to bring about a political situation, which can only be solved by giving women the vote.*“ PANKHURST, Emmeline. *Freedoms or Death speech*. Emerson Kent [online]. 1913 [cit. 2022-10-16]. Dostupné z: [http://www.emersonkent.com/speeches/freedom_or_death.htm].

Nakonec, jak poznamenala Dennett: „*Sufražistky nemohou jen tak jít a porazit muže, kteří byli jejich přáteli, natož ty, kteří se považovali za sufražisty.*“²²¹

5.5. Průvody za hlasovací práva žen

Jednalo se o nejpoužívanější formu demonstrace v britském prostoru, která se do Spojených států dostala především prostřednictvím hnutí WSPU. Průvody se staly jedním z nejeftektivnějších prostředků k zaujetí široké veřejnosti, a tedy i potenciálních nových zájemkyň a zájemců o probíranou problematiku.²²² Z velké části pochody vedly přes frekventované ulice města končící na prostranství, aby vznikl vhodný prostor k otevření diskuze na dané téma. Výjimečně mohla být taková shromáždění zakončena i před domy politiků odmítajících 19. dodatek. Ovšem ve Spojených státech mnohdy nešlo o tak radikální přístup, jež využívaly sufražetky z Anglie, a téměř nikdo se tak nemusel příliš obávat poničeného majetku.

Celé procesí zahalovala hluboká symbolika. Účastnice si oblékaly bílé oděvy symbolizující jejich čistotu a akcentující ženskost, jež byla často hnutím proti hlasovacímu právu v dobových karikaturách zesměšňována a potlačována. Takovým bojovnicím za volební práva nechyběly ani slavné šerpy, jež v pozdějších dobách skýtaly barvy, které symbolizovaly příslušnost ke státnímu sdružení.²²³ Oficiálními barvami NAWSA a jemu všem přidruženým státním organizacím se stala kombinace fialové, bílé a zelené. Není žádnou náhodou, že stejné barvy využívala i Sociální a politická jednota žen, od níž je Američanky v roce 1908 převzaly.²²⁴ Fialová barva poukazovala na cestu ke svobodě a určité důstojnosti, bílá pak vyznačovala stejné hodnoty jako šaty využívané na průvodech a nakonec zelená, ta vyjadřovala jakési znovuzrození, po němž sufražistky toužily.²²⁵

Dcera tehdejší prezidentky Katharine Houghton Hepburn ve svých pamětech vzpomíná: „*Matka měla stánek na connecticutském výstavišti; ve stánku jsme měli bombu s plynem, takže jsme mohli nafukovat balónky. Červené [z org. překladu purple – fialové], bílé a zelené balónky s nápisem HLASOVACÍ PRÁVA PRO ŽENY. Bylo mi asi osm. Vždycky jsem balónky nafoukla, přivázala je na dvoumetrový provázek a pak jsem vyběhla ven a pronásledovala návštěvníky veletrhu tak dlouho, až byli ochotni přijmout jeden náš balónek, ať už se jim chtělo nebo ne. Dosti naléhavým hláskem jsem opakovala: ‘Hlasovací právo pro ženy – prosím, vezměte si – hlasovací právo pro ženy,’ a oni si ho vzali.*“²²⁶

²²¹ „*The Suffragists cannot go and defeat men who have been their friends nor who are suffragists.*“ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes* (1910-1914), s. 162.

²²² Cílem bylo ale také získat finanční podporu pro státní hnutí.

²²³ Později také příslušnost k Národní straně žen (NWP).

²²⁴ Zajímavostí tedy je, že Kongresový svaz, který se jinak v mnohých záležitostech odkazoval na WSPU pozměnil své oficiální barvy na fialovou, bílou a žlutou či přímo zlatou. *Symbols of the Women's Suffrage Movement*. National Park Service [online]. 2020 [cit. 2022-12-28]. Dostupné z: [<https://www.nps.gov/articles/symbols-of-the-women-s-suffrage-movement.htm>].

²²⁵ *Symbols of the Women's Suffrage Movement*. National Park Service [online]. 2020 [cit. 2022-12-28]. Dostupné z: [<https://www.nps.gov/articles/symbols-of-the-women-s-suffrage-movement.htm>].

²²⁶ HEPBURN, Katharine. *Já: příběhy mého života*, s. 20; viz příloha 1.3., fotografie 2.

Zástupkyně ženských hnutí povětšinou nosily transparenty s ikonickými hesly: „*Hlasovací právo pro ženy!*“ Při pochodech také zpívaly symbolické písně, které podporovaly uzákonění devatenáctého dodatku Ústavy. „*Ženy naší země, budou brzy na stranách našich knih – u volebních uren svůj hlas odevzdávati – pak postaviti se do šiku, aby udělaly další tečku za starým patriarchálním časem.*“²²⁷

5.5.1. Hartfordský průvod 2. května 1914

Jeden z mnoha průvodů uspořádala connecticutská asociace 2. května 1914.²²⁸ Výsledek tohoto pochodu byl považován dlouho za velmi úspěšný počín v boji za hlasovací právo pro ženy v Connecticutu.²²⁹ Upozorňovaly na něj propagační letáky,²³⁰ v nichž se kromě několika cenných fotografií místních sufražistek, vyskytlo taktéž opět mnoho symbolických výjevů. Hned na počátku se autorky odkázaly na vzdálené historické období stoleté války a v textu se tak objevil medailonek Panny orleánské, kterou zřejmě považovaly za vzor správné „bojovnice“. Rys mučednice se pak explicitně objevil ve zmínce: „*Během svého věznění se uchýlila k protestní hladovce, ve vězení byla ponižována a týrána.*“²³¹ Právě podotýkaná „hladovka“²³² byla v tehdejší době často používanou technikou uvězněných britských sufražetek a popravdě se ani jedna z nich nevyhnula podobně hrubému zacházení bachařů.

Demonstrace začala ve tři hodiny odpoledne a vedla přes rušné hartfordské ulice.²³³ Podle dostupných informací se jí zúčastnilo zhruba na 1000 aktivních členek CWSA. Součástí tvořily i skupiny pracujících žen z Connecticutu, které pomohla zapojit zejména největší agitátorka v této

---

²²⁷ „*The women of our country, will soon be on our books, At the polls a vote to cast then they will come in line, To put another stop, upon old Father time.*“ MARKEL, Ed. *Votes for women: international suffragists' song*. Library of Congress [online]. 1916 [cit. 2022-11-13]. Dostupné z: [<https://www.loc.gov/resource/mussuffrage.mussuffrage-100048/?sp=3&st=image&r=0.003,0.129,1.161,0.566,0>].

²²⁸ Datum pořadatelky nevybraly náhodně. Ve stejný den se uskutečnily průvody téměř ve všech státech, kde o uzákonění 19. dodatku usilovaly. *Detailed Chronology National Woman's Party History*. American Memory. The Library of Congress. [online]. [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://www.loc.gov/static/collections/women-of-protest/images/detchron.pdf>], s. 5.

²²⁹ Viz příloha 1.3., fotografie 3-6; Květnový průvod roku 1914 však nebyl posledním, který sufražistky z Connecticutu uspořádaly. Největší se uskutečnil v květnu roku 1916 (viz příloha 1.3., fotografie 7) a další následoval hned v září (viz příloha 1.3., fotografie 8).

²³⁰ Viz příloha 2.3., fotografie 1.

²³¹ „*During her imprisonment she resorted to the hunger strike and was insulted and tortured in prison.*“ HEPBURN, Katharine Houghton and CWSA. *Votes for Women Pageant and Parade*. National American Woman Suffrage Association Records: Subject File, 1851-1953; Connecticut suffrage associations, 1 of 21. Library of Congress [online]. 1914 [cit. 2022-11-13]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-034_00200_00252/?sp=2&r=-1.177,-0.031,3.353,1.635,0], s. 5.

²³² Hunger strike

²³³ HEPBURN, Katharine Houghton and CWSA. *Votes for Women Pageant and Parade*. National American Woman Suffrage Association Records: Subject File, 1851-1953; Connecticut suffrage associations, 1 of 21. Library of Congress [online]. 1914 [cit. 2022-11-13]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-034_00200_00252/?sp=2&r=-1.177,-0.031,3.353,1.635,0], s. 1; viz příloha 2.3., fotografie 2.

záležitosti – Emily Pierson.²³⁴ Podle záznamu z pamfletu vydaného k této příležitosti je zřetelný opětovný nárůst členstva státního sdružení. CWSA hlásalo už 61 přidružených regionálních organizací²³⁵ a „... 18 000 aktivních a zapsaných členek a členů ...“²³⁶

V několikastránkové brožuře se nacházely články věnované vybraným ligám, které se jistým způsobem lišily od těch typických městských. Autorky například neopomenuly věnovat některé pasáže také *Connecticutské mužské lize za hlasovací práva žen*.²³⁷ Ostatně ve jmenované asociaci bychom zřídka narazili na neznámé příjmení. Viceprezidentem organizace byl Dr. Edward Beecher Hooker, syn bývalé předsedkyně Isabelly Beecher Hooker; mezi řadovými členy se tyčila jména jako Dr. Thomas N. Hepburn, William T. Hincks či Edward O. Porritt a mnoho dalších. Mužské zastoupení tehdy sestávalo z 51 členů. Následoval krátký úderný text plný citátů několika významných mužů, kteří by podpořili volební právo pro ženy jako například Abraham Lincoln²³⁸ či John Stuart Mill. „*Pracující muži požadují volební právo pro 6 000 000 pracujících žen*.“²³⁹

Text se zabýval také skupinami pracujících či studujících žen. Sledoval a oslavoval jejich pokrok v průběhu dějin. Na podobné konto vznikla také nová *Liga rovnoprávnosti samoživitelek*,²⁴⁰ o níž existuje záznam v kronice CWSA. Nejdůležitější propagátorkou byla samozřejmě výše zmiňovaná Emily Pierson, která v tomtéž roce sdělila radě státního sdružení i cíle této organizace: „*Volební právo pro ženy, rovná mzda za rovnocennou práci, rovná míra morální úrovně pro obě pohlaví, mzda na úrovni životního minima a osmihodinová pracovní denní doba*.“²⁴¹

Členky CWSA přiložily k pamfletu i mapu Spojených států s vyznačenými místy, kde ještě ratifikace nestihla proběhnout. Zároveň je v brožuře k dispozici i seznam zemí z celého světa, v nichž měly v té době ženy právo volit. Zajímavostí tedy je, že na prvním místě nestál Nový Zéland,

---

²³⁴ THORNTON, Steve. *A Feeling of Solidarity: Labor Unions and Suffragists Team Up*. Connecticut History [online]. 2015 [cit. 2020-11-22]. Dostupné z: [<https://connecticuthistory.org/a-feeling-of-solidarity-labor-unions-and-suffragists-team-up/>].

²³⁵ Čtyři z těchto organizací byly dokonce juniorské. Členkami a členy byly tedy nezletilé osoby.

²³⁶ „... 18 000 active and enrolled members ...“ HEPBURN, Katharine Houghton and CWSA. *Votes for Women Pageant and Parade*, s. 6.

²³⁷ Connecticut Men's League For Woman Suffrage

²³⁸ Zmínka o Abrahamu Lincolnovi se může zdát zvláštní, jelikož byl zástupcem republikánské strany. Avšak CWSA jakožto státní organizace spadající pod NAWSA se řídily taktikou podpory strany demokratů. Je tedy možné, že se sufražistky přiblížily k politice NWP nebo si zesnulý prezident prostě vydobyl tak dobré postavení „národního hrdiny“.

²³⁹ „*Labor Men Demand Votes for 6 000 000 Working Women*.“ HEPBURN, Katharine Houghton and CWSA. *Votes for Women Pageant and Parade*, s. 16.

²⁴⁰ Equality League of Self-Supporting Women

²⁴¹ „*Votes for Women; Equal pay for Equal Work; Equal Moral Standard for the Sexes; Living wage and eight hours day*.“ *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes* (1910-1914), s. 170.

nýbrž ostrov Man, kde bylo ženám přisouzeno hlasovací právo podle oné zmínky už v roce 1881,²⁴² tedy ještě o dvanáct let dříve než v „zemi dlouhého bílého oblaku“.²⁴³

6. Přiblížení k cíli (1915-1917)

Prostřednictvím velkého hartfordského průvodu sufražistky nabyly většího peněžního obnosu a mohly si dovolit zaměřit se více na propagandu své asociace. V roce 1915 vydalo ústředí CWSA několik letáků a plakátů, které šířilo mezi veřejnost. Jedním z publikovaných byl například prospekt *Ženy v domácnosti*²⁴⁴. Tento dokument vysvětloval, nakolik je tato role ovlivňována problémy v tehdejší společnosti. Sufražistky se je pokoušely minimalizovat, ovšem neměly k tomu ten správný prostředek – volební právo. Opět se tedy navracely k myšlence sociálního blaha, protože, ať už se příkladně u výchovy svých dětí snažily jakkoliv, před „... *nemorální[mi] a degradující[mi]* ...“²⁴⁵ podmínkami okolního světa je nedokázaly ochránit. „*Tyto záležitosti má pod kontrolou vedení obce nebo města a úředníci jsou řízeni muži, kteří je volí. Ženy tyto činitele nevolí, a přesto je pokládáme za odpovědné za [tyto] výsledky ...DEJTE JIM VOLEBNÍ PRÁVO.*“²⁴⁶

V tomtéž období koloval connecticutskými městy také plakát s dvanácti důvody, proč by měly ženy volit. „*1. PROTOŽE zákony se týkají žen stejně jako mužů. /.../ 12. PROTOŽE shrneme-li všechny důvody do jednoho – JE TO PRO VŠEOBECNÉ DOBRO.*“²⁴⁷ Sufražistky si stavěly za primární cíl především upozornit své spoluobčany na to, že ženy se dokáží rozhodovat samy za sebe.²⁴⁸

---

²⁴² HEPBURN, Katharine Houghton and CWSA. *Votes for Women Pageant and Parade*, s. 18.

²⁴³ „Aotearoa“; Opravdu tomu tak bylo, ženy ostrova Man jako vůbec první získaly svá hlasovací práva. Avšak obyvatelky, které tuto výsadu měly, se musely prokázat i vlastněním nemovitosti. Volební právo tedy ve skutečnosti nebylo rozšířeno na všechny občanky bez rozdílu. Paradoxem se pak může jevit samotný název ostrova, který by v doslovném překladu poukazoval na muže (nebo také člověka jako takového). HOY, Mike. *Votes for Women: the House of Keys Election Act, 1881*. History and Heritage Public Lectures. Dr Catriona Mackie. [online]. 13 December 2017. [cit. 2022-12-28]. Dostupné z: [<http://catrionamackie.net/history-heritage-lectures-13-december-2017/>].

²⁴⁴ *Women in the Home*. Connecticut State Library. Connecticut Woman Suffrage Records (RG 101). Connecticut Woman Suffrage Association Oversize Records: Box 12. [online]. 1915 [cit. 2023-02-04]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936183>]; viz příloha 2.3., fotografie 5.

²⁴⁵ „... *immoral and degrading*, ...“ *Women in the Home*. Connecticut State Library. Connecticut Woman Suffrage Records (RG 101). Connecticut Woman Suffrage Association Oversize Records: Box 12. [online]. 1915 [cit. 2023-02-04]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936183>].

²⁴⁶ „*It is the government of the town or city that controls these things and the officials are controlled by the men who elect them. Women do not elect these officials yet we hold the women responsible for the results of [it] ... GIVE THEM THE VOTE.*“ *Women in the Home*. Connecticut State Library. Connecticut Woman Suffrage Records (RG 101). Connecticut Woman Suffrage Association Oversize Records: Box 12. [online]. 1915 [cit. 2023-02-04]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936183>].

²⁴⁷ „*1. BECAUSE laws affect women as well as men. /.../ 12. BECAUSE to sum up all reasons in one – IT IS FOR THE COMMON GOOD OF ALL.*“ *Twelve Reasons Why Women Should Vote*. Connecticut State Library. Connecticut Woman Suffrage Records (RG 101). Connecticut Woman Suffrage Association Oversize Records: Box 12. [online]. 1915 [cit. 2023-02-04]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936182>]; viz příloha 2.3., fotografie 6.

²⁴⁸ *Twelve Reasons Why Women Should Vote*. Connecticut State Library. Connecticut Woman Suffrage Records (RG 101). Connecticut Woman Suffrage Association Oversize Records: Box 12. [online]. 1915 [cit. 2023-02-04]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936182>].

Rok 1915 přinesl i změny v Národním sdružení za hlasovací práva žen. Pozici prezidentky organizace opustila konzervativní Anna Howard Shaw, která se po konfliktu s Kongresovým svazem již neztotožnila s pozměněnou politikou hnutí. Zároveň tvrdě odmítala spolupráci s afroamerickými organizacemi za hlasovací práva a nechtěla být spojována ani s původními obyvateli Ameriky či imigranty,²⁴⁹ s nimiž měly Alice Paul a Lucy Burns v plánu vytvořit „partnerství“. Hlavou národní asociace se tak stala vášnivá podporovatelka Woodrowa Wilsona – Carrie Chapman Catt, jež do té doby vykonávala funkci viceprezidentky hnutí.²⁵⁰

6.1. Demonstrace před Bílým domem

V následujícím roce se Kongresový svaz změnil na *Národní stranu žen*,²⁵¹ jež se prohlašovala za první oficiální politickou stranu žen na světě.²⁵² Kvůli četnému počtu podporovatelek ve státě Nové Anglie vznikla pobočka – *Connecticutská národní strana žen*,²⁵³ do níž patřila například Annie Gertrude Porritt, která spolupracovala s CU již od roku 1913.²⁵⁴

V dubnu 1917 Spojené státy vstoupily do první světové války. Ovšem už na počátku onoho roku se Bílý dům začal otřásat v základech. Nová Národní strana žen obviňovala prezidenta z nedostatečné podpory ratifikace dodatku. V lednu se tedy členky NWP včetně některých zástupkyní z Connecticutu, ujaly v očích mnohých odpůrců opovážlivého řešení a začaly s demonstracemi před sídlem americké hlavy státu.²⁵⁵ V dobovém magazínu *Suffragistka*²⁵⁶ se objevil program na nadcházející konání ženské strany navržené Harriot Stanton Blatch: „*Musíme za ním [za prezidentem USA] chodit každý den. Musíme ustavičně vysílat delegaci k prezidentovi Spojených*

---

²⁴⁹ Reverend Dr. Anna Howard Shaw. National Park Service [online]. 2020 [cit. 2022-11-24]. Dostupné z: [<https://www.nps.gov/people/anna-howard-shaw.htm>].

²⁵⁰ MACHAFFIE, Barbara J. *Shaw, Anna Howard (1847-1919)*. Women in World History: A Biographical Encyclopedia. Encyclopedia. [online]. [cit. 2022-11-24]. Dostupné z: [<https://www.encyclopedia.com/women/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/shaw-anna-howard-1847-1919>].

²⁵¹ NWP – National Woman’s Party

²⁵² *Detailed Chronology National Woman’s Party History*. American Memory. The Library of Congress. [online]. [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://www.loc.gov/static/collections/women-of-protest/images/detchron.pdf>], s. 11.

²⁵³ CNWP – Connecticut National Woman’s Party

²⁵⁴ *Detailed Chronology National Woman’s Party History*. American Memory. The Library of Congress. [online]. [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://www.loc.gov/static/collections/women-of-protest/images/detchron.pdf>], s. 2.

²⁵⁵ SOUTHARD, Belinda A. Stillion. “Militancy, Power, and Identity: The Silent Sentinels as Women Fighting for Political Voice.” *Rhetoric and Public Affairs*, 2007. JSTOR. [online]. [cit. 2023-1-11]. Dostupné z: [<http://www.jstor.org/stable/41940153>], s. 399-400.

²⁵⁶ *The Suffragist* – časopis v područí hnutí NWP. První číslo vyšlo 15. listopadu 1913. *Detailed Chronology National Woman’s Party History*. American Memory. The Library of Congress. [online]. [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://www.loc.gov/static/collections/women-of-protest/images/detchron.pdf>], s. 3.

států, má-li si uvědomit nikdy neutichající a neodbytný požadavek žen, aby konal ve věcech, za které je zodpovědný.“²⁵⁷

Plán se také uskutečnil. Příznivkyňe NWP z různých koutů východního pobřeží Spojených států přijížděly po celý rok na protestní akty do Washingtonu. Většinou se jednalo o poklidné demonstrace. Bojovnice za hlasovací práva žen třímaly v rukou vlajky Národní strany žen a své námítky vyslovovaly prostřednictvím transparentů, které mířily do oken Bílého domu, i proto se těmto ženám později začalo přezdívat „tiché strážkyně“.²⁵⁸ Často se objevovaly věty jako: „*PANE PREZIDENTE, JAK DLOUHO MUSÍ ŽENY ČEKAT NA SVOBODU?*“ či „*PANE PREZIDENTE, ŘÍKÁTE, ŽE ‘SVOBODA JE ZÁKLADNÍM PŘEDPOKLADEM LIDSKÉHO ŽIVOTA’*“.²⁵⁹ Jak o protestech ostatně poznamenala Katharine Hepburn: „*Musíme to říci tak, aby to slyšel celý svět, a to právě učinily ‘pikety’ ženské strany ve Washingtonu. Sympatizují s nimi. Obdivuji jejich upřímnost, jejich sebezapření a prozíravost. Podle mého názoru právě díky takovým ženám, jako jsou ony, získáme volební právo v Connecticutu prostřednictvím federálního dodatku.*“²⁶⁰

Vyslankyněmi z Connecticutu byly sestry Elsie a Helena Hill, obě skončily několikrát za mřížemi washingtonských věznic. Například důvodem jednoho z Heleniných zatčení byl pokus o spálení figuríny prezidenta Wilsona za to, že dostatečně nepodpořil ženské hlasovací právo. Elsie podle záznamů strávila ve vězeňském mundúru zhruba třiadvacet dní.²⁶¹ Podobnému údelu neunikly ani další sufražistky včetně hlavních představitelky hnutí NWP.²⁶² Alice Paul a Lucy Burns dokonce bachaři fyzicky napadali. „*Wilson popřel, že by o hrubém zacházení věděl.*“²⁶³

I přes všechny nepříjemnosti, kterými si uvězněné musely projít došlo k výrazné změně Wilsonova postoje vůči ženskému politickému zrovnoprávnění. Dva měsíce po propuštění protagonistek Národní strany žen a rok po počátečním úderu demonstrací „... prezident Wilson

---

²⁵⁷ „*We must go to him every day, we must have a continuous delegation to the President of the United States, if he is to realize the never-ceasing, insistent demand of women that he take action where he is responsible.*“ SOUTHARD, Belinda A. Stillion. „*Militancy, Power, and Identity: The Silent Sentinels as Women Fighting for Political Voice.*” *Rhetoric and Public Affairs*, 2007. JSTOR. [online]. [cit. 2023-1-11]. Dostupné z: [<http://www.jstor.org/stable/41940153>], s. 400.

²⁵⁸ Tamtéž, s. 400.

²⁵⁹ „*MR. PRESIDENT HOW LONG MUST WOMEN WAIT FOR LIBERTY?*“ „*MR. PRESIDENT YOU SAY ‘LIBERTY IS THE FUNDAMENTAL DEMAND OF THE HUMAN SPIRIT’*“. Viz příloha 1.3., fotografie 10, 11.

²⁶⁰ „*We must say it in such a way that all the world will hear and that is what the pickets of the Woman's Party have done at Washington. My sympathies are all with them. I admire their honesty, their self-forgetfulness, and their practical wisdom. In my opinion it is through such women as these that we shall secure the suffrage in Connecticut by federal amendment.*“ HEPBURN, Katharine Houghton. *Copy of the letter of resignation addressed to the Executive Board of the CWSA by the president, Mrs. Hepburn, September 19, 1917.* National American Woman Suffrage Association Records: General Correspondence, 1839-1961; Connecticut suffrage association. Library of Congress. [online]. September 19, 1917 [cit. 2022-11-04]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=23&r=0.025,-0.053,0.74,0.361,0].

²⁶¹ *The Hill Sisters: Clara Hill, Elsie Hill and Helena Hill.* Connecticut Women's Hall of Fame. [online]. 2020 [cit. 2023-1-5]. Dostupné z: [<https://www.cwhf.org/inductees/the-hill-sisters>].

²⁶² Navracím se k označení „sufražistky“, jelikož ne všechny členky NWP bychom mohli považovat za militantní aktivistky, jako tomu bylo v britském WSPU.

²⁶³ „*Wilson denied ever knowing of the abuses.*“ SOUTHARD, Belinda A. Stillion. „*Militancy, Power, and Identity: The Silent Sentinels as Women Fighting for Political Voice.*” *Rhetoric and Public Affairs*, 2007. JSTOR. [online]. [cit. 2023-1-11]. Dostupné z: [<http://www.jstor.org/stable/41940153>], s. 410.

veřejně podpořil volební právo žen. Následujícího dne byl dodatek schválen ve Sněmovně reprezentantů, ...“²⁶⁴ Dokazuje to i dopis Woodrowa Wilsona z 25. ledna 1917, i přesto, že je adresovaný předsedkyni NAWSA C. C. Catt. V korespondenčním listu prezident gratuloval své věrné podporovatele k dalšímu náležitému přiblížení k ratifikaci ústavního dodatku. V poslední části dopisu dokonce deklaroval: „... mám skutečný zájem o rozšíření volebního práva pro ženy ...“²⁶⁵ I nejednotnost a změna taktiky tedy pomohly na cestě k ratifikaci. Za proměnu zaujatého pohledu prezidenta Wilsona mohl také New York, který v onom roce ženám udělil plné volební právo.²⁶⁶

7. Loučení se známými tvářemi

Neshody mezi národním sdružením a NWP neustále gradovaly. Organizace se lišily především v taktice získání rovnoprávnosti. Zatímco Paul a Burns protěžovaly radikální metody z Anglie, NAWSA je razantně odmítala. Paradoxně působí zmínka v jednom z dopisů Carrie Chapman Catt adresovaném prezidentu Wilsonovi. Předsedkyně národní asociace se pokoušela schválení devatenáctého dodatku povýšit na problém válečného rozsahu.²⁶⁷

Konflikt mezi ženským hnutím ještě více rozvířil vstup Spojených států do Velké války.²⁶⁸ Předsedkyně národního sdružení Carrie Chapman Catt se nikdy nedokázala oprostít od politiky appeasementu, a organizace tak i během válečného období podporovala prezidenta Wilsona.²⁶⁹ NAWSA tedy mělo nasnadě svými aktivitami napomoci vojákům na straně Dohody. Například opora ze strany connecticutské asociace spočívala zejména v konzervování jídla či výběru financí na výstavbu nových vojenských nemocnic na území evropského kontinentu.²⁷⁰ Sufražistky

---

²⁶⁴ „... *President Wilson publicly endorsed woman suffrage. The next day, the amendment was passed in the House of Representatives, ...*“ Tamtéž, s. 412.

²⁶⁵ „*I have a very real interest in the extension of the suffrage to the women*“ WILSON, Woodrow. *Woodrow Wilson to Carrie Chapman Catt*, 1917 January 25. WWP15044, Gilder-Lehrman Institute for American History Woodrow Wilson Documents, 1856-1924. Woodrow Wilson Presidential Library & Museum, Staunton, Virginia. [online]. [cit. 2023-1-11]. Dostupné z: [<http://presidentwilson.org/items/show/10386>].

²⁶⁶ *19th Amendment to the U.S. Constitution: Women's Right to Vote (1920)*. Milestone Documents. National Archives. [online]. 2022 [cit. 2023-1-5]. Dostupné z: [<https://www.archives.gov/milestone-documents/19th-amendment>].

²⁶⁷ CATT, Carrie Chapman. *Carrie Chapman Catt to Woodrow Wilson*, 1918 September 29. WWP25226, World War I Letters, 1859-1947. Woodrow Wilson Presidential Library & Museum, Staunton, Virginia. [online]. [cit. 2023-1-11]. Dostupné: [<http://presidentwilson.org/items/show/24240>].

²⁶⁸ Stát Connecticut byl ve válečné činnosti obzvláště důležitým místem, jelikož se stal největším výrobcem zbraní a munice na světě. NICHOLS, Carole. *A New Force in Politics: The Suffragists' Experience in Connecticut*. Women's History Theses, 1979. Dostupné z: [https://digitalcommons.slc.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1020&context=womenshistory_etd], s. 35-36.

²⁶⁹ Jedním z dokladů je i dochovaný list prezidenta Wilsona adresovaný Carrie Chapman Catt, viz příloha 2.2., fotografie 7.

²⁷⁰ NICHOLS, Carole. *A New Force in Politics: The Suffragists' Experience in Connecticut*. Women's History Theses, 1979. Dostupné z: [https://digitalcommons.slc.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1020&context=womenshistory_etd], s. 35.

zakládaly nové spolky, jež měly podnítit ženy k akci. CWSA zřídilo *Ústřední výbor pro válečnou činnost*,²⁷¹ jemuž předsedala Katharine Ludington.²⁷²

Catt si slibovala, že pokud národní hnutí vypomůže vládě v této věci, byla by pak svolnější v odsouhlasení 19. dodatku. Ne všechny bojovnice za hlasovací práva však s tímto postupem souhlasily. Následující problém vyvstal po protestech vedených před Bílým domem, přesněji pak po zatčení několika demonstrantek, za něž se nikdy národní sdružení nepostavilo. Předsedkyně NAWSA doporučila zaujmout naprosto neutrální postavení a nikdy neodsoudila hrůzné činy, jež policejní složky na dotyčných uvězněných napáchaly.²⁷³

Z tohoto důvodu se rozhodlo několik předních členek CWSA na své pozice resignovat. Učinila tak například i tehdejší prezidentka Katharine Hepburn 19. září 1917.²⁷⁴ Ve svém dopise mimo jiné zmínila nárůst členstva za poslední rok, čímž poukazovala na progres, kterého se svými kolegyněmi dosáhly. Connecticutské sdružení skýtalo už přes sto sesterských lig, spolků a klubů a mělo zhruba 38 000 zapsaných členek a členů.²⁷⁵ Následně si stěžovala na jednání Národního amerického sdružení za hlasovací práva žen, jež podle jejích slov „... *diktuje naši politiku a rozhoduje o všech našich zásadních krocích.*“²⁷⁶ Upozornila však, že se v tomto ohledu nejednalo o žádnou formu protestu, neboť se domnívala „...*, že to ani jinak nejde.*“²⁷⁷ Avšak kritikou NAWSA nešetřila: „*Zdráhavě jsem dospěla k názoru, že politika Národní asociace v její práci pro federální dodatek je bezvýsledná, učebnicová a zastaralá.*“²⁷⁸

Během srpna a září téhož roku opustily CWSA další význačné členky jako Josephine B. Bennett, Annie G. Porritt, Emily Pierson, Elsie Hill a další. Všechny nastoupily k revolučnější Národní straně žen. I přesto spolu nepřestaly CWSA a CNWP až do ratifikace spolupracovat.²⁷⁹

---

²⁷¹ Central Committee on War Work

²⁷² Viz zmínka v kapitole 2.5.2.; NICHOLS, Carole. *A New Force in Politics: The Suffragists' Experience in Connecticut*, s. 35.

²⁷³ NICHOLS, Carole. *A New Force in Politics: The Suffragists' Experience in Connecticut*, s. 37.

²⁷⁴ Viz příloha 2.2., fotografie 6.

²⁷⁵ „... *dictates our policy and determines all of our essential concerns.*“ HEPBURN, Katharine Houghton. *Copy of the letter of resignation addressed to the Executive Board of the CWSA by the president, Mrs. Hepburn, September 19, 1917.* National American Woman Suffrage Association Records: General Correspondence, 1839-1961; Connecticut suffrage association. Library of Congress. [online]. September 19, 1917 [cit. 2022-11-04]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=23&r=0.025,-0.053,0.74,0.361,0].

²⁷⁶ „...*, že to ani jinak nejde.*“ HEPBURN, Katharine Houghton. *Copy of the letter of resignation addressed to the Executive Board of the CWSA by the president, Mrs. Hepburn, September 19, 1917.* National American Woman Suffrage Association Records: General Correspondence, 1839-1961.

²⁷⁷ „... *that they cannot do otherwise.*“ HEPBURN, Katharine Houghton. *Copy of the letter of resignation addressed to the Executive Board of the CWSA by the president, Mrs. Hepburn, September 19, 1917.* National American Woman Suffrage Association Records: General Correspondence, 1839-1961.

²⁷⁸ „*I have reluctantly come to feel that the policy of the National Association in their work for the federal amendment is futile, academic, and out of date.*“ Tamtéž.

²⁷⁹ NICHOLS, Carole. *A New Force in Politics: The Suffragists' Experience in Connecticut.* Women's History Theses, 1979. Dostupné z: [https://digitalcommons.slac.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1020&context=womenshistory_etc], s. 37-38.

8. Poslední krůčky k ratifikaci (1918-1920)

Prezidentku Hepburn po jejím odstoupení nahradila zástupkyně Ústředního výboru pro vojenskou činnost – Katharine Ludington, jež pocházela z prominentní rodiny z Old Lymu.²⁸⁰ Sice nesouhlasila s metodami NWP, ale nezdráhala se spolupracovat se svými bývalými kolegyněmi. Dokonce souzněla s taktikou, kterou zastávala Hepburn, tedy získat volební práva skrze federální novelu. Vřelou kooperaci mezi organizacemi dokládá i vzpomínka na sešlost pořádanou Národní stranou žen. Catherine Flanagan, jedna z členek NWP, následně předala zprávu Alice Paul, v níž sdělovala, že „... všechny sufražistky ze Státního sdružení v Hartfordu, na které jsme se vždy mohly spolehnout, přišly na čaj, přislíbily peněžní příspěvky a nabídly svou pomoc.“²⁸¹

Aktivistky CWSA se zaměřovaly především na činnosti prospěšné ve válečném stavu. Zpravodajský bulletin²⁸² z dubna roku 1918 sděloval, že se třetí patro ústředí státní organizace přeměnilo na pracoviště Červeného kříže, se kterým sufražistky úzce spolupracovaly. Úryvek současně vyzýval případné zájemkyně k potřebné výpomoci.²⁸³ V únoru stejného roku asociace založila nové oddělení pro občanství.²⁸⁴ To mělo zabezpečit dostatečné „proškolení“ connecticutských žen, jež měly v nejbližší době nabýt svá volební práva. „Zdá se tedy moudré a důležité začít s politickou a občanskou výchovou a angažovaností v obou oblastech již nyní, ještě předtím, než bude volební právo získáno. /.../ Podáme tím důkaz o svých schopnostech a rozptýlíme strach těch konzervativců, kteří se vážně domnívají, že ženy jsou pro politickou činnost příliš

---

²⁸⁰ Katharine Ludington (1869-1953) – Byla pátým ze sedmi potomků manželů Ludington. Prezidentkou sdružení CWSA se stala na počátku roku 1918 a v úřadu sloužila až do roku 1921, kdy bylo connecticutské sdružení rozpuštěno. MENARD, Micaela. *Biographical Sketch of Katharine Ludington*. Alexander Street. Part III: Mainstream Suffragists – National American Woman Suffrage Association. [online]. [cit. 2022-03-17]. Dostupné z: [<https://documents.alexanderstreet.com/d/1009656431>]; Viz příloha 1.1., fotografie 21.

²⁸¹ „... all of the suffragists of the State Association in Hartford whom we had always been able to count upon for work came to the tea and pledged money and offered to help.“ NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*, s. 20.

²⁸² The News Bulletin – Zpravodajský měsíčník CWSA, jehož editorkou byla v roce 1918 Margery Haven a mezi zástupkyněmi tříčlenného výboru bulletinu se řadila i prezidentka Katharine Ludington. *The News Bulletin*. Monthly Organ of The Connecticut Woman Suffrage Association. Suffrage news bulletin, 1918-1920. Organization Records (CHI Women's Suffrage Featured Topic). Connecticut History Illustrated Featured Topics. Hartford Public Library. Connecticut Digital Archive. [online]. April 1918 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/50002%3A7542#page/1/mode/2up>].

²⁸³ *The News Bulletin*. Monthly Organ of The Connecticut Woman Suffrage Association. Suffrage news bulletin, 1918-1920. Organization Records (CHI Women's Suffrage Featured Topic). Connecticut History Illustrated Featured Topics. Hartford Public Library. Connecticut Digital Archive. [online]. April 1918 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/50002%3A7542#page/1/mode/2up>], s. 1.

²⁸⁴ Department of Citizenship

nevzdělané.“²⁸⁵ S vidinou lepších výsledků členky connecticutského hnutí pozvaly Nancy Schoonmaker, jež vedla úspěšnou misi v New Yorku.²⁸⁶

8.1. „Brandegge-ismus“

V prosazení dodatku v connecticutském Senátu místním sufražistkám bránili zejména republikánští reprezentanti George P. McLean a ještě zarytější konzervavec Frank B. Brandegge. CWSA tedy uspořádalo několik demonstrací a veřejně přístupných přednášek, jež měly přimět voliče ke změně názoru na zmiňované senátory. Ovšem taktéž měly přispět k pozměnění postojů samotných politiků. Korespondence se pak vyznačovala jako velice efektivní prostředek takového lobbování. „Výsledkem těchto setkání bylo mnoho dopisů a telegramů zaslanych senátorovi McLeanovi, které tlumočily mínění jeho voličů ve prospěch rovného volebního práva mužů i žen.“²⁸⁷

Prvního května 1918 se 55 členek CWSA zúčastnilo delegace do Kapitolu, kde se měly sejít se senátorem McLeanem.²⁸⁸ V diskusi předstoupilo několik žen v čele s prezidentkou Ludington. Dlouholetá zástupkyně státního hnutí Caroline Ruutz-Rees „... naléhala na senátora McLeana, aby ve jménu svobody a spravedlnosti odevzdal svůj hlas ve prospěch federálního dodatku.“²⁸⁹ Na schůzku nakonec přistoupil i Frank B. Brandegge, který se ovšem svolil setkat pouze s předsedkyní

---

²⁸⁵ „It seems, therefore, wise and important to begin our political and civic education and activity now, before the vote is won. /.../ It will give proof of our ability and will allay the fear of those conservatives who honestly believe that women are too ignorant for political activity.“ LUDINGTON, Katharine, Nancy M. Shoonmaker. *The Connecticut Idea*. National Woman Suffrage Publishing Company, New York. Connecticut State Library. [online]. 1919 [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A2242832#page/2/mode/2up>], s. 3.

²⁸⁶ *The News Bulletin*. Monthly Organ of The Connecticut Woman Suffrage Association. Suffrage news bulletin, 1918-1920. Organization Records (CHI Women's Suffrage Featured Topic). Connecticut History Illustrated Featured Topics. Hartford Public Library. Connecticut Digital Archive. [online]. April 1918 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/50002%3A7542#page/1/mode/2up>], s. 2; viz příloha 1.3., fotografie 9.

²⁸⁷ „Resolutions were passed at every meeting urging Senator McLean to affirm his faith in true democracy and to vote for the Susan B. Anthony amendment ... As a result of the meetings many letters and telegrams were sent to Senator McLean voicing the sentiment of his constituents in favor of equal suffrage for men and women.“ *The News Bulletin*. Monthly Organ of The Connecticut Woman Suffrage Association. Suffrage news bulletin, 1918-1920. Organization Records (CHI Women's Suffrage Featured Topic). Connecticut History Illustrated Featured Topics. Hartford Public Library. Connecticut Digital Archive. [online]. April 1918 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/50002%3A7542#page/1/mode/2up>], s. 2.

²⁸⁸ Viz příloha 1.2., fotografie 7, 8.

²⁸⁹ „... urged Senator McLean to cast his vote for the Federal Amendment in the name of liberty and justice.“ *The News Bulletin*. Monthly Organ of The Connecticut Woman Suffrage Association. Suffrage news bulletin, 1918-1920. Organization Records (CHI Women's Suffrage Featured Topic). Connecticut History Illustrated Featured Topics. Hartford Public Library. Connecticut Digital Archive. [online]. May 1918 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/50002%3A7542#page/1/mode/2up>], s. 2.

a párem dalších příslušnic organizace. „Ačkoli byli oba senátoři zdrženliví, i tak měla slečna Ludington pocit, že jim podobná vyjádření veřejného mínění mohou být jen stěží zcela lhostejná.“²⁹⁰

Během následujících let vydalo connecticutské sdružení několik propagačních plakátů, jež měly odradit od volby senátora Brandegeeho. Jeden z prospektů se stejnojmenným názvem jako tato kapitola líčil striktně odmítavé postoje republikána.²⁹¹ „Řekl, že volební právo žen by znamenalo ‘obléci mužům růžové košilky a ženám kalhoty Plymouth Rock’. Řekl ženám, že ‘místo toho, aby tady brečely’ ohledně volebního práva, ‘měly by raději jít domů a plést obvazy a sbírat žmolky’.“²⁹² Další z dochovaných pramenů sděloval například i jeho nesouhlas vůči zapojení USA do Společnosti národů.²⁹³

8.2. Ratifikace 19. dodatku Ústavy Spojených států

K ratifikaci jakéhokoliv ústavního dodatku ve Spojených státech bylo a dodnes zůstává potřeba získat podporu alespoň tří čtvrtin členských zemí. Tehdy tvořilo federaci pouze 48 států. Connecticutské sufražistky se pokoušely vystoupit na pomyslný stupeň vítězů a stát se oním 36. státem. I přes veškeré snažení, uspořádané demonstrace, poklidné průvody, nátlaky na politiky či nespočet vydaných osvětových publikací, pamfletů a plakátů na podporu tohoto boje se aktivistkám nepodařilo dosáhnout svého cíle.²⁹⁴

Plány jim do jisté míry zpřetrhaly členky obdobného státního sdružení v Tennessee, které si „vydobyly“ svá volební práva již 18. srpna 1920. Ženy z malého státu na území Nové Anglie do svých dějin zapsaly až 14. září, kdy Connecticut jako 37. stát schválil znění dodatku a jeho obyvatelky si, i přes neúspěšnou misi, konečně vysloužily své volební právo.²⁹⁵ Nicméně i tak dosáhly svého vysněného přání. Nakonec do Spojených států „konečně vstoupila pravá demokracie“, jak zaznělo v jednom z pamfletů k příležitosti hartfordského průvodu za hlasovací

---

²⁹⁰ „Though both Senators were noncommittal still Miss Ludington felt that they could hardly be totally indifferent to such an expression of opinion.“ *The News Bulletin*. Monthly Organ of The Connecticut Woman Suffrage Association. Suffrage news bulletin, 1918-1920. Organization Records (CHI Women's Suffrage Featured Topic). Connecticut History Illustrated Featured Topics. Hartford Public Library. Connecticut Digital Archive. [online]. May 1918 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/50002%3A7542#page/1/mode/2up>], s. 2.

²⁹¹ Viz příloha 2.3., fotografie 7.

²⁹² „He said woman suffrage would mean ‘putting pink chemises on the men and Plymouth Rock pants on the women.’ He told the women that ‘instead of bleating around’ about suffrage ‘they had better go home and knit bandages and pick lint’.“ *Brandegee-ism*. Connecticut Woman Suffrage Association Record (RG 101). State Archives. Connecticut State Library. [online]. 1920 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936175>].

²⁹³ *Women of Connecticut*. Connecticut Woman Suffrage Association Record (RG 101). State Archives. Connecticut State Library. [online]. 1920 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936176>]; viz příloha 2.3., fotografie 8.

²⁹⁴ Viz příloha 2.3., fotografie 11, 12.

²⁹⁵ Viz příloha 2.1., fotografie 9.

práva žen v roce 1914: „*Demokracie je forma vlády, v níž svrchovanost spočívá v rukou lidu. Ne snad pouze některých občanů ... ale celého národa. – Jsou muži této země celým národem?*“²⁹⁶

Avšak i přesto, že konečný verdikt Kongresu Spojených států zněl: „*Navrhující dodatek k Ústavě rozšiřující volební právo na ženy. PŘIJATO, ...*“²⁹⁷ Některé ženy ještě neměly dobojováno. Například původní obyvatelky Severní Ameriky začaly být považovány za právoplatné občanky USA až v roce 1924, kdy se tedy dodatek automaticky rozšířil i na ně. O nic lépe na tom nebyly afroamerické ženy, které sice získaly právo volit ve stejné době bílé ženy, ale často se potýkaly s jistou formou diskriminace a jejich právo jim bylo mnohdy různými způsoby odpíráno.²⁹⁸

---

²⁹⁶ „... *A democracy is a form of government where the final power rests in people. Not a part of people ... but the whole people. - Are the men of this country the whole people?*“ HEPBURN, Katharine Houghton and CWSA. *Votes for Women Pageant and Parade*.

²⁹⁷ „*Proposing an Amendment to the Constitution extending the Right of Suffrage to Women: RESOLVED, ...*“ *Copy of Signed Resolution on the 19th Amendment*. Connecticut Woman Suffrage Records (RG 101). Oversize Records: Box 12. Connecticut State Library. [online]. September 14th, 1920 [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936177>].

²⁹⁸ *Who was excluded?: Women's Suffrage. Essays: Overview of Women's Suffrage*. National Park Service. [online]. 2019 [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: [https://www.nps.gov/articles/who-was-excluded-women-s-suffrage.htm?utm_source=article&utm_medium=website&utm_campaign=experience_more&utm_content=large].

ZÁVĚR

Primárním cílem této studie byla analýza vývoje connecticutského sdružení na cestě za ratifikací devatenáctého dodatku od roku 1905. Tento rok byl pro státní organizaci poněkud převratným. Nejen že se americké ženské hnutí muselo rozloučit se svými duchovními vůdkyněmi – Susan B. Anthony a Elizabeth Cady Stanton. Stárnuly i zakladatelky CWSA a spolu s nimi pomalu skomírala také odhodlanost jejich stoupenkyň. Ovšem již rok 1909 bychom prostřednictvím zápisů v tehdejší kronice mohli označit za zlomový. Mezi hlavní důvody tohoto obrození stavím na pomyslný vrchol návštěvy britské radikální aktivistky Emmeline Pankhurst, jež svými přesvědčivými přednáškami okouzila několik potenciálních zájemkyň i zájemců a podnítila je k akci.

Ženskou otázkou politické emancipace se tak začala zabývat nová generace, jež se pokoušela navrátit k myšlence původního NWSA. Mezi své cíle kromě získání volebního práva žen tedy stavěla i nápravu tehdejší problémové společnosti postavené na zastaralých patriarchálních základech. Ženy a muži první vlny feminismu svým jednáním neustále apelovali na sociální blaho a pokoušeli se vymýtit všechny nekalosti, na které narazili. Takoví lidé pak do jisté míry tvořili představu „správného občana“, který není pouhým pozorovatelem, nýbrž také aktérem, jež se všemi silami pokoušel vylepšit stav své komunity.

Jedním z důkazů jejich aktivního zapojení byl zejména případ obchodu s bílými otroky a zneužívání dívek pro prostituci. Takovou problematiku bych nazvala jednou z nejzávažnějších, se kterou se connecticutské sufražistky potýkaly. I v rámci svých omezených možností se totiž nebály postavit městské radě, která neměla v úmyslu proti nehumánní činnosti nijak konat. Vyvěsily do výloh svého ústředí plakáty, aby jasně vyjádřily nesouhlas s rozhodnutím městských zastupitelů. Dokázaly tak i svému okolí, že i „*druhé pohlaví*“ je způsobilé pohybovat se ve dříve převážně maskulinním prostoru oblasti politiky. Nakonec, prostřednictvím vytištěných pamfletů šířily mezi své spoluobčany cenné informace, které by se bez jejich přičinění veřejnost nedozvěděla.

Výzkum měl také za cíl rozebrat zapojení třech členek CWSA. Důvodem byla i snaha připomenout a vyzdvihnout tyto význačné osobnosti z hlubin zapomnění. Přestože svou činností přispěly a napomohly na cestě k ratifikaci ústavního dodatku, Maude M. Hincks ani Annie G. Porritt si dodnes „nevysloužily“ medailonky v Connecticutské ženské síni slávy. Jejich životní úděly a začlenění ve státní organizaci jsem podrobila komparaci, a narazila jsem tak na několik fenoménů. Sufražistky ve většině případů pocházely z intelektuálně vyšších poměrů. Zároveň, pokud nevytvářely novou ikonu svobodné a emancipované ženy jako Alice Paul, byly vdané za muže stejně smýšlející, jako tomu bylo i u všech třech hlavních protagonistek. Původně se sice všechny hlásily ke connecticutskému sdružení, tím se ovšem nedokazovala jejich vzájemná shoda postojů. Zatímco Hincks, prezidentka asociace z let 1911-1913, pocházela z mírně konzervativnějších vrstev a do určité míry tedy i více pravicově zaměřených, souhlasila s konvenčním vystupováním NAWSA i v době konfliktu s CU. Kdežto její dvě kolegyně, Porritt a Hepburn, naopak vyjádřily nesouhlas s vedením národní organizace a přešly do mnohem radikálnější, potažmo levicové, Národní strany žen.

Skutečně důležitým zdrojem informací pro můj výzkum byla korespondence, v níž jsem narazila na problematiku, která byla mnohdy v kronikách rozebrána spíše okrajově. Mohu tedy potvrdit, že právě písemná forma komunikace hrála v boji za ženskou politickou rovnoprávnost nenahraditelnou roli. Bez dopisů by americké aktivistky nedokázaly vytvořit tak jednotnou síť organizací ve prospěch dodatku Susan B. Anthony napříč celými Spojenými státy. Dochované listy mohou poukázat i na podíl účasti prezidenta Wilsona v této závažnosti. Jeho zapojení a jistou formu podpory ženského hnutí můžeme zaznamenat i v případě uvěznění britské sufražetky na Ellis Islandu či v četné korespondenci s jeho věrnou podporovatelkou Carrie C. Catt.

Nemalý podíl v získání vyšší míry podpory ustavení dodatku nesla i propaganda CWSA. Sufražistky hlásaly svou ideu prostřednictvím distribuce různých pamfletů, plakátů a karikatur, jež měly nalákat voliče a potenciální nové zájemkyně k přispění tomuto boji. Takové informace se mnohdy vázaly na zmínky v kronice CWSA a od roku 1914 zejména na novinové články Zpravodajského bulletinu.

Přestože bychom z jisté perspektivy mohli označit misi connecticutských sufražistek za neúspěšnou. Odhodlaně se rvoucí aktivistky nepochybně zanechaly v amerických dějinách nevymazatelnou stopu. Vyšlapaly totiž cestu budoucím generacím. Cestu, po níž dnes kráčí další uvědomělí lidé třímající v rukou stále jasně hořlavou pochoděň. Ta svými zářivě probleskujícími plameny osvětluje trasu za oním idylickým světem, kde si budou všichni rovni a nikdo rovnější.

Seznam použitých zdrojů:

Literatura:

- BEAUVOIR, Simone de a Jan PATOČKA. *Druhé pohlaví: výbor*. 3. vyd. Praha: Orbis, 1967. Malá moderní encyklopedie (Orbis).
- DELAP, Lucy. *Feminismy: globální dějiny*. Přeložil Alžběta VARGOVÁ. Brno: Host, 2022. ISBN 978-80-275-1079-5, s. 18-20.
- FREEDMAN, Estelle B. *No Turning Back: The History of Feminism and The Future of Women*. United States: Ballantine Books, 2003. ISBN 0-345-45053-1.
- HEPBURN, Katharine. *Já: příběhy mého života*. Praha: Daniel, 1993. ISBN 80-900128-3-3.
- HEYWOOD, Andrew. *Politologie*. 3. vydání. Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-115-1.
- NICHOLS, Carole. *A New Force in Politics: The Suffragists' Experience in Connecticut*. Women's History Theses, 1979. Dostupné z: [https://digitalcommons.slc.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1020&context=womenshistory_etd].
- NICHOLS, Carole. *Votes and More for Women: Suffrage and After in Connecticut*. The Haworth Press, Inc., 28 East 22 Street, New York, NY 10010, 1983. ISBN 0-86656-192-7. Dostupné z: [<https://archive.org/details/votesmoreforwome0000nich/page/6/mode/2up?view=theater>].
- PANKHURST, Emmeline. *My Own Story*. London: Vintage, 2015. ISBN 9781784870409.
- SOUTHARD, Belinda A. Stillion. "Militancy, Power, and Identity: The Silent Sentinels as Women Fighting for Political Voice." *Rhetoric and Public Affairs*, 2007. *JSTOR*. [online]. [cit. 2023-1-11]. Dostupné z: [<http://www.jstor.org/stable/41940153>].
- TINDALL, George Brown a David E. SHI. *Dějiny Spojených států amerických*. 2. opr. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1996. Dějiny států. ISBN 80-7106-088-7.
- WOLLSTONECRAFT, Marry. *A Vindication of the Rights of Woman*. Everyman's Library Alfred A. Knopf, 1992. ISBN 978-1-85715-086-5.

Elektronické zdroje:

- BARONE, Em. *Biographical Sketch of Maud Morris Hincks*. Alexander Street. Part III: Mainstream Suffragists – National American Woman Suffrage Association. [online]. [cit. 2022-12-28]. Dostupné z: [<https://documents.alexanderstreet.com/d/1009656357>].
- BLAKEMORE, Erin. *Activist Carry Nation Used a Hatched to Smash Booze Bottles Before Prohibition*. History [online]. 2021 [cit. 2022-11-20]. Dostupné z: [<https://www.history.com/news/carry-nation-temperance-prohibition-alcohol>].
- BLATCH, Harriot Stanton to president Woodrow Wilson. *Correspondence*. [online]. [cit. 2023-1-9]. Dostupné z: [https://s3.amazonaws.com/NARAprodstorage/opastorage/live/29/5039/18503929/content/dc-metro/rg-085/559947/51728_017012_001.jpg].
- *Boy, 15, Hangs Himself After Seeing Death by Rope on Screen*. The New-York Tribune. Newspapers by ancestry. New York, New York. [online]. Monday, April 04, 1921 [cit. 2023-01-12]. Dostupné z: [<https://www.newspapers.com/image/207650049/?terms=Thomas%20Hepburn&match=1>]

- *Brandegee-ism*. Connecticut Woman Suffrage Association Record (RG 101). State Archives. Connecticut State Library. [online]. 1920 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936175>].
- CATT, Carrie Chapman. *Carrie Chapman Catt to Woodrow Wilson*, 1918 September 29. WWP25226, World War I Letters, 1859-1947. Woodrow Wilson Presidential Library & Museum, Staunton, Virginia. [online]. [cit. 2023-1-11]. Dostupné: [<http://presidentwilson.org/items/show/24240>].
- *Connecticut's Nicknames*. The "Constitution State". CT State Library, 2013. [online]. [cit. 2023-1-5]. Dostupné z: [<https://ctstatelibrary.org/CT-nicknames>].
- *Connecticut Woman Suffrage Association Constitution and Members*. Connecticut Woman Suffrage Association Records (RG 101). Connecticut State Library. [online]. [cit. 2023-03-30] Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22223073#page/12/mode/2up>].
- *Connecticut Woman Suffrage Association Membership Book*. [online]. [cit. 2023-03-30]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22223108#page/68/mode/2up>].
- *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1895-1910)*. Connecticut State Library. Connecticut Woman Suffrage Association Records (RG 101). [online]. [cit. 2023-04-05]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22222381#page/208/mode/2up>].
- *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1910-1914)*. Connecticut State Library. Connecticut Woman Suffrage Association Records (RG 101). [online]. [cit. 2022-12-28]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22222676#page/12/mode/2up>].
- *Constitution and bylaws of Connecticut Woman Suffrage Association (copy)*. Connecticut State Library. State Archives. Connecticut Woman Suffrage Association Records (RG 101). [online]. [cit. 2023-03-30] Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A222228306>].
- *Copy of Signed Resolution on the 19th Amendment*. Connecticut Woman Suffrage Records (RG 101). Oversize Records: Box 12. Connecticut State Library. [online]. September 14th, 1920 [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936177>].
- *CT Suffragists*. Women Vote. Connecticut Suffrage Centennial. [online]. [cit. 2022-12-28]. Dostupné z: [<https://votesforwomenct.com/ct-suffragettes/>].
- *Detailed Chronology National Woman's Party History*. American Memory. The Library of Congress. [online]. [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://www.loc.gov/static/collections/women-of-protest/images/detchron.pdf>]
- EDITORS, [history.com](https://www.history.com). Seneca Falls Convention. *History* [online]. 2017 [cit. 2022-11-6]. Dostupné z: [<https://www.history.com/topics/womens-rights/seneca-falls-convention>].

- *Eighteenth Amendment*. Constitution of the United States [online]. [cit. 2022-11-20]. Dostupné z: <https://constitution.congress.gov/constitution/amendment-18/>.
- *Elmswood Collage, Ashfield*. The Sydney Morning Herald. 28. prosinec 1917. [online]. [cit. 2023-1-16]. Dostupné z: <https://trove.nla.gov.au/newspaper/article/15777886>.
- *Emmeline Pankhurst's Questioning at Ellis Island*. 18 October 1913. DocsTeach. [online]. [cit. 2023-1-9]. Dostupné z: <https://www.docsteach.org/documents/document/emmeline-pankhurst-questioning-ellis-island>.
- *Frances Ellen Burr*. Connecticut Women's Hall of Fame. [online]. 2020 [cit. 2022-11-6]. Dostupné z: <https://www.cwhf.org/inductees/frances-ellen-burr>.
- *Hartford's City Council and Commercialized Vice*. Published by the Hartford Equal Franchise League, 55-57 Pratt Street, Hartford, Conn. National American Woman Suffrage Association Records: General Correspondence, 1839-1961; Connecticut suffrage associations. [online]. [cit. 2022-12-17]. Dostupné z: https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=17&r=0.202,1.103,0.838,0.409,0.
- HEPBURN, Katharine Houghton and CWSA. *Votes for Women Pageant and Parade*. National American Woman Suffrage Association Records: Subject File, 1851-1953; Connecticut suffrage associations, 1 of 21. Library of Congress [online]. 1914 [cit. 2022-11-13]. Dostupné z: https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-034_00200_00252/?sp=2&r=-1.177,-0.031,3.353,1.635,0.
- HEPBURN, Katharine Houghton. *Copy of the letter of resignation addressed to the Executive Board of the CWSA by the president, Mrs. Hepburn, September 19, 1917*. National American Woman Suffrage Association Records: General Correspondence, 1839-1961; Connecticut suffrage association. Library of Congress. [online]. September 19, 1917 [cit. 2022-11-04]. Dostupné z: https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=23&r=0.025,-0.053,0.74,0.361,0.
- HEPBURN, Katharine Houghton. *The White Slave Traffic in Hartford, Connecticut. Some Striking Examples of the Need of Votes for Women taken from the Hartford Campaign Against Commercialized Vice*. Address before the National Association of Collegiate Alumnae in Philadelphia, April 15, 1914. Published by The Connecticut Woman Suffrage Association, 55-57 Pratt Street, Hartford, Conn. [online]. [cit. 2023-1-10]. Dostupné z: <https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A21996509#page/14/mode/2up>.
- HEPBURN, Katharine Houghton to Agnes Ryan. National American Woman Suffrage Association Records: *General Correspondence*, 1839-1961; Connecticut suffrage associations. Image 15. [online]. [cit. 2022-10-25]. Dostupné z: https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=15.
- HEPBURN, Katharine Houghton to Helen H. Gardener. *Congressional Union*. February 9, 1914. [online]. [cit. 2022-12-30]. Dostupné z: https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-033_00217_00228/?sp=8&r=-0.065,0.071,0.727,0.354,0.

- HEPBURN, Katharine Houghton to Helen H. Gardener. *Congressional Union*. January 27, 1914. [online]. [cit. 2022-12-30]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-033_00217_00228/?sp=8].
- HEPBURN, Katharine Houghton to Medill McCormick. *Congressional Union*. February 5, 1914. [online]. [cit. 2022-12-30]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-033_00217_00228/?sp=6].
- HEPBURN, Katharine Houghton to Medill McCormick. National American Woman Suffrage Association Records: Subject File, 1851-1953; *Congressional Union*. January 22, 1914. [online]. [cit. 2023-1-9]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-033_00217_00228/?sp=2].
- HEPBURN, Katharine Houghton to Medill McCormick. *Congressional Union*. January 31, 1914. [online]. [cit. 2022-12-30]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-033_00217_00228/?sp=4].
- HEPBURN, Katharine Houghton to president Woodrow Wilson. Night letter. 23 October 1913. DocsTeach. [online]. [cit. 2023-1-9]. Dostupné z: [<https://www.docsteach.org/documents/document/katherine-houghton-hepburn-to-wilson?tmpl=component&print=1>].
- HINCKS, Maude Morris to Agnes Ryan. National American Woman Suffrage Association Records: *General Correspondence*, 1839-1961; Connecticut suffrage associations. [online]. [cit. 2023-1-2]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=8].
- HOY, Mike. *Votes for Women: the House of Keys Election Act, 1881*. History and Heritage Public Lectures. Dr Catriona Mackie. [online]. 13 December 2017. [cit. 2022-12-28]. Dostupné z: [<http://catrionamackie.net/history-heritage-lectures-13-december-2017/>].
- IVANOFF, Carolyn. *Maude Morris Hincks – Bridgeport's Woman of Substance the Fight for the Right to Vote*. Bridgeport History Center, Bridgeport Library. [online]. [cit. 2022-12-28]. Dostupné z: [<https://bportlibrary.org/hc/social-justice/maude-morris-hincks-bridgeports-woman-of-substance-the-fight-for-the-right-to-vote/>].
- JOHNSON, Joanna. *Annie Gertrude Webb Porritt Papers*, 1898-1976. Biographical note. [online]. [cit. 2023-1-9]. Dostupné z: [<http://infomotions.com/sandbox/liam/pages/mnsss283.html>].
- KRATZ, Jessie. *Emmeline Pankhurst Comes to America*. Pieces of History. National Archives. August 28, 2020. [online]. [cit. 2023-1-9]. Dostupné z: [<https://prologue.blogs.archives.gov/2020/08/28/emmeline-pankhurst-comes-to-america/>].
- *Lucy Burns: „Resistance to Tyranny is Obedience to God“*. National Park Service. [online]. 2020 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://www.nps.gov/people/lucy-burns.htm>].
- LUDINGTON, Katharine, Nancy M. Shoonmaker. *The Connecticut Idea*. National Woman Suffrage Publishing Company, New York. Connecticut State Library. [online]. 1919 [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22242832#page/2/mode/2up>]

- MACHAFFIE, Barbara J. *Shaw, Anna Howard (1847-1919)*. Women in World History: A Biographical Encyclopedia. Encyclopedia. [online]. [cit. 2022-11-24]. Dostupné z: [<https://www.encyclopedia.com/women/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/shaw-anna-howard-1847-1919>].
- MARKEL, Ed. *Votes for women: international suffragists' song*. Library of Congress [online]. 1916 [cit. 2022-11-13]. Dostupné z: [<https://www.loc.gov/resource/mussuffrage.mussuffrage-100048/?sp=3&st=image&r=0.003,0.129,1.161,0.566,0>].
- MARKHAM, Grace G. The Connecticut Association Opposed to Woman Suffrage. Anti-suffrage correspondence, 1912-1916. MS 100682. Connecticut Historical Society. [online]. 1913 [cit. 2023-01-02]. Dostupné z: [<https://crisradio.org/wp-content/uploads/2020/06/Connecticut-Association-Opposed-to-Woman-Suffrage.pdf>].
- MCCORMICK, Medill. *Mrs. McCormick says Alice Paul has set back the vote ten years*. National American Woman Suffrage Association Records: Subject File, 1851-1953; Congressional Union. [online]. [cit. 2022-12-30]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-033_00217_00228/?sp=7&r=0.307,0.185,0.761,0.371,0].
- *Memorial of Elizabeth Cady Stanton, Isabella Beecher Hooker, Elizabeth L. Bladen, Olympia Brown, Susan B. Anthony, and Josephine L. Grifling, to the Congress of the United States, and the arguments thereon before the Judiciary committee of the U. S. Senate, and Susan B. Anthony*. Washington, January 12, 1872. [online]. [cit. 2023-03-30] Dostupné z: [<https://www.loc.gov/resource/gdcsd.00011406166/?sp=9>].
- MENARD, Micaela. *Biographical Sketch of Katharine Ludington*. Alexander Street. Part III: Mainstream Suffragists – National American Woman Suffrage Association. [online]. [cit. 2022-03-17]. Dostupné z: [<https://documents.alexanderstreet.com/d/1009656431>].
- MICHALS, Debra. Alice Paul. National Women's History Museum. [online]. 2015 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://www.womenshistory.org/education-resources/biographies/alice-paul>].
- *Mrs. E. D. Bacon Dies From Burns*. Hartford Courant. Newspapers by ancestry. Hartford, Connecticut. [online]. 13 December 1917 [cit. 2023-01-12]. Dostupné z: [<https://www.newspapers.com/clip/116760895/hartford-courant/>]
- *Nineteenth Amendment*. Constitution of the United States [online]. [cit. 2023-04-10] Dostupné z: [<https://constitution.congress.gov/constitution/amendment-19/>].
- PANKHURST, Emmeline. *Freedom or Death speech*. Emerson Kent [online]. 1913 [cit. 2022-10-16]. Dostupné z: [http://www.emersonkent.com/speeches/freedom_or_death.htm].
- *Population of Connecticut Towns 1900-1960*. Secretary of the State, Office of the Secretary of the State. Connecticut's Official. [online]. [cit. 2023-1-9]. Dostupné z: [<https://portal.ct.gov/SOTS/Register-Manual/Section-VII/Population-1900-1960>].
- *Reverend Dr. Anna Howard Shaw*. National Park Service [online]. 2020 [cit. 2022-11-24]. Dostupné z: [<https://www.nps.gov/people/anna-howard-shaw.htm>].

- RIX, Rebecca A. *Anti-Suffragism in the United States. The 19th Amendment And Women's Access To The Vote Across America*. National Park Service. [online]. [cit. 2023-01-02]. Dostupné z: [https://www.nps.gov/articles/anti-suffragism-in-the-united-states.htm#_edn27].
- SOUTHARD, Belinda A. Stillion. "Militancy, Power, and Identity: The Silent Sentinels as Women Fighting for Political Voice." *Rhetoric and Public Affairs*, 2007. *JSTOR*. [online]. [cit. 2023-1-11]. Dostupné z: [<http://www.jstor.org/stable/41940153>]
- STANTON, Elizabeth Cady. "Entering Upon The Great Work Before Us". Emerson Kent [online]. 1848 [cit. 2022-11-6]. Dostupné z: [http://www.emersonkent.com/speeches/declaration_of_sentiments.htm].
- *Symbols of the Women's Suffrage Movement*. National Park Service [online]. 2020 [cit. 2022-12-28]. Dostupné z: [<https://www.nps.gov/articles/symbols-of-the-women-s-suffrage-movement.htm>].
- *The Antis: Women Who Fought Against The Vote*. New England Historical Society. [online]. 2022 [cit. 2023-01-02]. Dostupné z: [<https://newenglandhistoricalsociety.com/antis-women-fought-vote/>].
- THE EDITORS OF ENCYCLOPAEDIA BRITANNICA. *Woman's Journal*. American periodical. Britannica. [online]. [cit. 2023-01-03]. Dostupné z: [<https://www.britannica.com/topic/Womans-Journal>].
- *The Hill Sisters: Clara Hill, Elsie Hill and Helena Hill*. Connecticut Women's Hall of Fame. [online]. 2020 [cit. 2023-1-5]. Dostupné z: [<https://www.cwhf.org/inductees/the-hill-sisters>].
- THORNTON, Steve. *A Feeling of Solidarity: Labor Unions and Suffragists Team Up*. Connecticut History [online]. 2015 [cit. 2020-11-22]. Dostupné z: [<https://connecticuthistory.org/a-feeling-of-solidarity-labor-unions-and-suffragists-team-up/>].
- *The News Bulletin*. Monthly Organ of The Connecticut Woman Suffrage Association. Suffrage news bulletin, 1918-1920. Organization Records (CHI Women's Suffrage Featured Topic). Connecticut History Illustrated Featured Topics. Hartford Public Library. Connecticut Digital Archive. [online]. April 1918 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/50002%3A7542#page/1/mode/2up>].
- *Twelve Reasons Why Women Should Vote*. Connecticut State Library. Connecticut Woman Suffrage Records (RG 101). Connecticut Woman Suffrage Association Oversize Records: Box 12. [online]. 1915 [cit. 2023-02-04]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936182>].
- WALTERS, Barbara. *Interview with Katharine Hepburn*, 1981. Youtube. [online]. [cit. 2023-1-10]. Dostupné z: [<https://www.youtube.com/watch?v=nUB9WHpylik>].
- WATT, Kathryn. *Biographical Sketch of Elizabeth D. Bacon*. Alexander Street. Part III: Mainstream Suffragists – National American Woman Suffrage Association. [online]. [cit. 2022-12-30]. Dostupné z: [<https://documents.alexanderstreet.com/d/1011147515>].
- *Who was excluded?: Women's Suffrage. Essays: Overview of Women's Suffrage*. National Park Service. [online]. 2019 [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: [<https://www.nps.gov/articles/who-was-excluded-women-s-suffrage.htm?>

[utm_source=article&utm_medium=website&utm_campaign=experience_more&utm_content=large](#)].

- WILSON, Woodrow. *Woodrow Wilson to Carrie Chapman Catt*, 1917 January 25. WWP15044, Gilder-Lehrman Institute for American History Woodrow Wilson Documents, 1856-1924. Woodrow Wilson Presidential Library & Museum, Staunton, Virginia. [online]. [cit. 2023-1-11]. Dostupné z: [<http://presidentwilson.org/items/show/10386>].
- WITKOWSKI, Mary K. *Resident pushed women's right to vote*. The Bridgeport News. January 18, 1996. [online]. [cit. 2022-12-28]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/110002%3A18694?search=Hincks>].
- *Women in the Home*. Connecticut State Library. Connecticut Woman Suffrage Records (RG 101). Connecticut Woman Suffrage Association Oversize Records: Box 12. [online]. 1915 [cit. 2023-02-04]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936183>].
- *Women of Connecticut*. Connecticut Woman Suffrage Association Record (RG 101). State Archives. Connecticut State Library. [online]. 1920 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936176>].
- *Women to see Wilson*. The New York Times. [online]. 1913 [cit. 2020-11-13]. Dostupné z: [<https://timesmachine.nytimes.com/timesmachine/1913/12/07/100290338.pdf>].
- *19th Amendment to the U.S. Constitution: Women's Right to Vote (1920)*. Milestone Documents. National Archives. [online]. 2022 [cit. 2023-1-5]. Dostupné z: [<https://www.archives.gov/milestone-documents/19th-amendment>].

Zdroje příloh:

- *Alice Paul: Champion of Woman Suffrage*. National Museum of American History. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://americanhistory.si.edu/blog/2012/05/alice-paul-champion-of-woman-suffrage.html>].
- *Anna Howard Shaw*. Britannica. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.britannica.com/biography/Anna-Howard-Shaw>].
- *Brandeggee-ism*. Connecticut Woman Suffrage Association Record (RG 101). State Archives. Connecticut State Library. [online]. 1920 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936175>].
- *Carrie Chapman Catt*. Britannica. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.britannica.com/biography/Carrie-Chapman-Catt>].
- *Connecticut Woman Suffrage Association Constitution and Members*. Connecticut State Library. [online]. 1869 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22223073#page/1/mode/2up>].
- *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1895-1910)*. Connecticut State Library. [online]. 1910 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22222381#page/260/mode/2up>].

- *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1910-1914)*. Connecticut State Library. [online]. 1910 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22222676#page/52/mode/2up>].
- *Constitution and bylaws of Connecticut Woman Suffrage Association (copy)*. Connecticut State Library. [online]. 1910 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22228306>].
- *Copy of Signed Resolution on the 19th Amendment*. Connecticut State Library. [online]. 1920 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936177>].
- *Declaration of Sentiments*. Cove. [online]. 2020 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://editions.covecollective.org/content/declaration-sentiments>].
- *Elizabeth Cady Stanton*. Britannica. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.britannica.com/biography/Elizabeth-Cady-Stanton>].
- *Elizabeth Cady Stanton, seated, and Susan B. Anthony, standing, three-quarter length portrait*. Library of Congress. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.loc.gov/item/97500087/>].
- *Emmeline Pankhurst*. Britannica. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.britannica.com/biography/Emmeline-Pankhurst>].
- HEPBURN, Katharine Houghton and CWSA. *Votes for Women Pageant and Parade*. National American Woman Suffrage Association Records: Subject File, 1851-1953; Connecticut suffrage associations, 1 of 21. Library of Congress [online]. 1914 [cit. 2022-11-13]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-034_00200_00252/?sp=2&r=-1.177,-0.031,3.353,1.635,0].
- HEPBURN, Katharine Houghton. *Copy of the letter of resignation addressed to the Executive Board of the CWSA by the president, Mrs. Hepburn, September 19, 1917*. National American Woman Suffrage Association Records: General Correspondence, 1839-1961; Connecticut suffrage association. Library of Congress. [online]. September 19, 1917 [cit. 2022-11-04]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=23&r=0.025,-0.053,0.74,0.361,0].
- HEPBURN, Katharine Houghton to Agnes Ryan. National American Woman Suffrage Association Records: *General Correspondence*, 1839-1961; Connecticut suffrage associations. Image 15. [online]. [cit. 2022-10-25]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=15].
- HEPBURN, Katharine Houghton to president Woodrow Wilson. Night letter. 23 October 1913. DocsTeach. [online]. [cit. 2023-1-9]. Dostupné z: [<https://www.docsteach.org/documents/document/katherine-houghton-hepburn-to-wilson?tmpl=component&print=1>].
- HEPBURN, Katharine Houghton. *The White Slave Traffic in Hartford, Connecticut. Some Striking Examples of the Need of Votes for Women taken from the Hartford Campaign Against Commercialized Vice*. Address before the National Association of Collegiate Alumnae in Philadelphia, April 15, 1914. Published by The Connecticut Woman Suffrage Association, 55-57

- Pratt Street, Hartford, Conn. [online]. [cit. 2023-1-10]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A21996509#page/14/mode/2up>].
- HEPBURN, Katharine. *Já: příběh mého života*. Praha: Daniel, 1993. ISBN 80-900128-3-3.
  - HINCKS, Maude Morris to Agnes Ryan. National American Woman Suffrage Association Records: *General Correspondence*, 1839-1961; Connecticut suffrage associations. [online]. [cit. 2023-1-2]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=8].
  - *It's Not Far Off -- Look Again*. Connecticut State Library. [online]. 1920 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936187>].
  - *Katharine Hepburn*. Twiter. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://twitter.com/katharinehhep/status/1259469746770149377>].
  - *Katharine Houghton Hepburn, A Woman Before Her Time*. Connecticut History. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://connecticuthistory.org/katharine-houghton-hepburn-a-woman-before-her-time/>].
  - *Katharine Martha „Kit“ Houghton Hepburn*. Find a Grave. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.findagrave.com/memorial/7871150/katharine-martha-hepburn>].
  - *Letter from Katharine Houghton*. Connecticut State Library. [online]. 2002 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229794>].
  - *Lucy Burns, Vice Chairman Cong[ressional] Union, 1913*. Library of Congress. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.loc.gov/resource/mnwp.148015>].
  - *Maude Morris Hincks – Bridgeport's Woman of Substance – the Fight for the Right to Vote*. Bridgeport History Center. Bridgeport Library. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://bportlibrary.org/hc/social-justice/maude-morris-hincks-bridgeports-woman-of-substance-the-fight-for-the-right-to-vote/>].
  - *Mary Wollstonecraft*. Biography. [online] 2021 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.biography.com/activists/mary-wollstonecraft>].
  - *Milestone Documents*. National Archives. [online]. 2020 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.archives.gov/milestone-documents/list#event-/timeline/item/19th-amendment-to-the-u-s-constitution-womens-right-to-vote>].
  - *Mrs. Annie G. Porritt, Hartford, Conn., Press Chairman Connecticut*. Library of Congress. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.loc.gov/resource/mnwp.156005/>].
  - *Mrs. E. D. Bacon Dies From Burns*. Newspapers. [online]. 1917 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.newspapers.com/clip/116760895/hartford-courant/>], [upraveno].
  - *Mrs. Isabella Beecher Hooker*. Library of Congress. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.loc.gov/resource/bellcm.23556/>].
  - *Mrs. Pankhurst to Speak on Votes for Women*. Connecticut State Library. [online]. 1911 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936180>].

- *National Woman's Party Protests During World War I*. National Park Service. [online]. 1917 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.nps.gov/articles/national-womans-party-protests-world-war-i.htm>].
- *Notable LWVCT Leaders 100 Years Ago*. League of Women Voters of Connecticut. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://my.lwv.org/connecticut/article/notable-lwvct-leaders-100-years-ago>].
- *Out of Our Past: Carrie Nation brandished Bible and hatchet when visiting Richmond bars*. Pal Item. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://eu.pal-item.com/story/news/2022/07/14/out-our-past-carrie-nation-stormed-richmond-dens-depravity/10052660002/>].
- *Photographs of Various Groups*. Connecticut State Library. [online]. 1917 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229593#page/16/mode/2up>].
- *Photoplay – Katharine Hepburn*. Internet Archive. [online]. 1942 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://archive.org/details/photoplay121phot/page/n174/mode/1up>].
- *Silent Sentinels Picket for Women's Suffrage (1917-1919)*. Clio. [online]. 1917 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://theclio.com/entry/50548>].
- *Simone de Beauvoir: Fra Sartres sekretær til feministisk stilikon*. Kilden. [online]. 2018 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://kjonnsforskning.no/nb/2018/03/fra-sartres-sekretaer-til-feministisk-stilikon>].
- *Susan B. Anthony*. Britannica. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.britannica.com/biography/Susan-B-Anthony>].
- *The Awakening*. Wikipedia. [online]. 1915 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [https://en.wikipedia.org/wiki/File:Henry_Mayer,_The_Awakening,_1915_Cornell_CUL_PJM_1176_01_-_Restoration.jpg].
- *The Crystal Gazer*. Connecticut State Library. [online]. 1920 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936188>].
- *Twelve Reasons Why Women Should Vote*. Connecticut State Library. Connecticut Woman Suffrage Records (RG 101). Connecticut Woman Suffrage Association Oversize Records: Box 12. [online]. 1915 [cit. 2023-02-04]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936182>].
- *Vice Campaign Photographs*. Connecticut State Library. [online]. 1912-1914 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229777#page/16/mode/2up>].
- *Votes for Women A Success*. National Women's History Museum. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.crusadeforthevote.org/nwsa>].
- WILSON, Woodrow. *Woodrow Wilson to Carrie Chapman Catt*, 1917 January 25. WWP15044, Gilder-Lehrman Institute for American History Woodrow Wilson Documents, 1856-1924. Woodrow Wilson Presidential Library & Museum, Staunton, Virginia. [online]. [cit. 2023-1-11]. Dostupné z: [<http://presidentwilson.org/items/show/10386>].

- *Women in the Home*. Connecticut State Library. Connecticut Woman Suffrage Records (RG 101). Connecticut Woman Suffrage Association Oversize Records: Box 12. [online]. 1915 [cit. 2023-02-04]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936183>].
- *Women of Connecticut*. Connecticut Woman Suffrage Association Record (RG 101). State Archives. Connecticut State Library. [online]. 1920 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936176>].

PŘÍLOHY

1. Fotografie

1.1. Osobnosti

Fotografie č. 1: Britská duchovní zakladatelka feminizmu – Mary Wollstonecraft (1759-1797)

Zdroj: *Mary Wollstonecraft*. Biography. [online] 2021 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.biography.com/activists/mary-wollstonecraft>].

Fotografie č. 2: Francouzská existencialistka Simone de Beauvoir (1908-1986)

Zdroj: *Simone de Beauvoir: Fra Sartres sekretær til feministisk stilikon*. Kilden. [online]. 2018 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://kjonnsforskning.no/nb/2018/03/fra-sartres-sekretaer-til-feministisk-stilikon>].

Fotografie č. 3: Bojovnice za dodatek o prohibici – Carrie Nation (1846-1911)

Zdroj: *Out of Our Past: Carrie Nation brandished Bible and hatchet when visiting Richmond bars*. Pal Item. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://eu.pal-item.com/story/news/2022/07/14/out-our-past-carrie-nation-stormed-richmond-dens-depravity/10052660002/>].

Fotografie č. 4: Autorka Deklarace o sentimentech – Elizabeth Cady Stanton (1815-1902)

Zdroj: *Elizabeth Cady Stanton*. Britannica. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.britannica.com/biography/Elizabeth-Cady-Stanton>].

Fotografie č. 5: Spoluzakladatelka NWSA – Susan B. Anthony (1820-1906)

Zdroj: *Susan B. Anthony*. Britannica. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.britannica.com/biography/Susan-B-Anthony>].

Fotografie č. 6: Obě zakladatelky NWSA na společném snímku, vpravo Stanton, vlevo Anthony

Zdroj: *Elizabeth Cady Stanton, seated, and Susan B. Anthony, standing, three-quarter length portrait*. Library of Congress. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.loc.gov/item/97500087/>].

Fotografie č. 7: Předsedkyně sdružení NAWSA – Anna Howard Shaw (1847-1919)
 Zdroj: *Anna Howard Shaw*. Britannica. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.britannica.com/biography/Anna-Howard-Shaw>].

Fotografie č. 8: Vice-prezidentka a pozdější předsedkyně NAWSA – Carrie Chapman Catt (1859-1947)
 Zdroj: *Carrie Chapman Catt*. Britannica. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.britannica.com/biography/Carrie-Chapman-Catt>].

Fotografie č. 9: Spoluzakladatelka a dlouholetá předsedkyně CWSA – Isabella Beecher Hooker (1822-1907)
 Zdroj: *Mrs. Isabella Beecher Hooker*. Library of Congress. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.loc.gov/resource/bellcm.23556/>].

Fotografie č. 10: Následnice Hooker – Elizabeth D. Bacon (1844-1917). Jediná dochovaná fotografie z hartfordských novin.
 Zdroj: *Mrs. E. D. Bacon Dies From Burns*. Newspapers. [online]. 1917 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.newspapers.com/clip/116760895/hartford-courant/>], [upraveno].

Fotografie č. 11: Britská zakladatelka WSPU – Emmeline Pankhurst (1858-1928)
Zdroj: *Emmeline Pankhurst*. Britannica. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.britannica.com/biography/Emmeline-Pankhurst>].

Fotografie č. 12: Katharine Martha Houghton Hepburn (1878-1951).
Zdroj: *Katharine Houghton Hepburn, A Woman Before Her Time*. Connecticut History. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://connecticuthistory.org/katharine-houghton-hepburn-a-woman-before-her-time/>].

Fotografie č. 13: Nejčastěji publikovaná fotografie prezidentky Hepburn byla s jejími dětmi. Vpravo nejstarší syn Tom, vlevo Kathy a na klíně spočívá Dick.
Zdroj: *Katharine Hepburn*. Twiter. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://twitter.com/katharinehep/status/1259469746770149377>].

Fotografie č. 14: Fotografie K. H. Hepburn z pozdějších let.
Zdroj: *Katharine Martha „Kit“ Houghton Hepburn*. Find a Grave. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.findagrave.com/memorial/7871150/katharine-martha-hepburn>].

Fotografie č. 15: Legenda stříbrného plátna a dcera connecticutské sufražistky – Katharine Hepburn (1907-2003).

Zdroj: *Photoplay* – *Katharine Hepburn*. Internet Archive. [online]. 1942 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://archive.org/details/photoplay121phot/page/n174/mode/1up>].

Fotografie č. 16: Maude Morris Hincks (1873-1956)

Zdroj: *Notable LWVCT Leaders 100 Years Ago*. League of Women Voters of Connecticut. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://my.lwv.org/connecticut/article/notable-lwvct-leaders-100-years-ago>].

Fotografie č. 17: Maude Morris Hincks

Zdroj: *Maude Morris Hincks – Bridgeport's Woman of Substance – the Fight for the Right to Vote*. Bridgeport History Center. Bridgeport Library. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://bportlibrary.org/hc/social-justice/maude-morris-hincks-bridgeports-woman-of-substance-the-fight-for-the-right-to-vote/>].

Fotografie č. 18: Annie Gertrude Porritt (1861-1932)
Zdroj: *Mrs. Annie G. Porritt, Hartford, Conn., Press Chairman Connecticut*. Library of Congress. [online]. [cit. 2023-3-20].
Dostupné z: [<https://www.loc.gov/resource/mnwp.156005/>].

Fotografie č. 19: Zakladatelka Kongresového svazu a pozdější
Národní strany žen – Alice Paul (1885-1977).
Zdroj: *Alice Paul: Champion of Woman Suffrage*. National
Museum of American History. [online]. [cit. 2023-3-20].
Dostupné z: [<https://americanhistory.si.edu/blog/2012/05/alice-paul-champion-of-woman-suffrage.html>].

Fotografie č. 20: Spoluzakladatelka CU, pozdějšího
NWP – Lucy Burns (1879-1966).
Zdroj: *Lucy Burns, Vice Chairman Cong[ressional]
Union, 1913*. Library of Congress. [online]. [cit. 2023-3-20].
Dostupné z: [<https://www.loc.gov/resource/mnwp.148015/>].

Fotografie č. 21: Katherine Ludington (1869-1953)
Zdroj: *Notable LWVCT Leaders 100 Years Ago*.
League of Women Voters of Connecticut. [online].
[cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://my.lwv.org/connecticut/article/notable-lwvct-leaders-100-years-ago>].

1.2. Skupinové snímky a ústředí CWSA

Fotografie č. 1: Výkonná rada CWSA, přičemž v horní řadě zleva stojí Mabel C. Washburn, Emily Pierson, Annie G. Porritt, další z žen není identifikována. V dolní řadě zleva zaujímají postoj Mary J. Rogers, Caroline Ruutz-Rees, Katharine H. Hepburn, Maude M. Hincks, poslední z žen nebyla identifikována. Zdroj: *Photographs of Various Groups*. Connecticut State Library. [online]. 1917 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229593#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 2: Členky CWSA, v popředí (čtvrtá zleva) můžeme zaznamenat mimo jiné Katharine Hepburn. Zdroj: *Photographs of Various Groups*. Connecticut State Library. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229593#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 3: Členky CWSA před automobilem s propagačními transparenty nesoucí příznačné heslo: „HLASOVACÍ PRÁVO PRO ŽENY“.

Zdroj: *Photographs of Various Groups*. Connecticut State Library. [online]. 1911 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229593#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 4: Členky CWSA před ústředím sdružení na Pratt Street, 55.

Zdroj: *Photographs of Various Groups*. Connecticut State Library. [online]. 1911 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229593#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 5: Ústředí Klubu politické rovnosti z New Havenu.

Zdroj: *Photographs of Various Groups*. Connecticut State Library. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229593#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 6: Delegace pracujících žen za prezidentem Wilsonem.

Zdroj: *Photographs of Various Groups*. Connecticut State Library. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229593#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 7: Delegace 1. května 1918 za senátorem McLeanem – 1. část.

Zdroj: *Photographs of Various Groups*. Connecticut State Library. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A2229593#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 8: Delegace 1. května 1918 za senátorem McLeanem – 2. část.

Zdroj: *Photographs of Various Groups*. Connecticut State Library. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A2229593#page/16/mode/2up>].

1.3. Demonstrace a průvody za hlasovací práva žen

Fotografie č. 1: Emily Pierson a Katharine Houghton Hepburn na jedné ze svých demonstrací. Nápis na transparentu provokativně sděluje: „HLASY PRO ŽENY/OBDOBÍ NAPŮL ANDĚLA/NAPŮL IDIOTA/JE V ŽENSKÉM SVĚTĚ U KONCE“.

Zdroj: *Letter from Katharine Houghton*. Connecticut State Library. [online]. 2002 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229794>].

Fotografie č. 2: Zleva Katharine Hepburn (dcera Katharine M. H. Hepburn) a sestry Bennett (dcery Josephine B. Bennett) ustrojené v bílých oděvech na manifestaci za hlasovací práva žen.

Zdroj: HEPBURN, Katharine. *Já: příběhy mého života*. Praha: Daniel, 1993. ISBN 80-900128-3-3, s. 22.

Fotografie č. 3: První velký průvod za hlasovací práva žen v Hartfordu 2. května 1914.

Zdroj: *Photographs of Various Groups*. Connecticut State Library. [online]. 1914 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229593#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 4: Hartfordský průvod za hlasovací práva žen – 2. květen 1914.

Zdroj: *Photographs of Various Groups*. Connecticut State Library. [online]. 1914 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229593#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 5: Hartfordský průvod za hlasovací práva žen – 2. květen 1914.

Zdroj: *Photographs of Various Groups*. Connecticut State Library. [online]. 1914 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229593#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 6: Hartfordský průvod za hlasovací práva žen – 2. květen 1914.

Zdroj: *Photographs of Various Groups*. Connecticut State Library. [online]. 1914 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229593#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 7: Jeden vůbec z největších uspořádaných průvodů za hlasovací práva v Connecticutu se uskutečnil 2. květen 1916.
Zdroj: *Photographs of Various Groups*. Connecticut State Library. [online]. 1916 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229593#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 8: Další průvod CWSA uspořádalo v září 1916.
Zdroj: *Photographs of Various Groups*. Connecticut State Library. [online]. 1916 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229593#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 9: Demontrace CWSA v lednu 1918. V automobilu stojí a podává přednášku Nancy M. Shoonmaker.

Zdroj: *Photographs of Various Groups*. Connecticut State Library. [online]. 1916 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A2229593#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 10: Řady Národní strany žen demonstrující před Bílým domem. Můžeme si povšimnout především vlajek s barvami NWP a také transparentů. Plakát otočený vpřed skýtá nápis: „PANE PREZIDENTE, JAK DLOUHO MUSÍ ŽENY ČEKAT NA SVOBODU?“
Zdroj: *Silent Sentinels Picket for Women's Suffrage (1917-1919)*. Clio. [online]. 1917 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://theclio.com/entry/50548>].

Fotografie č. 11: Demonstrace NWP před Bílým domem. Na transparentu zprava ční nápis: „PANE PREZIDENTE, ŘÍKÁTE, ŽE SVOBODA JE ZÁKLADNÍM PŘEDPOKLADEM LIDSKÉHO ŽIVOTA“

Zdroj: *National Woman's Party Protests During World War I*. National Park Service. [online]. 1917 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: <https://www.nps.gov/articles/national-womans-party-protests-world-war-i.htm>.

1.4. Kauza obchodu s bílými otroky na fotografiích členek CWSA

Fotografie č. 1: Projekt CWSA, jenž měl obeznámit širokou veřejnost s problémem prodeje bílých otroků – fotografie onoho pověstného domu neřesti.

Zdroj: *Vice Campaign Photographs*. Connecticut State Library. [online]. 1912-1914 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229777#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 2: Děti přistěhovalců na hartfordských ulicích.

Zdroj: *Vice Campaign Photographs*. Connecticut State Library. [online]. 1912-1914 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229777#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 3: Sufražistky chtěly poukázat na tíživou situaci, v níž se rodiny imigrantů ocitly.

Zdroj: *Vice Campaign Photographs*. Connecticut State Library. [online]. 1912-1914 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229777#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 4: Hartfordská ulice roku 1913.

Zdroj: *Vice Campaign Photographs*. Connecticut State Library. [online]. 1912-1914 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229777#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 5: Členky CWSA poukazyvaly na nuzné podmínky, ve kterých přistěhovalci žili.
Zdroj: *Vice Campaign Photographs*. Connecticut State Library. [online]. 1912-1914 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229777#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 6: Noví obyvatelé Hartfordu.
Zdroj: *Vice Campaign Photographs*. Connecticut State Library. [online]. 1912-1914 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229777#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 7: Ulice connecticutského hlavního města roku 1913.
Zdroj: *Vice Campaign Photographs*. Connecticut State Library. [online]. 1912-1914 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22229777#page/16/mode/2up>].

Fotografie č. 8: Nápis vyvěšené connecticutským hnutím vyděsily většinu obyvatel Hartfordu.
Zdroj: HEPBURN, Katharine Houghton. *The White Slave Traffic in Hartford, Connecticut. Some Striking Examples of the Need of Votes for Women taken from the Hartford Campaign Against Commercialized Vice*, s. 5.

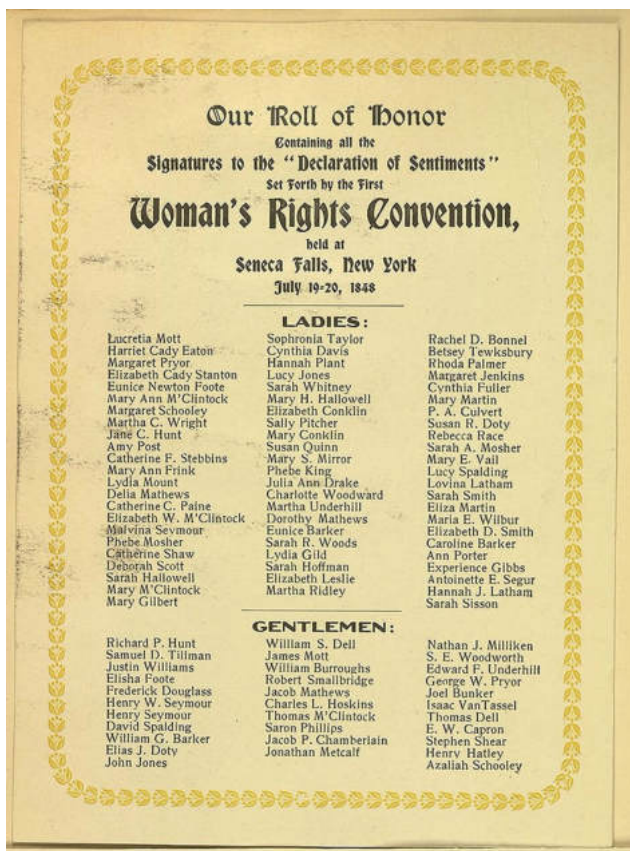

Fotografie č. 9: V korespondenci avizované cedule vyvěšené v oknech ústředí Hartfordské ligy.
Zdroj: HEPBURN, Katharine Houghton. *The White Slave Traffic in Hartford, Connecticut. Some Striking Examples of the Need of Votes for Women taken from the Hartford Campaign Against Commercialized Vice*, s. 13.

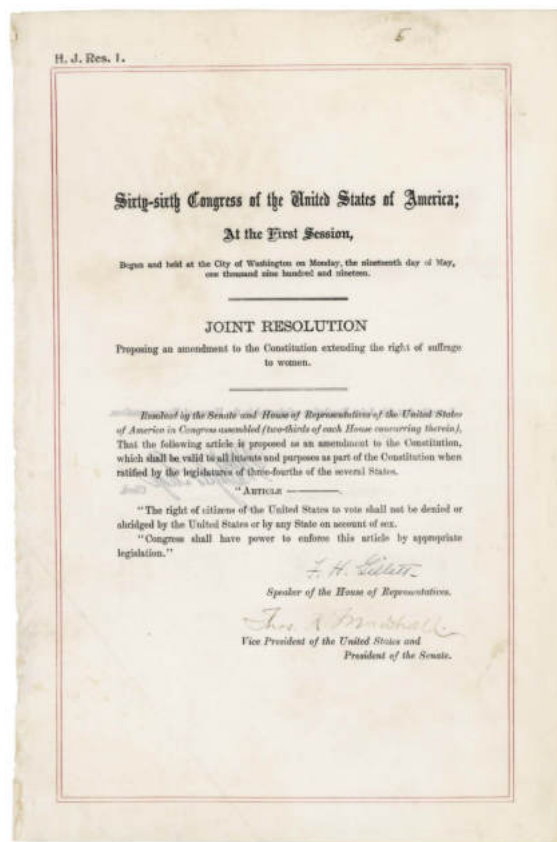
2. Písemné dokumenty

2.1. Úřední dokumenty a kronika CWSA

Fotografie č. 1: Signatářky a signatáři Deklarace o Sentimentech z Konference v Seneca Falls 1848.

Zdroj: *Declaration of Sentiments*. Cove. [online]. 2020 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://editions.covecollective.org/content/declaration-sentiments>].

Fotografie č. 2: Devatenáctý dodatek Ústavy Spojených států. Zdroj: *Milestone Documents*. National Archives. [online]. 2020 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.archives.gov/milestone-documents/list#event-/timeline/item/19th-amendment-to-the-u-s-constitution-womens-right-to-vote>].

Constitution
of the
Connecticut Woman Suffrage
Association.
Organized at Hartford, Oct. 29th 1869.

Article 1:

This Association shall be called the Connecticut Woman Suffrage Association, and its object shall be to secure the ballot for the women of Connecticut equally with men.

Article 2.

All persons subscribing to this Constitution shall be considered members and entitled to vote.

Article 3.

The Officers of the Association shall be a President, one or more Vice Presidents, one or more Secretaries, a Treasurer, and an Executive Committee.

Fotografie č. 3: Manifest CWSA z roku 1869, první strana dokumentu.

Zdroj: Connecticut Woman Suffrage Association Constitution and Members. Connecticut State Library. [online]. 1869 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: <https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22223073#page/1/mode/2up>.

CONSTITUTION
OF
THE CONNECTICUT WOMAN SUFFRAGE ASSOCIATION.

Art. I. This organization shall be called the Connecticut Woman Suffrage Association.

Art. II. The object of this Association shall be to secure to the women of Connecticut the right to vote on equal terms with men.

Art. III. Sec. 1. The officers of this association shall be a president, one vice-president, eight chairmen of counties, a recording secretary, a corresponding secretary, a treasurer and two auditors, and a member for Connecticut on the executive committee of the National American Woman Suffrage Association. These officers shall be elected by ballot AND TOGETHER WITH EX-PRESIDENTS OF THE ASSOCIATION shall constitute the executive committee.

Sec. 2. There may be ten or more honorary vice-presidents and an advisory council of indefinite number for purposes of consultation, these officers to be chosen by the executive committee.

Sec. 3. The executive committee may be convened at the call of the president or by the written request of five members.

Sec. 4. The executive committee shall have general supervision of the business of the association and shall have power to fill all vacancies occasioned by death or by resignation.

Art. IV. This constitution may be amended at any annual convention or at any meeting of the Association called especially for the purpose, by a two-thirds vote of all members present, previous notice having been given at least ONE MONTH prior to the meeting by the corresponding secretary.

BY LAWS.

By-Law 1. Sec. 1. It shall be the duty of the president, or in her absence of one of the vice-presidents, to preside at all the meetings of the association.

Sec. 2. It shall be the duty of the County Chairmen to prepare the way for organization in their respective counties.

Sec. 3. It shall be the duty of the recording secretary to keep accurate minutes of the transactions of the association.

Sec. 4. It shall be the duty of the corresponding secretary to conduct all correspondence.

Sec. 5. The Treasurer shall have charge of the funds of the association and shall pay out the same only upon an order signed by the president and vice-president.

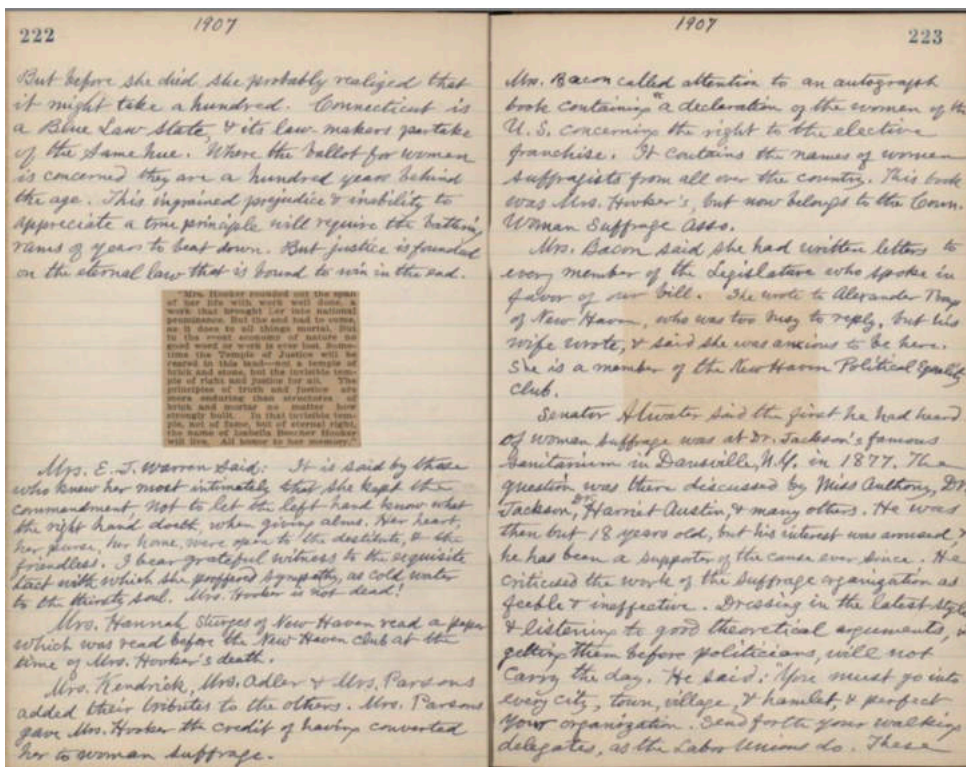
Sec. 6. The duty of the auditors shall be to examine the books of the treasurer and to report their condition to the society.

Sec. 7. All officers shall report at the annual convention of the association.

Fotografie č. 4: Manifest CWSA z roku 1910.

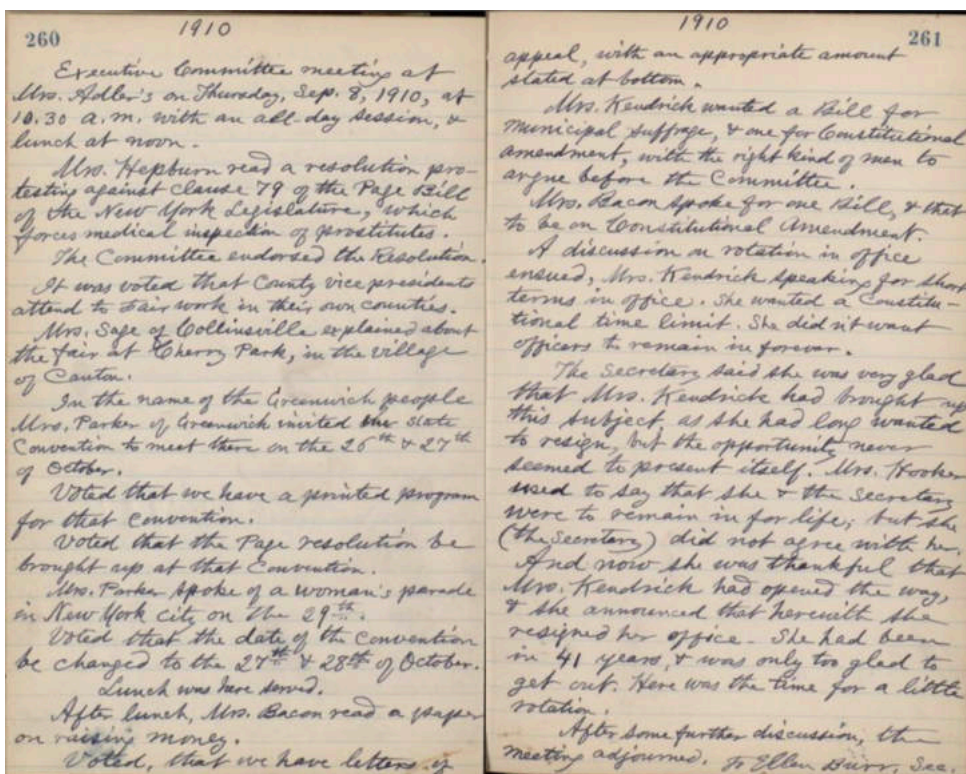
Zdroj: *Constitution and bylaws of Connecticut Woman Suffrage Association (copy)*. Connecticut State Library. [online]. 1910 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: <https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22228306>.

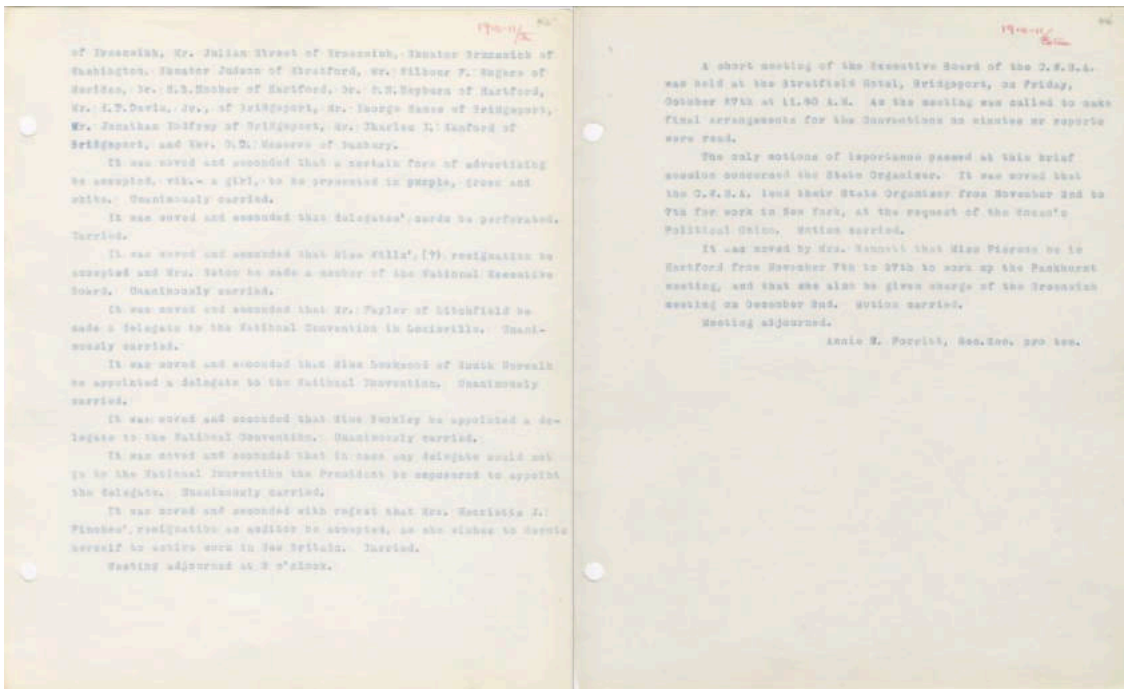
Fotografie č. 5: V zápisu v kronice CWSA z roku 1907 můžeme zaznamenat vlepené výstřižky novinových článků.

Zdroj: Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1895-1910). Connecticut State Library. [online]. 1910 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22222381#page/260/mode/2up].

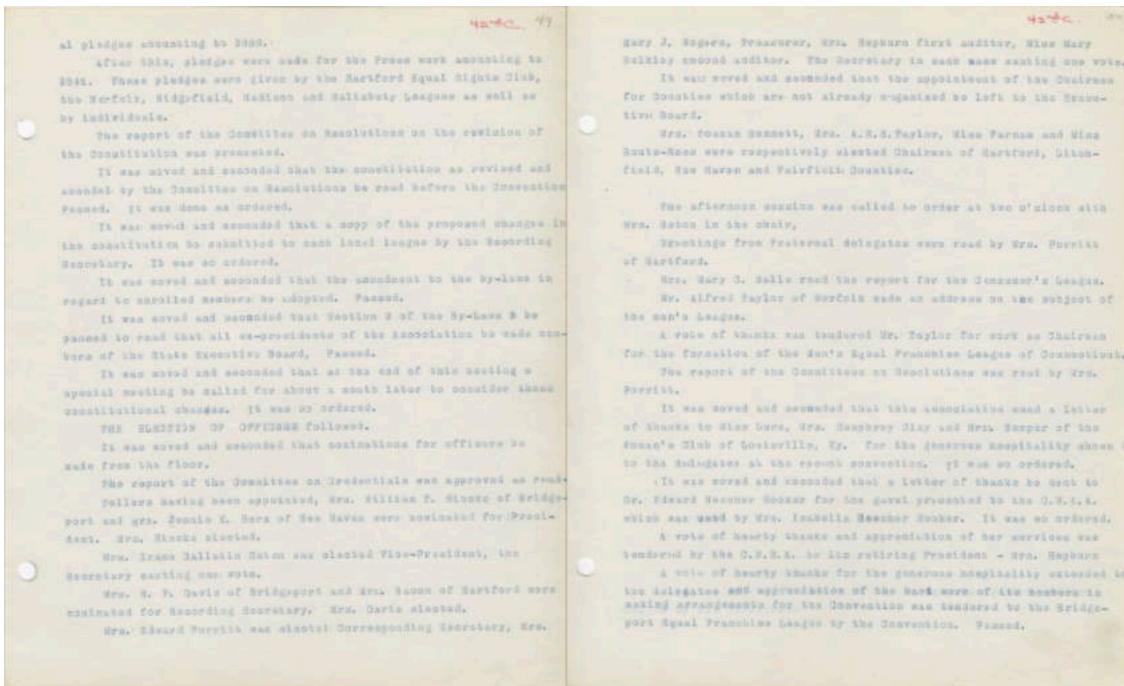

Fotografie č. 6: Poslední zápis v kronice CWSA z let 1895-1910 a zároveň poslední perem psaný zápis v kronice sdružení vůbec. Od roku 1910 přešla asociace na plné využívání psacích strojů. V pravém dolním rohu můžeme tedy naposledy zaznamenat podpis Frances Ellen Burr.

Zdroj: Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1895-1910). Connecticut State Library. [online]. 1910 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22222381#page/260/mode/2up].

Fotografie č. 7: Kronika CWSA z let 1910-1914 – zápis pochází z pomezí let 1910-1911. V pravém dolním rohu zaznamenáme podepsanou tehdejší zapisovatelku Annie G. Porritt.
 Zdroj: *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1910-1914)*. Connecticut State Library. [online]. 1910 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: <https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22222676#page/52/mode/2up>.

Fotografie č. 8: Zápis v kronice ze 42. konventu connecticutského sdružení sděluje výsledek voleb nové výkonné rady včetně prezidentky hnutí, již se stala Maude Morris Hincks.
 Zdroj: *Connecticut Woman Suffrage Association Minutes (1910-1914)*. Connecticut State Library. [online]. 1911 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: <https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A22222676#page/52/mode/2up>.

STATE OF CONNECTICUT
GENERAL ASSEMBLY,

SPECIAL SESSION, Sept. 14th, 1920.

CONCURRENT RESOLUTION RATIFYING THE PROPOSED AMENDMENT TO
THE CONSTITUTION OF THE UNITED STATES ON WOMAN SUFFRAGE.

WHEREAS, the Sixty-sixth Congress of the United States of America, in both Houses by a constitutional majority of two-thirds thereof has made the following proposition to amend the Constitution of the United States, in the following words, to wit:

JOINT RESOLUTION

Proposing an Amendment to the Constitution extending the Right of Suffrage to Women:

RESOLVED, by the Senate and House of Representatives of the United States of America, in Congress assembled, two-thirds of each house concurring therein, that the following article is proposed as an Amendment to the Constitution, which shall be valid to all intents and purposes as part of the Constitution when ratified by the Legislatures of three-fourths of the several states.

ARTICLE XIX

THE RIGHT OF CITIZENS OF THE UNITED STATES TO VOTE SHALL NOT BE DENIED OR ABRIDGED BY THE UNITED STATES OR BY ANY STATE ON ACCOUNT OF SEX.

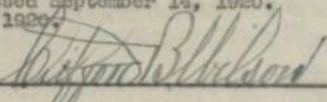
CONGRESS SHALL HAVE POWER TO ENFORCE THIS ARTICLE BY APPROPRIATE LEGISLATION

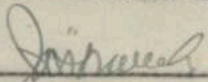
Therefore be it

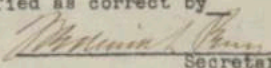
RESOLVED, by the General Assembly of the State of Connecticut that the said proposed amendment to the Constitution of the United States of America be and the same is hereby ratified by the General Assembly of the State of Connecticut.

RESOLVED, that certified copies of the foregoing preamble and resolution be forwarded by the Governor of the State of Connecticut to the President of the United States, the Secretary of State of the United States, the President of the Senate of the United States and the Speaker of the House of Representatives of the United States.

House of Representatives, Passed September 14, 1920.
Senate, Passed September 14, 1920.

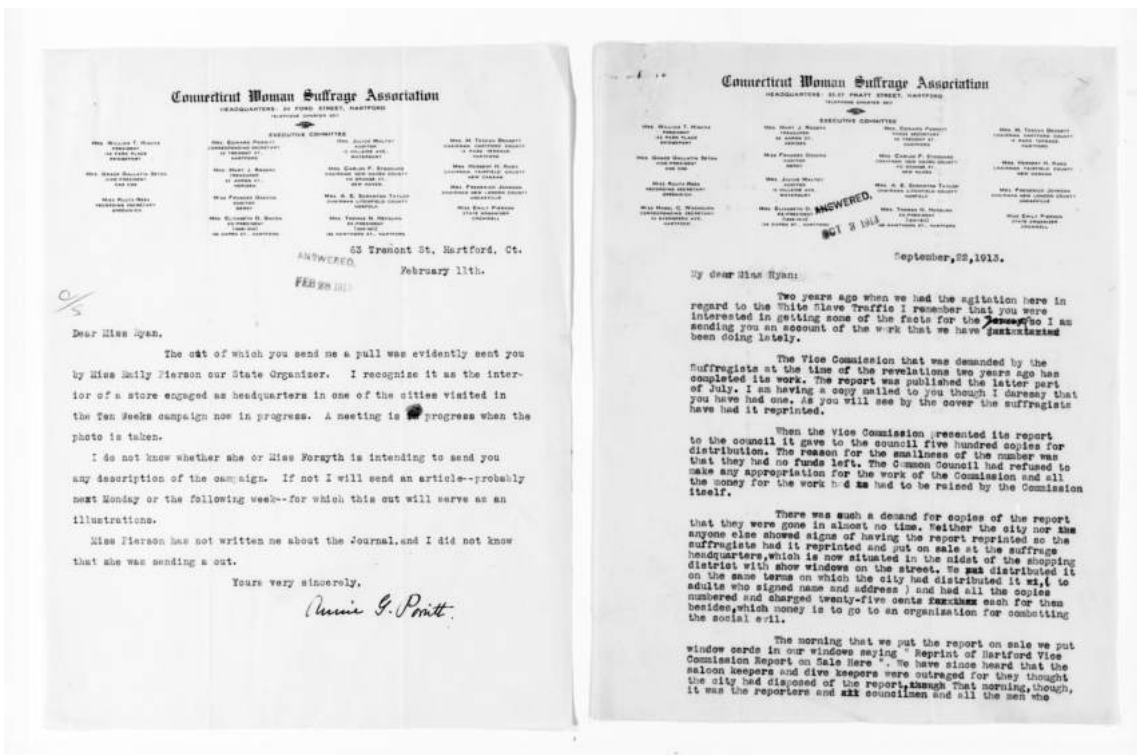

_____
President of the Senate

_____
Speaker of the House.

Certified as correct by

_____
Secretary.

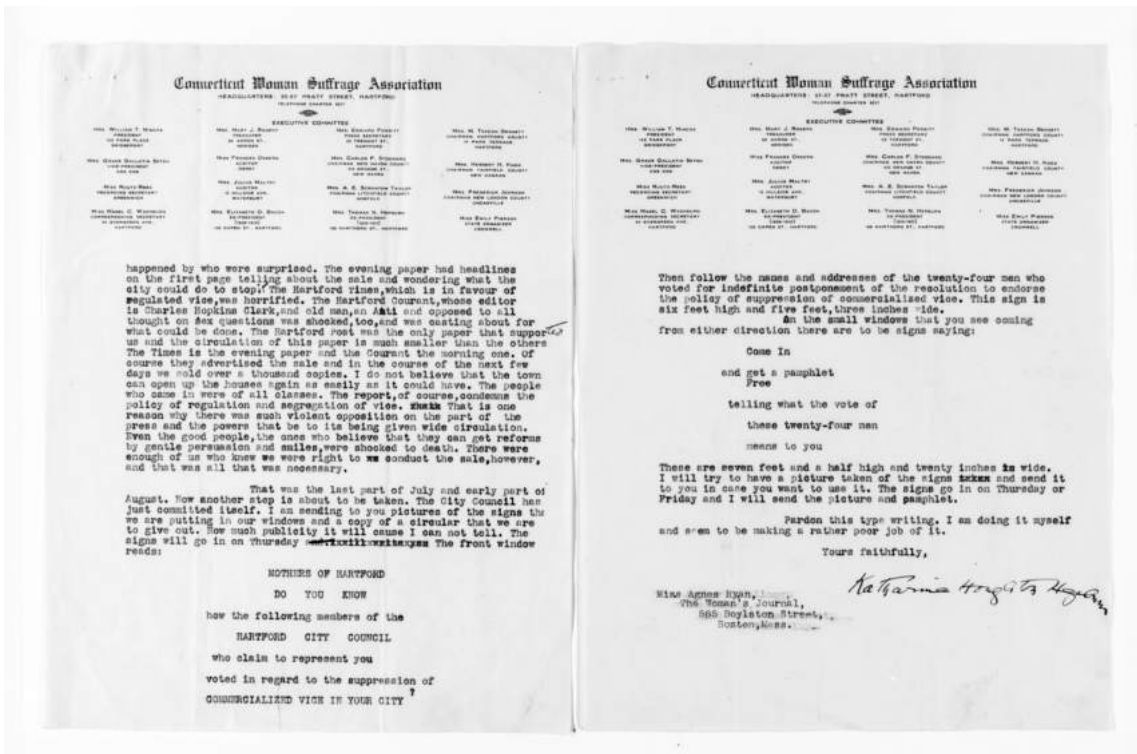
Fotografie č. 9: Kopie podepsaného usnesení o 19. dodatku.
Zdroj: Copy of Signed Resolution on the 19th Amendment. Connecticut State Library. [online]. 1920 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936177].

2.2. Korespondence členek CWSA

Fotografie č. 1: Dopis Katharine Hepburn adresovaný redaktorce WJ Agnes Ryan, v němž probírají problematiku obchodu s bílými otroky v Hartfordu.

Zdroj: HEPBURN, Katharine Houghton to Agnes Ryan. National American Woman Suffrage Association Records: *General Correspondence*, 1839-1961; Connecticut suffrage associations. Image 15. [online]. [cit. 2022-10-25]. Dostupné z: https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=15.

Fotografie č. 2: Pokračování dopisu.

Zdroj: HEPBURN, Katharine Houghton to Agnes Ryan. National American Woman Suffrage Association Records: *General Correspondence*, 1839-1961; Connecticut suffrage associations. Image 15. [online]. [cit. 2022-10-25]. Dostupné z: https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=15.

NIGHT LETTER

THE WESTERN UNION TELEGRAPH COMPANY

25,000 OFFICES IN AMERICA INCORPORATED CABLE SERVICE TO ALL THE WORLD

This Company TRANSMITS and DELIVERS messages only on conditions limiting its liability, which have been assented to by the sender of the following Night Letter. Errors can be guarded against only by repeating a message back to the sending station for comparison, and the Company will not hold itself liable for errors or delays in transmission or delivery of Unrepeated Night Letters, sent at reduced rates, beyond a sum equal to the amount paid for transmission; nor in any case beyond the sum of Fifty Dollars, at which, unless otherwise stated below, this message has been valued by the sender thereof, nor in any case where the claim is not presented in writing within sixty days after the message is filed with the Company for transmission.

This is an UNREPEATED-NIGHT LETTER, and is delivered by request of the sender, under the conditions named above.

THEO N. VAIL, PRESIDENT

BELVIDERE BROOKS, GENERAL MANAGER

RECEIVED AT

A51 NYLY 85 NL 1 EXA

1913 OCT 24 AM 8 30

HARTFORD CONN OCT 23 1913

PRESIDENT WOODROW WILSON

WASHN DC

THE FOLLOWING RESOLUTION WAS PASSED AT THE ANNUAL CONVENTION OF THE CONNECTICUT WOMAN SUFFRAGE ASSOCIATION OCT TWENTY SECOND IN HARTFORD CONN. WHEREAS CONNECTICUT HAS SENT TELEGRAMS APPEALING TO PRESIDENT WILSON TO GIVE SPECIAL CONSIDERATION TO THE DETENTION BY THE IMMIGRATION BUREAU OF A POLITICAL LEADER FROM ENGLAND, THEREFORE BE IT RESOLVED THAT CONNECTICUT WOMAN SUFFRAGE ASSN HEREBY THANK HIM FOR ADMITTING HER IN ACCORDANCE WITH THE BEST TRADITIONS OF THE COUNTRY WHICH HAS EVER EXTENDED WELCOME AND REFUGE TO POLITICAL REVOLUTIONARIES FROM OTHER LANDS

KATHERINE HOUGHTON HEPBURN
PRESIDENT 710AM

Fotografie č. 3: Noční telegram pro prezidenta Wilsona.

Zdroj: HEPBURN, Katharine Houghton to president Woodrow Wilson. Night letter. 23 October 1913. DocsTeach. [online]. [cit. 2023-1-9]. Dostupné z: [<https://www.docsteach.org/documents/document/katherine-houghton-hepburn-to-wilson?tmpl=component&print=1>].

Handwritten notes:
 1. Ryan
 2. Ryan
 3. Ryan
 4. Ryan

LEAGUES AND INSTITUTIONS.

Northampton	E. F. L.	Mrs. Frank Briggs.
✓ Priggsville	E. F. L.	Mrs. Daniel C. Shaw.
Rochester	T. F. L.	Mrs. Frank Hitchcock.
Clinton	Women Suffrage	Mrs. S. G. Newfield.
Colchester	E. F. L.	Mrs. James Alexander.
Corwall	E. F. L.	Mrs. M. P. Miner.
Danbury	E. F. L.	Mrs. T. Clark 541, 400 Main Street.
Danvers	E. F. L.	Mrs. Elsie Robinson.
✓ Derby, Assen's & Dallas, Women Suffrage Party		Mrs. Walter E. Andrews.
✓ Fairfield	E. F. L.	Miss Jane C. Hapson.
Fairfield	E. F. L.	Mrs. Samuel H. Wheeler.
Fairhaven	Equality Club	Mrs. Sarah Devlin.
✓ Greenfield	E. F. L.	Miss Elsie C. Thomas, 505 East Putnam Avenue.
Groton	E. F. L.	Mrs. C. L. Shooking (Pres. Mrs. Dilton Ostrom)
Hartford	E. F. L.	T. P. Mrs. M. Andrews Write to Mrs. Fred Spencer.
✓ Hartford	E. F. L.	Mrs. T. S. Stephens, 133 North Main Street.
✓ Hartford	Equal Rights Club	Mrs. T. D. Dean, 100 Ogan Street.
Hartwick	E. F. L.	Mrs. Jessie A. Northman.
Hamden	E. F. L.	Miss Julia E. Daniels, Falls Village (Rev. Geo. Griffin, Pastor)
Hallowell	E. F. L.	Mrs. George Wilson
✓ Meriden	Political Equality Club	Mrs. W. J. Rogers, 68 Allen Street.
Meriden	E. F. L.	Mrs. Charles W. Cameron, 200 South Main Street.
✓ New Britain	E. F. L.	Mrs. D. D. Housley, Sumner Place.

Fotografie č. 4: Ligy, které zmiňuje Maude M. Hincks v dopise paní Ryan.

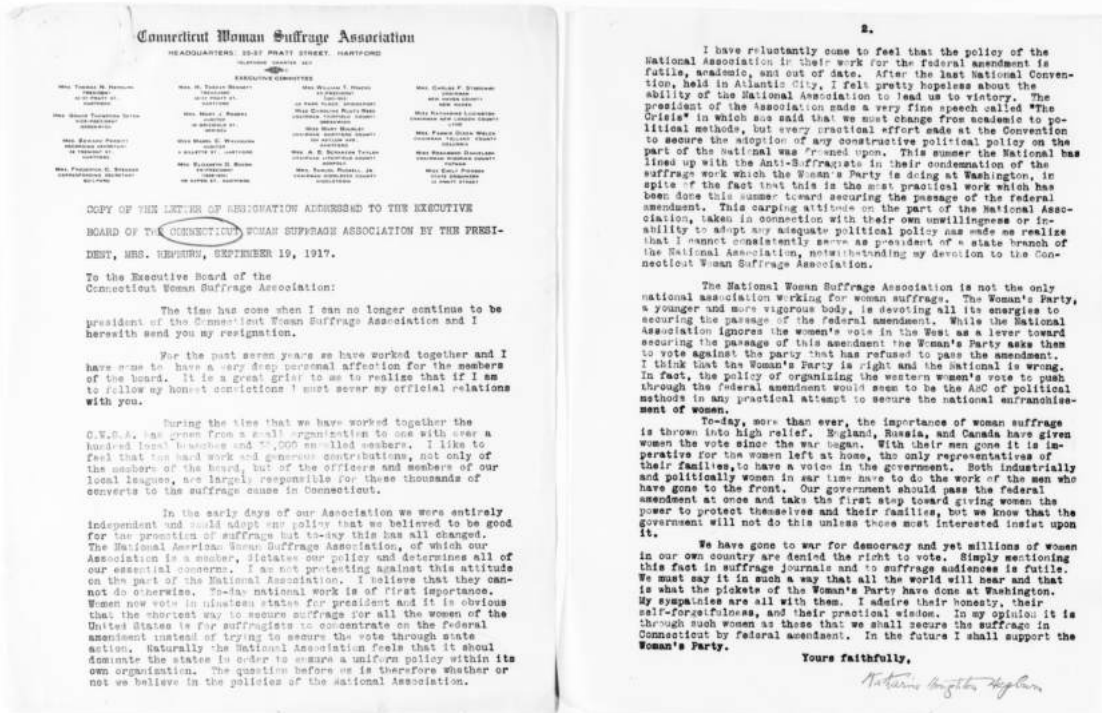
Zdroj: HINCKS, Maude Morris to Agnes Ryan. National American Woman Suffrage Association Records: *General Correspondence*, 1839-1961; Connecticut suffrage associations. [online]. [cit. 2023-1-2]. Dostupné z: https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=8.

New Canaan		Mrs. Herbert Knox.	West Hartford	E. F. L.	Mrs. F. E. Duffy, 208 North Main Street.
✓ New Haven	E. F. L.	Mrs. Henry W. Rogers, 413 Orange Street.	Westport	E. F. L.	Mrs. Nell Mitchell
✓ New Haven	Political Equality Club,	Mrs. T. F. McDermott, 1274 Chapel Street.	Williamsville		
New Haven	Women Political Union	Mrs. W. S. Murray, 64 Cold Spring Street.	Wilton	E. F. L.	Mrs. E. G. H. Schenk
New London	E. F. L.	Mrs. K. C. Sumner, 63 Church Street.	Woodbury	E. F. L.	Mrs. Alice G. Traver
New Milford	E. F. L.	Mrs. George H. Wright.	Wolcott	E. F. L.	Mrs. Julius Whiting 103 Halbird Avenue
Northford	E. F. L.	Mrs. A. E. S. Taylor	✓ Meriden	E. F. L.	Mrs. F. B. Church, 603 Broad Street.
✓ Norwalk	E. F. L.	Mrs. F. E. Lyon, 41 West Street, South Norwalk, Conn.			
Norwich	E. F. L.	Mrs. W. Norton, Broadway.			
Putnam	E. F. L.	Mrs. W. J. Hartlett, Elm Street.			
Redding Ridge	E. F. L.	Miss Lucy Sanford, Ridgewood.			
Shelton	E. F. L.	Mrs. A. Porten Stephens - Write to Mrs. W. H. Allen, or Miss Mary Cooft.			
Shirton	E. F. L.	Mrs. Treasott Sumner			
Salisbury	E. F. L.	Mrs. George D. Harrison,			
Sharon	E. F. L.	Mrs. Charles Kerley (Sumner) Write to Mrs. Byan, Librarian.			
So. Manchester	E. F. L.	Miss Hannah Hartland, Teacher's Hall.			
Springdale	E. F. L.	Mrs. A. J. Martin.			
✓ Stamford	E. F. L.	Miss Emily Louise Flimley, s/o Mrs. A. H. Phillips, Glenbrook, Stamford, Connecticut.			
✓ Stratford	E. F. L.	Mrs. David Winton.			
Stratford	Women Suffrage Assoc.	Mrs. H. Leroy Lewis.			
✓ Wallingford	E. F. L.	Mrs. Arthur Greenleaf, 64 South Main Street.			
Washington	E. F. L.	Mrs. W. G. Prinsdale.			
Waterbury	E. F. L.	Mrs. Julius Malby 15 Hillside Avenue.			

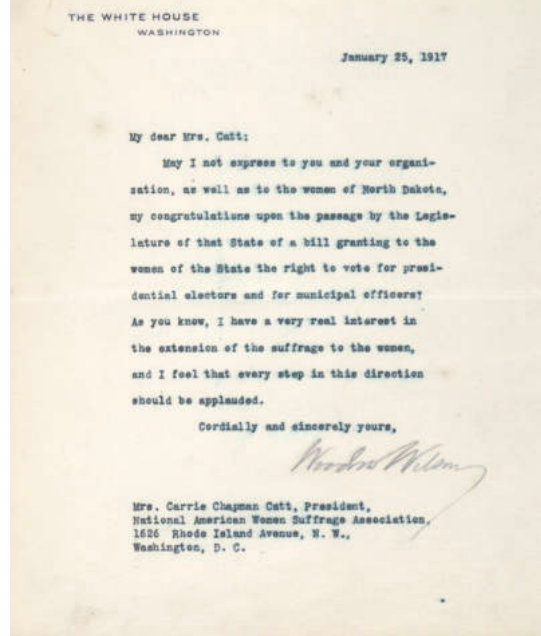
Fotografie č. 5: Pokračování seznamu lig z roku 1913.

Zdroj: HINCKS, Maude Morris to Agnes Ryan. National American Woman Suffrage Association Records: *General Correspondence*, 1839-1961; Connecticut suffrage associations. [online]. [cit. 2023-1-2]. Dostupné z: https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=8.

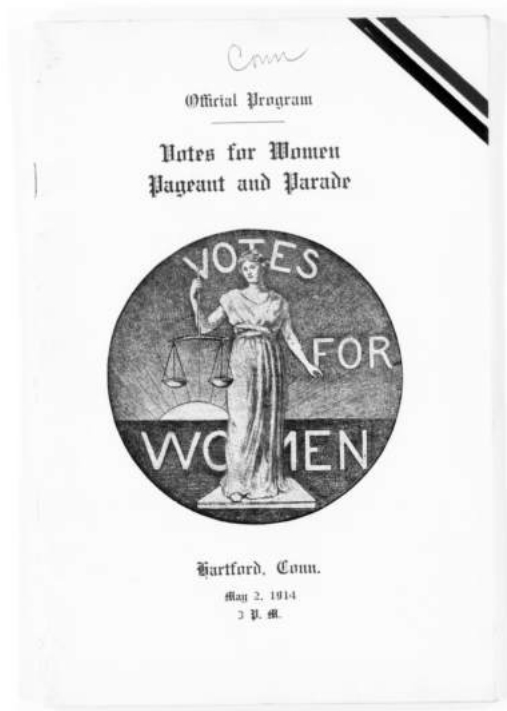

Fotografie č. 6: Resignace Katharine Houghton Hepburn.
 Zdroj: HEPBURN, Katharine Houghton. *Copy of the letter of resignation addressed to the Executive Board of the CWSA by the president, Mrs. Hepburn, September 19, 1917.* National American Woman Suffrage Association Records: General Correspondence, 1839-1961; Connecticut suffrage association. Library of Congress. [online]. September 19, 1917 [cit. 2022-11-04]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-006_00067_00094/?sp=23&r=0.025,-0.053,0.74,0.361,0].

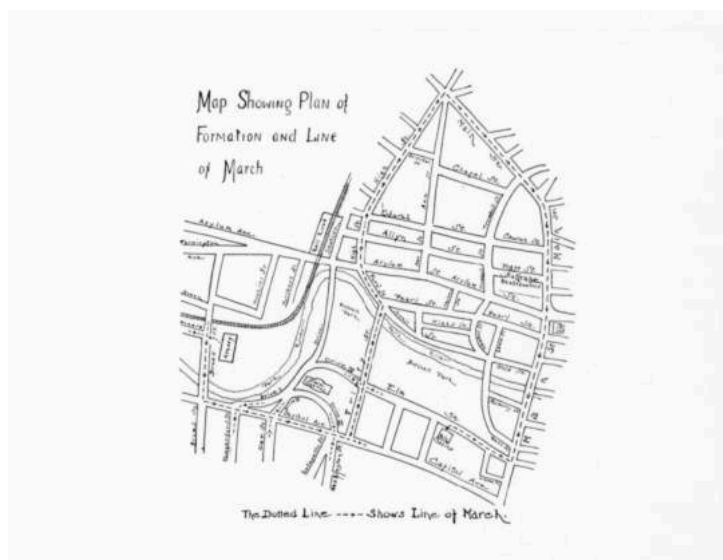
Fotografie č. 7: Dopis prezidenta Wilsona adresovaný C. C. Catt.
 Zdroj: WILSON, Woodrow. *Woodrow Wilson to Carrie Chapman Catt*, 1917 January 25. WWP15044, Gilder-Lehrman Institute for American History Woodrow Wilson Documents, 1856-1924. Woodrow Wilson Presidential Library & Museum, Staunton, Virginia. [online]. [cit. 2023-1-11]. Dostupné z: [http://presidentwilson.org/items/show/10386].

2.3. Pamflety a propagační plakáty CWSA

Fotografie č. 1: Úvodní strana pamfletu, jenž upozorňoval na hartfordský průvod 2. května 1914.

Zdroj: HEPBURN, Katharine Houghton and CWSA. *Votes for Women Pageant and Parade*. National American Woman Suffrage Association Records: Subject File, 1851-1953; Connecticut suffrage associations, 1 of 21. Library of Congress [online]. 1914 [cit. 2022-11-13]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-034_00200_00252/?sp=2&r=-1.177,-0.031,3.353,1.635,0].

Fotografie č. 2: Mapa průvodu z druhého května 1914.

Zdroj: HEPBURN, Katharine Houghton and CWSA. *Votes for Women Pageant and Parade*. National American Woman Suffrage Association Records: Subject File, 1851-1953; Connecticut suffrage associations, 1 of 21. Library of Congress [online]. 1914 [cit. 2022-11-13]. Dostupné z: [https://www.loc.gov/resource/mss34132.mss34132-034_00200_00252/?sp=2&r=-1.177,-0.031,3.353,1.635,0], [upraveno].

MRS. CARLOS F. STODDARD,
President
New Haven Equal Franchise League

MRS. THOMAS N. HEPBURN,
President
Connecticut Woman Suffrage Association

MRS. M. TOSCAN BENNETT,
President
Hartford Equal Franchise League

VOTES FOR WOMEN

Joint HEARING before the Committee on Constitutional Amendments and the Committee on Woman Suffrage,
State Capitol, Hartford, Hall of the House of Representatives, March 3rd and 4th, at 2 P. M.

DUPLICATE OF SUFFRAGE HEARING

AT
HOTEL GARDE, HARTFORD
(dining room, second floor)
MARCH 3rd, at 2:15 P. M.

Members of the General Assembly and all others who are unable to secure seats at the Hearing at the Capitol are invited to go immediately to Hotel Garde. As soon as each speaker has finished at the Capitol she will go at once to the Hotel Garde to speak.

MISS EMILY PEARSON
State Organizer
Connecticut Woman Suffrage Ass'n

MISS ROSE WINSLOW
of New York

Coffee and sandwiches will be served. Come and wait for your train.

Fotografie č. 3: Plakát poukazující na veřejné shromáždění za hlasovací právo žen.

Zdroj: HEPBURN, Katharine. *Já: příběhy mého života*. Praha: Daniel, 1993. ISBN 80-900128-3-3, s. 21.

MRS. PANKHURST

TO SPEAK ON
VOTES FOR WOMEN

A Typical Scene,
The Arrest of a Suffragette.

Mrs. Pankhurst in Prison.

The Procession to Welcome Mrs. Pankhurst, Christabel, and Mrs. Leigh,
on their Release from Prison, December 19, 1908.

The Hartford Equal Franchise League has been fortunate in securing Mrs. Pankhurst for an engagement at Parsons' Theatre, Monday evening, November 27th. Mrs. Pankhurst is the leader of the Women's Social and Political Union, that suffrage society in England, the miraculous growth of which has been due entirely to the ability of its leader and the militant tactics which she inaugurated. It is justly said of them that "they have changed woman suffrage in England from a stale joke to a question of practical politics, and have given new life to the movement throughout the world."

The militant methods began October 13th, 1905, with the questioning of Sir Edward Grey by Christabel Pankhurst and Annie Kenney. Since then, for insisting on the right of petition and for refusing to be put off, no less than seven hundred women have been imprisoned, hundreds have suffered the tortures of forcible feeding, and two have died. When many of the most distinguished women in England have exposed themselves to these dangers, they have passed beyond petty criticism, above all from the uninformed.

Mrs. Pankhurst has herself been to prison three times. She will go down in history as one of the great leaders of the world.

Wherever you believe in Votes for Women or not, come and hear the thrilling story which Mrs. Pankhurst has to tell.

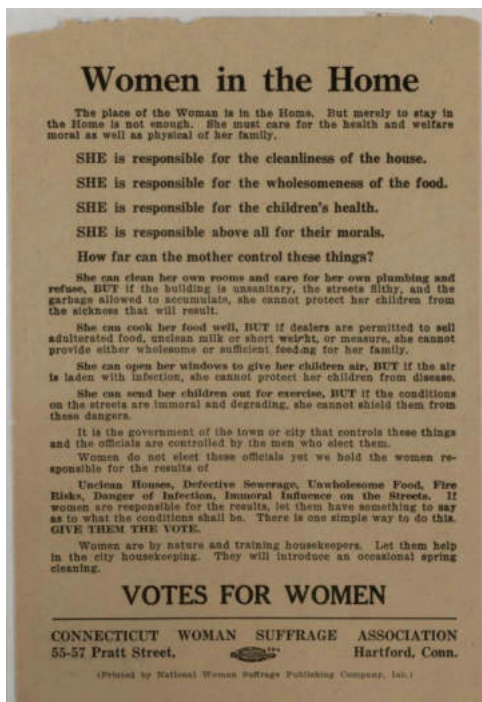
HARTFORD, PARSONS' THEATRE, MONDAY, NOVEMBER 27, 1911, 8 P. M.

Reserved seats 50c. and 25c. Admission free. Sale of seats opens at Parsons' Theatre, November 22nd, at 9 a. m.

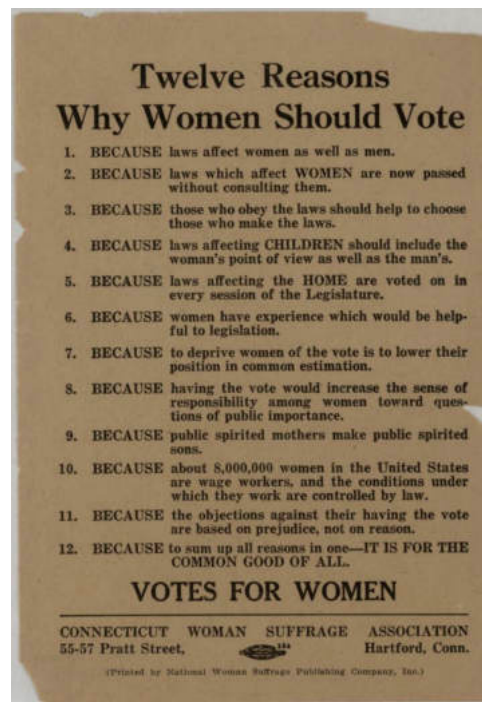
Fotografie č. 4: Propagační leták na přednášku Pankhurst.

Zdroj: *Mrs. Pankhurst to Speak on Votes for Women*. Connecticut State Library. [online]. 1911 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: <https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936180>.

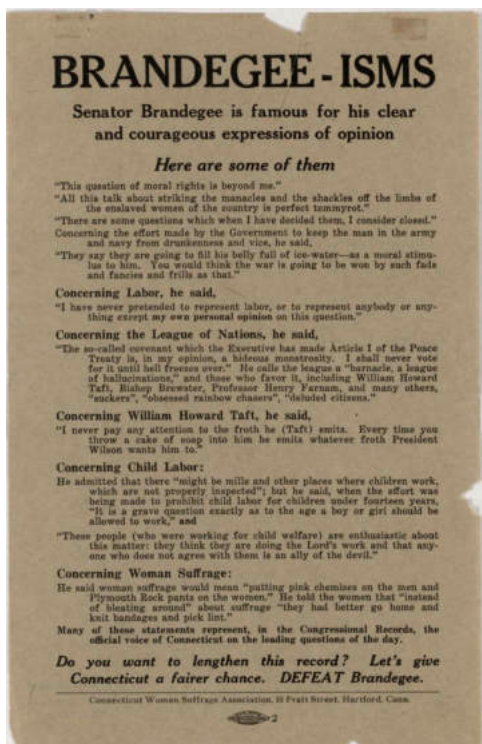

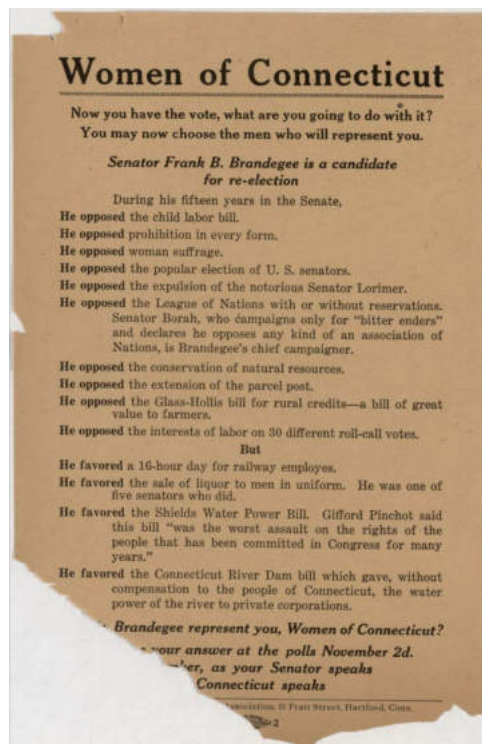
Fotografie č. 5: „Ženy v domácnosti“ (1915)
 Zdroj: *Women in the Home*. Connecticut State Library. Connecticut Woman Suffrage Records (RG 101). Connecticut Woman Suffrage Association Oversize Records: Box 12. [online]. 1915 [cit. 2023-02-04]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936183>].

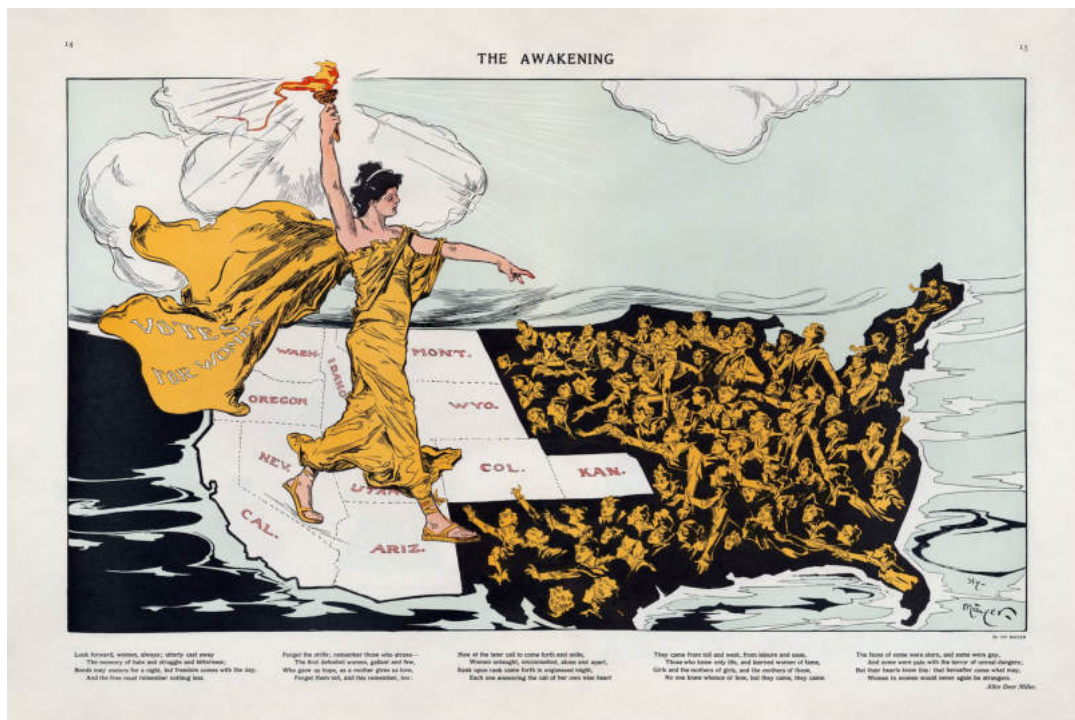
Fotografie č. 6: „Dvanáct důvodů proč by měly ženy volit“ (1915)
 Zdroj: *Twelve Reasons Why Women Should Vote*. Connecticut State Library. Connecticut Woman Suffrage Records (RG 101). Connecticut Woman Suffrage Association Oversize Records: Box 12. [online]. 1915 [cit. 2023-02-04]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936182>].

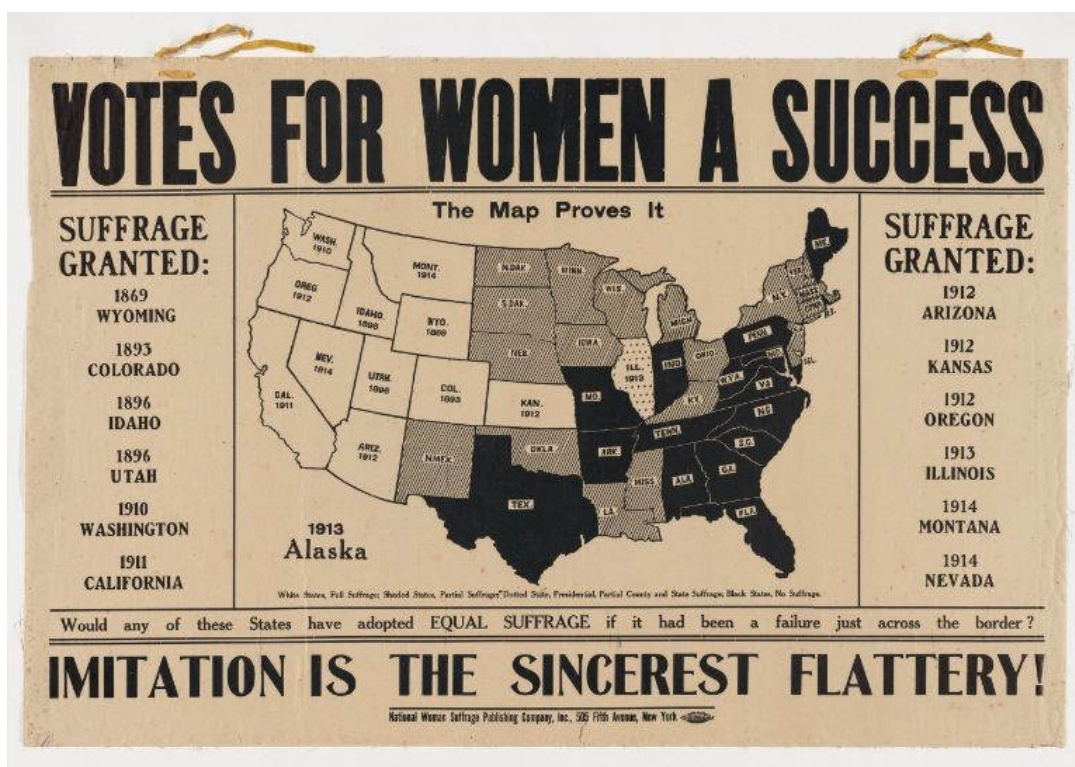
Fotografie č. 7: „Brandegee-ismus“ (1920)
 Zdroj: *Brandegee-ism*. Connecticut Woman Suffrage Association Record (RG 101). State Archives. Connecticut State Library. [online]. 1920 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936175>].

Fotografie č. 8: „Ženy z Connecticutu“ (1920)
 Zdroj: *Women of Connecticut*. Connecticut Woman Suffrage Association Record (RG 101). State Archives. Connecticut State Library. [online]. 1920 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936176>].

Fotografie č. 9: Kresba Henryho Mayera s názvem *Probuzení* je jedním z mnoha propagačních plakátů, které přinášely podobnou osvětu. Kráčejší postavou není nikdo jiný než bohyně Libertas z římské mytologie. Pravá ruka Svobody svírá pochodeň, druhou ukazuje na východní státy, jež bedlivě očekávají její příchod. Vše je doplněno barevnou symbolikou. Zdroj: *The Awakening*. Wikipedia. [online]. 1915 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [https://en.wikipedia.org/wiki/File:Henry_Mayer_The_Awakening_1915_Cornell_CUL_PIM_1176_01_-_Restoration.jpg].

Harvard University, Schlesinger Library on the History of Women in America, W602335_1
 Fotografie č. 10: Plakát s podobnou tematikou jako předchozí příloha. Zdroj: *Votes for Women A Success*. National Women's History Museum. [online]. [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://www.crusadeforthetvote.org/nwsa/>].

Fotografie č. 11: Plakát CWSA z počátku roku 1920. Tygr symbolizuje volební právo pro ženy. Muž z dalekohledem říká: "Nebojte, je to jen malé koťátko, daleko v horách." Nahoře je však heslo: "Není tak daleko – podívejte se znovu –" Connecticut je zde zobrazen jako deštník, který schovává politiky před ratifikací devatenáctého dodatku.
Zdroj: *It's Not Far Off -- Look Again*. Connecticut State Library. [online]. 1920 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936187>].

THE CRYSTAL GAZER

YOU HAVE QUARRELED WITH A WOMAN - I CAN SEE ANOTHER MAN -

Fotografie č. 12: Plakát pochází ze stejného období i tytéž autorky. Vidíme slona, který si zřejmě nechává číst budoucnost z křišťálové koule. Načež mu věštec říká: "Hádal jste se se ženou - vidím jiného muže -". Slon představující republikánskou stranu pláče a v obláčku vidí jiného muže, kterým není nikdo jiný než osel, jenž představuje demokrata. Osel třímá v rukou lístek s federálním volebním právem a objímá ho žena - slečna Conn., tedy zkráceně Connecticut. Právě podle této kresby můžeme předpokládat, že šlo s jistotou o organizaci CWSA, která se nadále řídila staršími metodami v podobě podporování demokratické strany.
Zdroj: *The Crystal Gazer*. Connecticut State Library. [online]. 1920 [cit. 2023-3-20]. Dostupné z: [<https://collections.ctdigitalarchive.org/islandora/object/30002%3A719936188>].